

FISKERIDIREKTORATET

Årsrapport 2015

Livet i havet – vårt felles ansvar

Innhold

Del I: Leders beretning.....	2
Del II: Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
Del III: Årets aktiviteter og resultater	8
Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk i 2015	8
Gjennomgående føringer.....	9
Internasjonalt arbeid.....	11
Utdypende om aktiviteten på de ulike virksomhetsområdene	13
Virksomhetsområde 1: Havressursforvaltning	13
Virksomhetsområde 2: Havbruksforvaltning	19
Generelle trender og funn i tilsynsarbeidet	29
Rømmingshåndtering og overvåking av rømt fisk	30
Tilsyn med biomasse	33
Virksomhetsområde 3: Marin arealforvaltning	35
Støtte: Fornyning og brukerretting.....	38
Utvikling og drift av virksomheten	39
Annen rapportering	39
Brukerrettede tidstyver.....	39
Beredskapsarbeid 2015	39
Språk og kommunikasjon.....	40
Del IV: Styring og kontroll i virksomheten.....	41
Del V: Vurdering av framtidssutsikter.....	42
Del VI: Årsregnskap.....	43
Vedlegg 1: Årsregnskap del VI.....	44
Vedlegg 2: Tilstandsrapport kjønn.....	44
Vedlegg 3: Likestilling og mangfold.....	44
Vedlegg 4: Indikatorer og effektmål for 2015	44

Del I: Leders beretning

Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag er å bidra til at det skapes verdier basert på de marine ressursene og de naturgitte fortrinnene en lang og produktiv kyst gir. Gjennom vår forvaltning skal vi blant annet legge til rette for at næringene kan drive lønnsomt, at akvakulturnæringen utvikles og drives med et akseptabelt miljøavtrykk, at sentrale fiskebestander er i god forfatning og at det i forvaltningen av kystsonen tas hensyn til utviklingsmulighetene for marine næringer.

Vi skal ha et langsiktig perspektiv på vårt arbeid siden det handler om å forvalte samfunnets felles verdier. Samtidig skal det legges til rette for at dagens næringsaktører kan drive sin aktivitet på en lønnsom måte. Disse hensynene kan være motstridende, noe som medfører behov for å avveie ulike interesser.

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet gjennomført en evaluering av Fiskeridirektoratet. Evalueringsrapporten forelå i januar 2015. Difi gir følgende vurdering og anbefaling:

«Kartleggingen viser at Fiskeridirektoratet oppleves som en faglig solid virksomhet som i all hovedsak leverer gode resultater. Det er viktig at dette legges til grunn i den videre utviklingen av direktoratet.

På bakgrunn av funnene i kartleggingen og de utfordringene direktoratet står overfor i form av bl.a. endringer i næringen, teknologisk utvikling og begrensede budsjettammer, vil vi likevel trekke frem noen forbedringsområder for Fiskeridirektoratet. De dreier seg om å styrke direktoratets iverksettende og faglige roller. Dels handler det om tydeliggjøring og balansering av roller og dels handler det om utviklingen av faglige funksjoner.

Kartleggingen viser også at direktoratet har utfordringer knyttet til organisering, arbeidsprosesser og kompetanse. Dette er også virkemidler som direktoratet kan benytte for å gjøre organisasjonen bedre rustet til å ivareta sine roller og møte utfordringene»

I evalueringsrapporten sier Difi også at måloppnåelsen er bedre på fiskeriområdet (havressurs) enn på havbruk.

Fiskeridirektoratet har i 2015 prioritert ressurser inn mot arbeidet med havbruksforvaltning, både i antall årsverk og midler til innhenting av kunnskap. Det er et politisk ønske å legge til rette for vekst innen havbruk, forutsatt at miljøeffektene av aktiviteten er innenfor akseptable rammer. Fiskeridirektoratet har en sentral rolle i å tilrettelegge for og følge opp havbruksnæringen.

Vi har videre prioritert ulike digitaliseringsprosjekt som skal støtte opp under vårt arbeid. Å fornye sentrale registre og utvikle ny digital kontroll- og tilsynsløsning (Saga) er de mest sentrale prosjektene.

De marine næringene er svært dynamiske og i stor utvikling. Dette setter også krav til forvaltningens kompetanse og evne til innovasjon. Fiskeridirektoratet har vedtatt å endre den regionale organiseringen for å bygge sterkere fagmiljøer. Fra 2016 har vi fem regioner, mot tidligere sju. Vi vil også redusere antall kontorsteder i løpet av 2016/17.

Oppgavefordelingen mellom hovedkontoret og regionene vil bli endret slik at alt operativt tilsyns- og kontrollarbeid og saksbehandling i første instans som hovedregel vil skje regionalt. Hovedkontoret vil ha ansvar for etatsledelse, strategiske og utviklingsorienterte aktiviteter samt internasjonalt arbeid.

Det er bred enighet om at høsting og produksjon basert på levende marine ressurser har potensial til å bli enda viktigere for Norge framover. Et godt samspill mellom dyktige næringsaktører, forskning i både privat og offentlig regi og en kompetent forvaltning, er en forutsetning for å utløse dette potensialet.

Fiskeridirektoratet 26.02.2016

Liv Holmefjord
Fiskeridirektør

Del II: Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Fiskeridirektoratet er det sentrale rådgivende og utøvende forvaltningsorganet for fiskeri- og havbruksnæringen. Direktoratets samfunnsoppdrag er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.

Fiskeridirektoratet skal være en sentral aktør for å nå nasjonale mål for fiskeri- og havbruksforvaltningen, da gjennom rollene som faglig premissgiver, forvalter og medspiller med næring, forskning og andre offentlige etater. Herunder skal direktoratet yte kunnskapsbasert rådgivning til NFD, som bidrar til å utvikle og iverksette politikken innen havbruk, fiskeri og marin arealforvaltning. Fiskeridirektoratet er også leverandør av norsk offisiell statistikk knyttet til fiskeri og havbruk.

Figur 1: Fiskeridirektoratets visjon, samfunnsoppdrag og virksomhetsområder

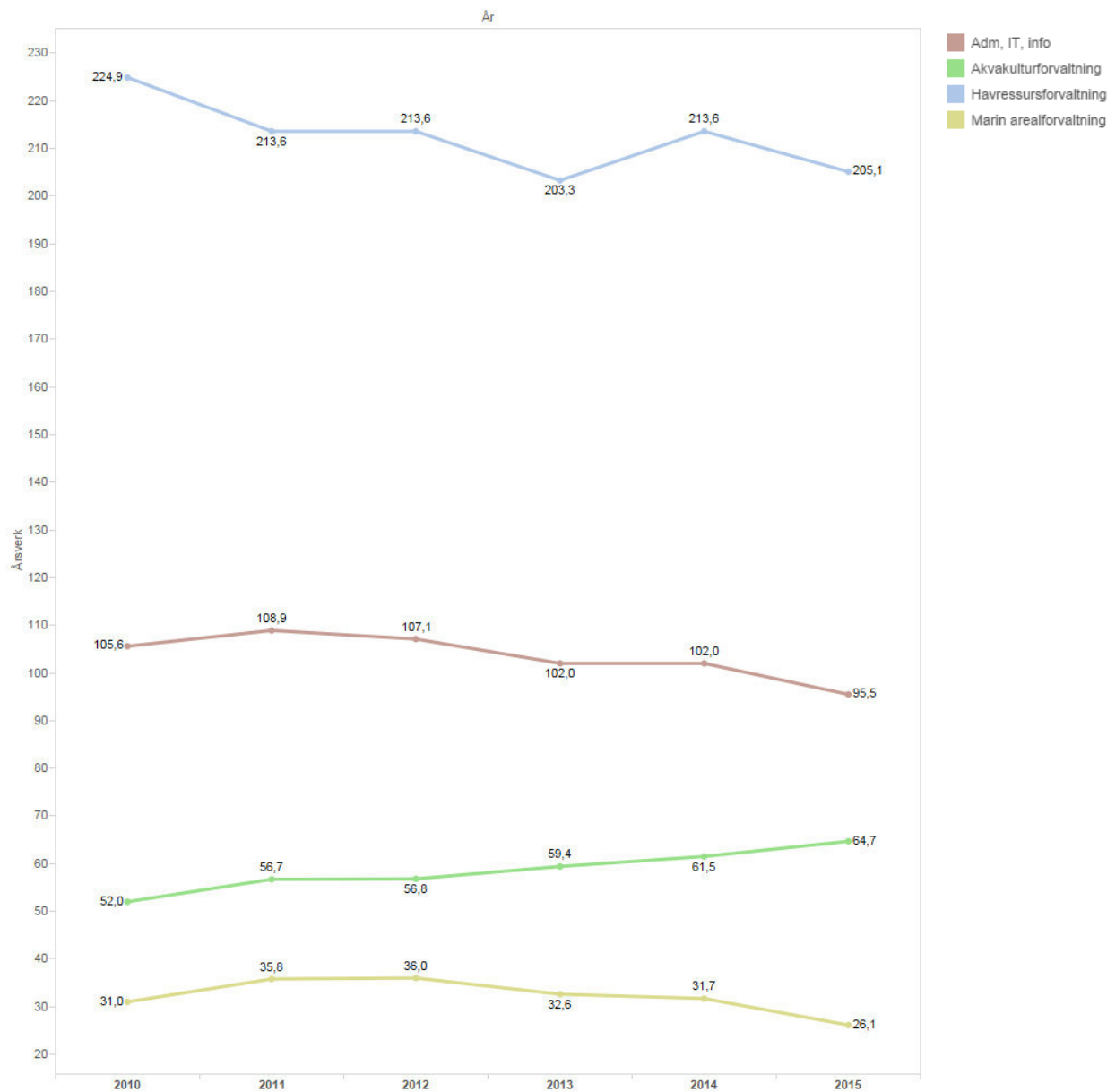
Fiskeridirektoratet har vedtatt en virksomhetsstrategi som angir fem satsingsområder som er sentrale for at direktoratet skal være i stand til å løse samfunnsoppdraget og nå målene.

Figur 2: Fiskeridirektoratets strategi 2015-2020

Satsingsområdene blir fulgt opp gjennom ulike tiltak og aktiviteter både sentralt og regionalt.

Fiskeridirektoratet har i virksomhetsregnskapet for 2015 en samlet inntektsføring fra bevilgning på 460.1 millioner kroner og resultatet viser underskudd med 290.421,- kroner. Innenfor tilgjengelig budsjett ble vi pålagt å avsette 10 millioner kroner til utvikling av en ny kontroll- og tilsynsløsning i 2015. Dette medførte at øvrig aktivitet måtte reduseres, og antall årsverk er redusert fra 440.69 i 2014 til 422.61 i 2015.

Figur 3: Årsverksutvikling de siste seks årene, basert på årsverkkartlegging

Figur 4 viser fordeling av årsverk på virksomhetsområder. Tallene er hentet fra direktoratets årsverkkartlegging.

Plassering	Område	År					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Region	Adm, IT, info	26,2	25,3	22,0	20,5	21,4	19,0
	Akvakulturforvaltning	29,4	30,3	33,5	34,6	35,6	35,9
	Havressursforvaltning	142,2	135,4	132,4	126,2	136,8	129,1
	Marin arealforvaltning	20,0	23,1	22,9	20,2	21,4	18,0
	Sykdom, perm m/lønn etc	14,5	17,4	19,9	18,4	15,8	16,8
	Total	232,3	231,5	230,7	219,9	231,0	218,8
Sentralt	Adm, IT, info	79,4	83,6	85,1	81,5	80,6	76,5
	Akvakulturforvaltning	22,6	26,4	23,3	24,8	25,9	28,8
	Havressursforvaltning	82,7	78,2	81,2	77,1	76,8	76,0
	Marin arealforvaltning	11,0	12,7	13,1	12,4	10,3	8,1
	Sykdom, perm m/lønn etc	14,1	12,6	14,9	18,4	16,2	14,4
	Total	209,8	213,5	217,6	214,2	209,8	203,8

Figur 4: Årsverk fordelt på virksomhetsområder i 2015

Hovedtyngden av ressursbruken er knyttet til VO1, havressursforvaltning, med 49 prosent. Videre går 15 prosent til VO2, akvakulturforvaltning (havbruk) og 6 prosent til marin arealforvaltning. 23 prosent går til virksomhetsområdet støtte, som omfatter overgripende funksjoner som administrasjon, økonomi, personal, kommunikasjon og IKT.

Sammenlignet med 2014 er ressursinnsatsen knyttet til havbruksforvaltning økt, mens den er redusert på de øvrige områdene. Dette er i tråd med de prioriteringene som er gjort.

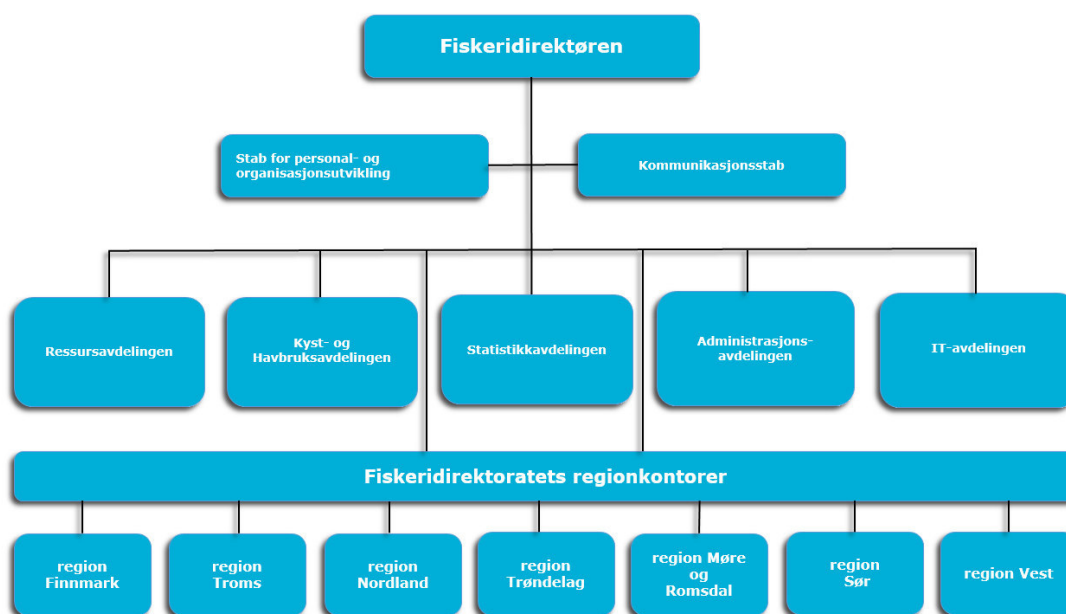
Tabell 1: Sentrale nøkkeltall

Noen sentrale nøkkeltall	2013	2014	2015
Antall årsverk	445	446	427
Samlet tildeling post 01-45	398 170 000	421 832 000	422 113 000
Utnyttelsesgrad post 01-45	96 %	97 %	96 %
Driftskostnader	419 067 000	468 511 000	460 392 000
Lønnsandel av driftskostnader	70 %	66 %	67 %

Tabell 1 viser utvalgte nøkkeltall for Fiskeridirektoratet basert på informasjon fra del VI årsregnskap for de siste 3 årene.

Dagens organisering

Fiskeridirektoratet hadde per 31.12.15 hovedkontor i Bergen og sju regioner med kontor i Vadsø, Tromsø, Bodø, Trondheim, Ålesund, Måløy og Egersund. I tillegg hadde vi 21 lokale kontor i regionene. Av totalt 422,6 årsverk, var henholdsvis 203,8 ved hovedkontoret og 218,8 fordelt på regionene.

Figur 5: Organisasjonskart

Fiskeridirektoratet har tre fagavdelinger; Ressursavdelingen, Kyst- og havbruksavdelingen og Statistikkavdelingen. I tillegg består direktoratet sentralt av Administrasjonsavdelingen, IT-avdelingen og to staber; kommunikasjonsstaben og personal- og organisasjonsutviklingsstaben. Det er til sammen 17 seksjoner i direktoratet fordelt på de fem avdelingene.

Fiskeridirektoratet har fra 01.01.16 redusert antall regioner til fem. Region Nord (Finnmark og Troms), region Nordland, region Midt (Trøndelag og Møre og Romsdal), region Vest (Sogn og Fjordane og Hordaland) og region Sør (Rogaland til svenskegrensen).

Del III: Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk i 2015

Fiskeridirektoratet skal drive bærekraftig forvaltning og bidra til lønnsomhet og verdiskaping i både fiskeri- og havbruksnæringen. Direktoratet skal videre drive tilsyn og kontroll som sikrer etterlevelse av regelverket og like konkurransevilkår. Vi skal også formidle kunnskap og data.

Bestandssituasjonen for våre økonomisk viktigste fiskebestander er gjennomgående god. Samtidig er det behov for ytterligere tiltak for å få en bedre beskatning i enkelte fiskerier. Dette gjelder i særlig grad de kystnære fiskeriene. Lønnsomhetsundersøkelsen for fiskeflåten viser at det er tilfredsstillende lønnsomhet, men med forskjeller både mellom flåtegrupper og innad i gruppene.

Lønnsomheten er god i produksjonen av både laks og regnbueørret, men også her varierer det mellom produksjonsform (settefisk og matfisk) og over tid. At miljøpåvirkningen av driften er innenfor akseptable grenser er en viktig forutsetning for videre utvikling av havbruksnæringen. Kunnskap om den faktiske miljøpåvirkningen er derfor vesentlig. På oppdrag fra Fiskeridirektoratet har Havforskningsinstituttet i 2015 levert den første rapporten fra det nye overvåkningsprogrammet av rømt laks i vassdrag. Det ble rapportert om 160 000 rømte laks i 2015, en nedgang fra 287 000 i 2014. I tillegg rømte det 84 000 regnbueørret i 2015, som er en økning fra 1000 i 2014. Miljøundersøkelser (MOM) rapportert inn til Fiskeridirektoratet viser at det er gode miljøforhold på bunnen under og ved anleggene.

Både fiskeri- og havbruksnæringen baserer sin aktivitet på bruk av fellesskapets ressurser (fisk og kystareal), som må forvaltes slik at de kan danne grunnlag for matproduksjon og verdiskaping i evighetens perspektiv. Å følge opp at næringsaktørene forholder seg til regelverket er derfor en viktig oppgave for forvaltningen. Fiskeridirektoratet brukte i 2015 knapt 30 prosent av årsverkene på tilsyn og kontroll. Næringene utvikler seg raskt med hensyn til bruk av teknologi, driftsformer og struktur, og det er derfor nødvendig for forvaltningen å utvikle nye tilsyns- og kontrollmetoder. Direktoratet har satt i gang et arbeid med å utvikle en ny digital kontroll- og tilsynsløsning (Saga), som skal øke kvaliteten og kapasiteten i vårt arbeid.

Fiskeridirektoratet legger stor vekt på å formidle dataene og kunnskapen vi har om både fiskebestandene, økosystemene, miljøpåvirkning og aktivitet innenfor fiskeri og havbruk. Bruk av kartverktøy og kartfestede data er en svært god måte å formidle denne kunnskapen på, og dette er viktig for at også andre som har marint arealforvaltningsansvar skal ha så godt kunnskapsgrunnlag som mulig.

Fiskeridirektoratet er fornøyd med måloppnåelsen i 2015 sett i forhold til de ressursene vi har hatt tilgjengelig. Vi ser samtidig at kravene til vår forvaltning øker, både fra samfunnet og næringsaktørene. Vi har derfor identifisert områder vi ønsker å utvikle videre, både ved bruk av teknologi og gjennom å fornye andre deler av arbeidet.

Ressurser	<ul style="list-style-type: none"> - 422.61 årsverk (218.78 regionene og 203.83 ved hovedkontoret) - 460.1 millioner i samlet inntektsføring fra bevilgning 	
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> - råd til NFD - faglig oppfølging av tildelinger - kontroll og tilsyn - internasjonale forhandlinger - representere Norge i internasjonale fiskeri.org. - gjennomføre årlige reguleringer 	<ul style="list-style-type: none"> - deltakelse i arealforvaltningen og regionale prosesser - saksbehandling; svar, vedtak og klager - IKT-prosesser: utvikling og drift - Kommunikasjonsbistand - økonomi, personal, innkjøp m.v.
Produkter/ tjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Bestiller forskningsoppdrag, utredninger, m.v. - Råd til NFD - Forslag til forskrifter og forskriftsendringer 	<ul style="list-style-type: none"> - Fastsette forskrifter - Høringer / stortingsmeldinger - Data / rapporter / analyser - Lønnsomhetsundersøkelser
Brukereffekter	<ul style="list-style-type: none"> - Tildelte kvoter og tillatelser - Tilsyn og kontroll for å sikre etterlevelse av regelverket, som leder til like konkurransevilkår - Data og kunnskap om marine næringer og økosystem - Produktivitet: Fangst per fisker (fiskeri) og produksjon per årsverk (havbruk) 	
Samfunns-effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikling i fangst og verdi (fiskeri) - Utvikling i produksjon og verdi (havbruk) - Gytebestand 1985-2015 - ICES - Utviklingen i drivstofforbruk fiskeflåten 2001-2014 - Rømmingstall - Lokaltetstilstand på bunnen under matfiskanlegg – B-undersøkelser 2011-2015 - Lønnsomhetstall fiskeflåten / havbruk 	

Figur 6: Viktige sammenhenger i Fiskeridirektoratets resultatkjede

Gjennomgående føringer

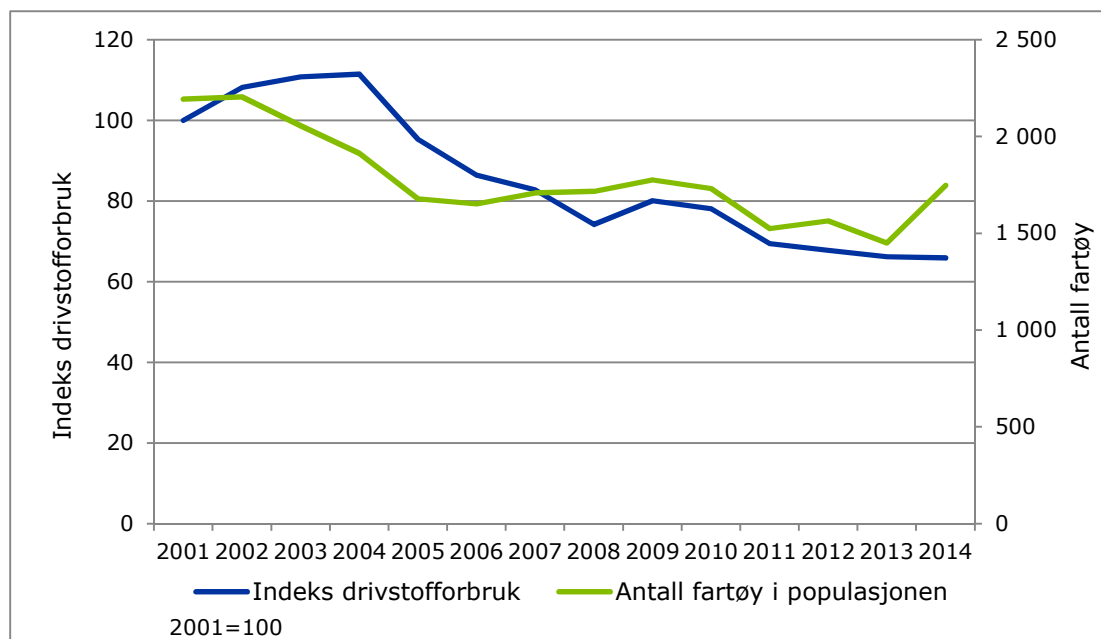
Fiskeridirektoratets beredskap og evne til å håndtere kriser er under evaluering. Her skal både omdømmet som beredskapsmyndighet og samarbeidspartner ved krisehåndtering, sammen med beredskap og håndtering av beredskapsøvelser og krisehendelser, vurderes. Direktoratet tilbyr et døgnåpent rapporteringssenter, Fisheries Monitoring Centre (FMC), noe som er betryggende både for næringene, allmennheten og forvaltningen.

Leveranser av statistikk til Statistisk sentralbyrå (SSB) og internasjonale organisasjoner går som normalt. Fiskeridirektoratet har i 2015 lagt til rette for at våre data i større grad blir brukt til forskning og annen innovasjon ved å legge til rette for og informere om dataene og systemer på fiskeridir.no. Effekten har vist seg ved økt etterspørsel etter grunnlagsdata fra forskere og publikum generelt.

For å drive en økologisk bærekraftig forvaltning av fiskeressursene, baserer Fiskeridirektoratet seg på råd fra Havforskningsinstituttet. Råd om størrelsen på det årlige ressursuttaket kommer fra Det internasjonale råd for havforskning (ICES). Myndighetenes fastsettelse av ressursuttaket er dermed forankret i et internasjonalt forskerkollegium.

På basis av egne registre og innsamlede data fra sjømatnæringen, leverer Fiskeridirektoratet store mengder data og statistikk til en rekke brukere i inn- og utland, herunder forskningsmiljøer og fiskeriforvaltningsorganisasjoner i våre havområder. Dette bidrar til økt kunnskap om næringene blant publikum, journalister, forskere og beslutningstakere. For samfunnet er denne kunnskapen viktig, slik at beslutninger som avhenger av, eller har konsekvens for sjømatnæringen, blir fattet på et best mulig grunnlag.

Gjennom diverse strukturtiltak er den norske fiskeflåten i stor grad tilpasset en forsvarlig høsting, og fiskebestandene som norske fiskere utnytter er bygget opp. Sammen med den teknologiske utviklingen har dette bidratt til at drivstoff-forbruket i den flåten som fisker rundt 90 prosent av de norske fangstene, er redusert med vel 34 prosent fra 2001 til 2014 (figur 6). Dette innebærer en klar reduksjon av klimautslippene fra de norske fiskeriene.

Figur 7: Utvikling i drivstoff-forbruk for fiskeflåten (2001-2014)

Internasjonalt arbeid

Norge er et havland og har forvaltningsansvar for et område som er sju ganger så stort som det norske landarealet. Norske fiskere utnytter fiskebestander som deles med andre nasjoner, i første rekke EU og Russland.

For å sikre bærekraftig fiske og en rettferdig fordeling av fiskerettigheter mellom nasjoner, bidrar Fiskeridirektoratet med regelverksutvikling og kunnskapsproduksjon i en rekke fora. Dels foregår dette arbeidet i FN og dets underliggende organ, Verdens matvareorganisasjon (FAO). Dels foregår det i regionale fiskeriorganisasjoner, som Den nordøstatlantiske fiskerikommisjonen (NEAFC) og Den nordvestatlantiske fiskerikommisjonen (NAFO). Men hovedtyngden foregår i bilateralt og multilateralt samarbeid med de viktigste partnerne i Norges egne havområder.

Figur 8: Norges fiskerisoner

Fiskeridirektoratet deltar i en rekke internasjonale miljøfora der spørsmål av relevans for fiskeriene drøftes. Videre bidrar Fiskeridirektoratet med faglig ekspertise i bistandsarbeid innen fiskeri- og havbrukssektoren.

I 2015 ble det oppnådd enighet med våre samarbeidspartnere om forvaltningstiltak for fiskebestander vi deler med Russland, EU, Færøyene og Grønland. Det er også oppnådd enighet om forvaltningstiltak for fiskebestander vi deler med andre nasjoner. I de regionale fiskeriorganisasjonene er det oppnådd enighet om forvaltningstiltak for en rekke fiskeslag.

Med økende internasjonal oppmerksomhet rettet mot forholdet mellom bruk og vern av marine ressurser, har Fiskeridirektoratet bidratt med fiskeriforvaltningskompetanse i flere internasjonale prosesser som angår det marine miljø/biodiversitet, spesielt i Forente Nasjoner (FN), Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) og i OSPAR. Direktoratet har også ledet arbeid med å iverksette tiltak på regionalt nivå gjennom NEAFC. Bilaterale og multilaterale forhandlinger mellom kyststater om forvaltning av flere fellesbestander (kolmule, makrell og uer) i det nordøstlige Atlanterhavet, fortsatte utover våren, og Fiskeridirektoratet har gitt innspill til og deltatt aktivt i disse.

Norske myndigheter har kontrollavtaler med 18 land, inkludert EU. Det har blant annet vært drøftet hvordan kontrollavtalene kan utvikles slik at de kan brukes til å utveksle informasjon fra andre myndigheter, for eksempel toll og skatt. Det er også i 2015 lagt ned innsats for å operasjonalisere de bilaterale kontrollavtalene.

Fiskeridirektoratet har videreført det internasjonale engasjementet i kampen mot ulovlig, urapportert og uregulert fiske (UUU-fiske), herunder fiskerikriminalitet, og har samarbeidet med andre land både bilateralt og gjennom NEAFC for å vedlikeholde og forbedre kontrollen med fiskeriene i det nordøstlige Atlanterhavet.

Samarbeidet med NEAFC førte til at avtalen om havnestatskontroll ble utvidet til også å gjelde landinger av fersk fisk, noe som har medført ytterligere kontroll med utenlandske fartøyers landinger, og at det skal rapporteres uavhengig av om det skal landes, så fremt det er fisk om bord som er omfattet av regimet. Dermed vil ikke bare de som lander frossen fisk, men utenlandske fartøy som lander fersk fisk og de som anløper for bunkring eller proviantering, også bli kontrollert.

Fiskeridirektoratet har deltatt i delegasjonen til biodiversitetskomiteen i OSPAR og i forberedelser til kommisjonsmøtet. Hovedtema har vært utvikling av tiltak for en rekke marine arter og habitater på OSPARs liste over truede arter og habitater, og det er satt i gang arbeid for å klargjøre kriteriene for listing og de-listing.

Vi prioriterer fortsatt samarbeidet med Russland for å måle og etablere omregningsfaktorer som gir en korrekt beregning av ressursuttaket for fellesbestander.

Fiskeridirektoratet skal være med på å oppfylle den EØS-rettslige forpliktelsen til å innføre det europeiske vannrammedirektivet i norsk rett. Fiskeridirektoratet har deltatt i direktoratsgruppen for gjennomføringen av vannforskriften i Norge og i arbeidsgruppene som utgår av denne.

Det har vært liten aktivitet knyttet til MoU-en¹ med Skottland i rapporteringsperioden. Direktoratet ser denne typen samarbeid som viktig, og ønsker å komme videre med et firepartssamarbeid mellom Norge, Irland, Færøyene og Skottland med formaliserte, faste møtepunkt. Fiskeridirektoratet har ellers medvirket i og ledet flere CDCF-prosjekter (Centre for Development Cooperation in Fisheries) ved Havforskningsinstituttet.

¹ En skriftlig samarbeidsforståelse mellom norske og skotske myndigheter på akvakulturområdet.

Utdypende om aktiviteten på de ulike virksomhetsområdene

Virksomhetsområde 1: Havressursforvaltning

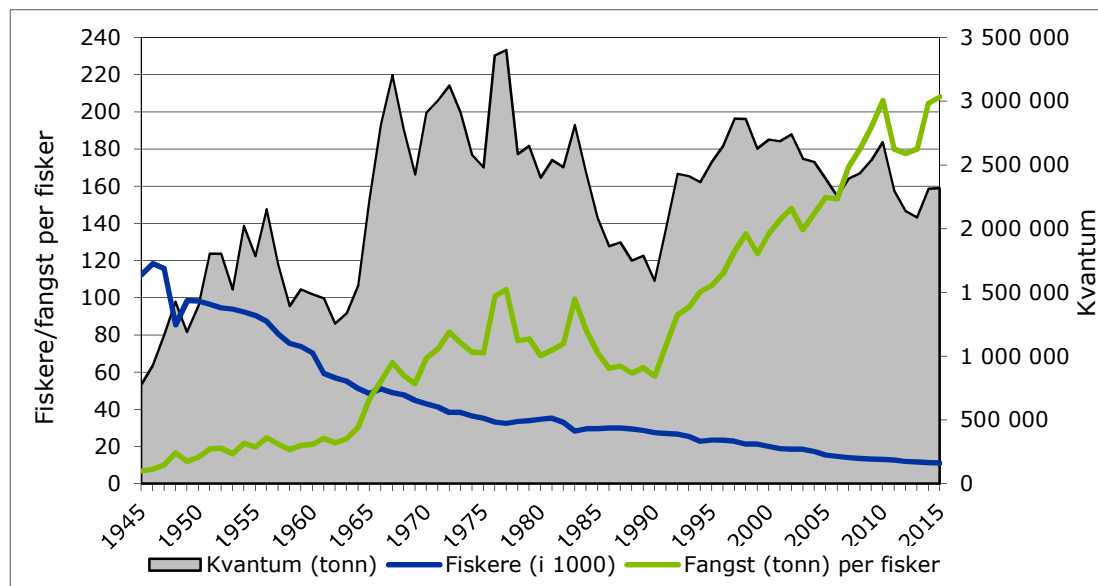
Fiskeridirektoratet har følgende delmål innenfor havressursforvaltningen:

- **Delmål 1:** Regelverk og reguleringsmodeller som sikrer en bærekraftig forvaltning og lønnsomhet i fiskerinæringen.
- **Delmål 2:** Høsting i overensstemmelse med fastsatte nasjonale og internasjonale reguleringsbestemmelser.

Delmål 1: Regelverk og reguleringsmodeller som sikrer bærekraftig forvaltning og lønnsomhet i fiskeriene

Fiskeridirektoratet tildeler fisketillatelse og kontrollerer at vilkårene knyttet til disse overholdes. Korrekt fordeling av retten til å drive fiske, sikrer at fangstmulighetene er fordelt i henhold til politiske prioriteringer. Fiskeridirektoratet sikrer også at innførte strukturtiltak implementeres i fiskeflåten gjennom korrekt saksbehandling av til dels kompliserte saker. Faglig god og effektiv saksbehandling i fartøysaker hindrer unødige driftsavbrudd i fisket. På den måten følger vi de politiske føringene, og effekten blir økt lønnsomhet i flåteleddet.

Figur 9 illustrerer tre forhold; fangstmengde, antall fiskere og fangst per fisker i perioden 1945-2015. Effekten av den bærekraftige forvaltningen av fiskebestandene og den gjennomførte struktureringen i fiskeflåten som Fiskeridirektoratet har administrert, er at fangsteffektiviteten per fisker har økt fra 5-6 tonn per år i 1945 til vel 200 tonn per år i 2015. Økningen er spesielt tydelig i perioden etter 1990.

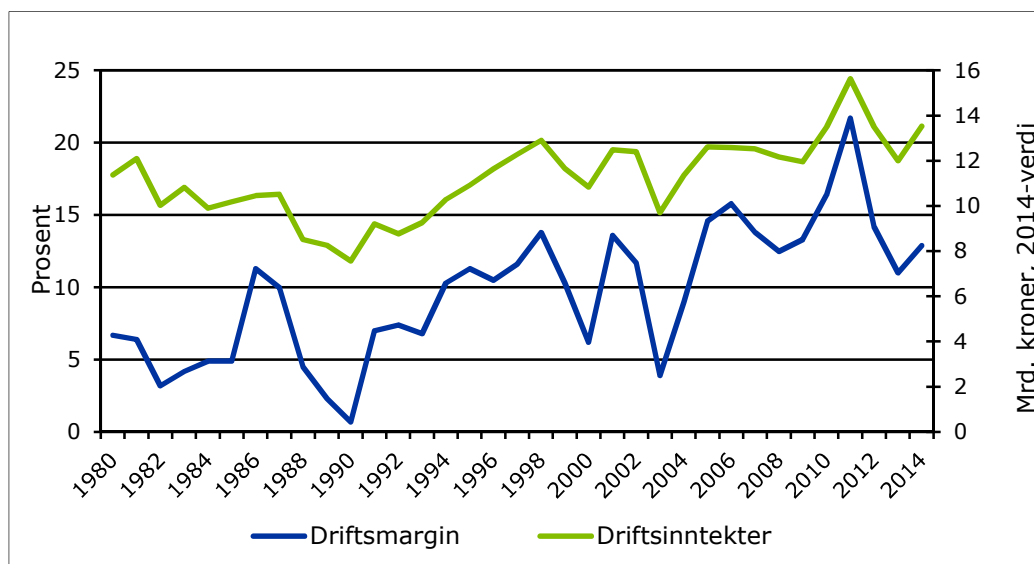
Figur 9: Norsk fangst 1945-2015. Antall fiskere og fangst per fisker.

Fiskeridirektoratet har lang tradisjon og erfaring med å balansere mellom høsting og beskyttelse av ressursene. Vi gir råd og utarbeider forslag til årlige nasjonale regulerings tiltak (forskrifter) for å sikre bærekraftig uttak av bestandene. En bærekraftig forvaltning er en forutsetning for stabil og lønnsom utvikling av næringen.

Fiskeridirektoratet legger ned mye arbeid i å gjennomføre høringer og foreslå fiskerireguleringer, slik at flest mulig synspunkter fra næringen og samfunnet for øvrig er vurdert når reguleringene iverksettes. Fiskeriene følges tett gjennom året, og Fiskeridirektoratet justerer kvoter og andre reguleringslementer i nær dialog med næringen, Havforskningsinstituttet og NFD. Det pågår dessuten et arbeid for å forenkle fiskerireguleringene. Reguleringene skal ivareta en rekke politiske vedtak der målet er både å oppnå bærekraftig forvaltning av fiskeressursene og rettferdig fordeling av mulighetene til å fiske.

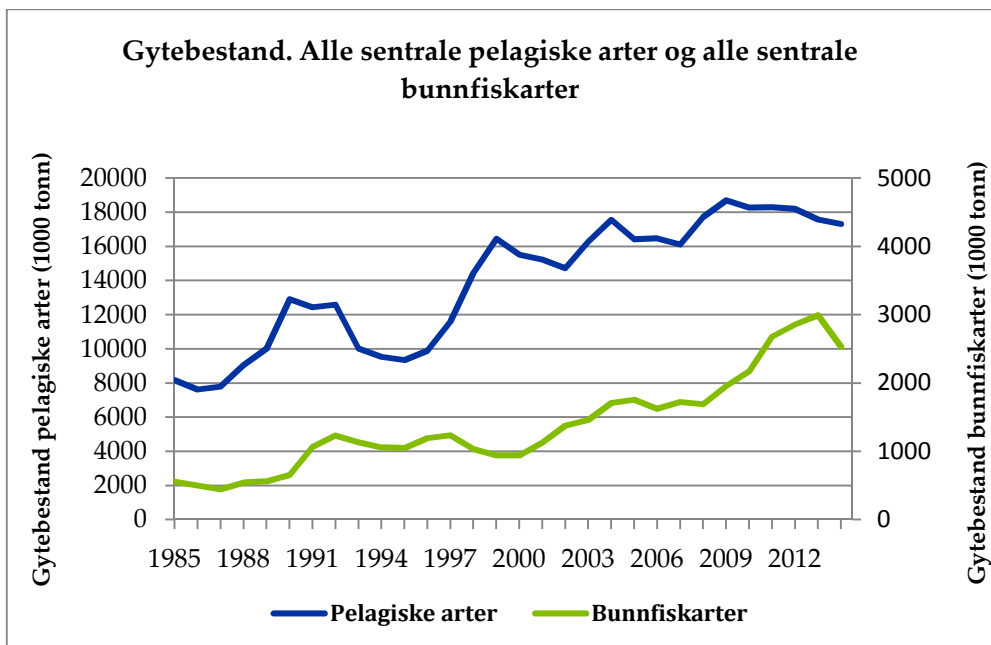
Fiskeridirektoratet har fulgt opp stortingsmeldingen om kongekrabbe gjennom å ha de relevante problemstillingene på høring i forbindelse med årlig fastsettelse av forskrift om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område. Dette førte til enkelte endringer i reguleringen, blant annet ny modell for kvotetildeling samt oppstart av kvoteåret 1. januar.

Figur 10 viser hvordan driftsmargin og driftsinntektene har variert de siste 35 årene. Driftsmargin gir et inntrykk av lønnsomheten i fiskeriene ved å vise hvor mye som tjenes på hver 100 kroner solgt. I 2014 var gjennomsnittlig driftsmargin 13 prosent. Tall for 2015 vil foreligge i begynnelsen av 2017.

Figur 10: Gjennomsnittlig driftsmargin og totale driftsinntekter 1980-2014.

Forvaltningen fokuserer på hvor mye som kan fiskes og hvordan det fiskes, det vil si hvilke årsklasser det fiskes på og eventuell bifangst av andre arter. Vern av yngel og småfisk, blant annet gjennom å stenge områder, har i en årrekke vært et bærende prinsipp i norsk fiskeriforvaltning. Dette har sammen med innføringen av tekniske reguleringer, selektive redskap, utkastforbud og langsiktige høstingsregler bidratt til en positiv utvikling for de viktige fiskebestandene, noe som illustreres i **figur 11**.

Figur 11: Gytebestand (Det internasjonale havforskningsrådet/ICES). Tabellen er ikke oppdatert da vi foreløpig mangler gytebestand for et par fiskeslag for 2015.

Etter forvaltningsprinsippet i havressursloven har myndighetene ansvar for å vurdere alle bestander og iverksette nødvendige tiltak for å sikre bærekraftig forvaltning. Fiskeridirektoratet har utarbeidet et forvaltningsverktøy (tabeller) som sikrer dette. Tabellene nedenfor viser prioriteringene for 2015.

Tabell 2: Prioriterte bestander i 2015, basert på Bestandstabellen 2014

Bestand	Merknader
Hummer	Evaluere eksisterende tiltak og vurdere nye
Kveite	Vurdere og følge opp tiltak
Breiflabb	Vurdere og følge opp tiltak
Leppefisk	Videre utvikling av reguleringstiltakene
Raudåte	Utvikle og implementere forvaltningsplan
Kolmule	Revisjon av forvaltningsplan
Snabeluer (Sebastes Mentella)	Arbeide for å etablere et multilateralt forvaltningsregime
Vanlig uer (Sebastes Norvegicus)	Vurdere tiltak for gjenoppbygging
Torsk, hyse og lodde Barentshavet	Revisjon av forvaltningsplan
Torsk Nordsjøen/Skagerrak	Revisjon av forvaltningsplan
Reker Skagerrak/Nordsjøen	Utarbeide forvaltningsplan
Snøkrabbe	Vurdere fremtidig forvaltning
Kystbrisling	Vurdere og følge opp tiltak

Tabell 3: Prioriterte utviklingstiltak i 2015, basert på fiskeritabellen 2014.

Utfordring	Merknad
Selektivitet og utkast	Estimere omfanget av utkast i torsk- og hysefisket nord for 62°N
	Revidere kriteriene for tillatt innblanding av yngel i rekefisket
	Vurdere videre utvikling av RTC-systemet i Nordsjøen og Skagerrak
	Videreutvikle prøvetrekk for bedre å kunne fastslå fangstsammensetningen i industritrålfisket
	Kartlegge artssammensetningen og lengdefordelingen i industritrålfisket og oppfølgende forsøk med uttesting av nye ristsystemer tilpasset de minste tråltypene
	Kartlegge fangstsammensetningen og forsøk med bruk av seleksjonsinnretninger i fiske med rekestrål i Skagerrak og Nordsjøen
Bidødelighet	Opprensning av tapte fiskeredskaper
	Forsøk med bruk av fiskeutslipp i fiske med snurrevad etter torsk, hyse og sei
	Fangstbegrensningssystem med fiskeutslipp i trålfisket etter torsk, hyse og sei
Bunnpåvirkning	Vurdere tiltak for å redusere belastningen på bunnhabitat

Fiskeridirektoratet har i 2015 fokusert spesielt på rekefisket i Nordsjøen og Skagerrak for å redusere utkast av reker under kommersielt minstemål. Det er innført nye tekniske reguleringer for rekefisket i disse områdene, og det har pågått et FoU-arbeid i regi av ordningen med fiskeforsøk og utviklingstiltak for å finne frem til seleksjonssystemer for å sortere ut småreker. For de minste rekestrålerne har vi funnet en løsning som anbefales å ta i bruk, mens vi fortsatt arbeider for å finne frem til løsninger tilpasset de største rekestrålerne. Det er lagt opp til at rekestrålerne kan fortsette fisket i stengte områder, dersom seleksjonssystem for utsortering av reker under minstemål er montert inn i trålen.

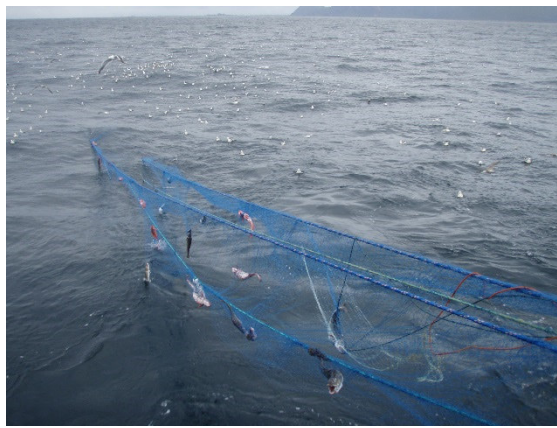
I Barentshavet er det nå en rekordhøy torskebestand takket være målrettede forvaltningstiltak og god hjelp fra naturens side. Utfordringene i fisket er at det med enkelte redskapstyper, som trål og snurrevad, til tider tas for store fangster som medfører økt risiko for utkast og uønsket fiskedødelighet. I 2015 fortsatte Fiskeridirektoratet arbeidet med praktiske fiskeforsøk ved bruk av fangstbegrensningssystem i fisket med stormasket trål og med snurrevad. Sammen med forskning og næring vil Fiskeridirektoratet legge til rette for redskapsutforming som reduserer faren for utkast og utilsiktet fiskedødelighet i disse fiskeriene.

Den årlige opprensningen av tapte fiskeredskap ble gjennomført i områder på strekningen Runde-Vardø. De siste årene er det tatt opp rundt 1000 garn per år samt betydelige mengder andre fiskeredskape. Garn fra blåkveitefisket representerer den største utfordringen når det gjelder spøkelsesfiske.

Vi gjennomførte også et opprenskingsarbeid av eierløse blåskjellanlegg i Nordland, der vi fokuserte spesielt på Hamarøy kommune som hadde høyeste tetthet av slike anlegg i landet. Totalt ble det fjernet 22 anlegg med et samlet volum på cirka 500 m³. For alt opprenskingsarbeidet vi gjør, er det viktig at avfallet blir sortert og gjenvunnet.

Nedsunket blåskjellanlegg fjernes i Hamarøy kommune. Fiskeridirektoratet.

Mistet garnlelenke fjernes. Foto:

Delmål 2: Høsting i overensstemmelse med fastsatte nasjonale og internasjonale reguleringsbestemmelser

Fiskeridirektoratet har, sammen med kontrollatene Kystvakten og salgslagene, utarbeidet og vedtatt en nasjonal strategisk risikovurdering (NSRV) som lå til grunn for utøvelsen av kontroll i 2015.

I NSRV fremkom følgende hovedrisikoområder:

- ilandføringsplikten
- uregistrerte, feilregistrerte og ulovlige landinger og ulovlig mottak av fisk
- implementering av forskriften om landing og sluttseddel (landingsforskriften)

NSRV angir også de ulike kontrollatene sine ansvarsområder.

Fiskeridirektoratet har de siste årene fokusert mer på risikobasert kontroll av fiskeriene, og NRSV blir fulgt opp med regionale og operative analyser. Dette er et viktig element for å ivareta en bærekraftig høsting av fiskeressursene. En god kontroll bidrar til like konkurransevilkår for næringsutøverne.

I 2015 har Fiskeridirektoratet arbeidet videre med å ta i bruk elektroniske verktøy der ulike rapporteringskrav skal sammenholdes automatisk for å få en mer effektiv risikovurdering av mulige ulovlige uttak og omsetning av fisk.

Ny landingsforskrift trådte i kraft 1. januar 2015 med krav om elektronisk føring av landings- og sluttsedler for alle fiskere og mottakere av fisk. Fiskeridirektoratet fikk med den nye forskriften bedre verktøy for å sikre rask og effektiv seddeloverføring i sann tid samt føre tilsyn med fiskesalgslagene.

I 2015 har Fiskeridirektoratet arbeidet med en effektiv implementering av de nye kravene i landingsforskriften. Vi har hatt tett oppfølging av næringen og forsøkt å finne løsninger som ivaretar behovene både til næringen og de som skal drive kontroll. Dette arbeidet vil fortsette i 2016. Landingsforskriften, slik den står nå, vil være et sentralt verktøy for å kunne

utvikle en moderne ressurskontroll. Det vises særlig til kravet om journalføring hos alle som mottar fisk.

Fiskeridirektoratet har gjennom fiskerireguleringene videreført ordninger som bidrar til å utjevne landingsmønsteret i torskefiskeriene. Vi har også arbeidet videre med å tilpasse regelverket for levendelagring av torsk.

I Kystfiskeappen ble det gjort mulig å koble meldinger fra mindre fartøy på havet (stod før i papirdagboken) med for eksempel landet fangst, noe som gjør det enklere å forberede fysiske kontroller ved landing fordi vi vet hvor fartøyene skal lande og deres estimat av mengde fisk. Løsningen vil også effektivisere og forenkle hverdagen for fiskeren ved at tidsbruken til manuell føring av hvert fiskeslag/hal i dagboken, reduseres ved bruk av Kystfiskeappen. Appen ble ved inngangen til 2016 også gjort tilgjengelig på nettbrett.

Vi fortsetter arbeidet med å utvikle gode analyseverktøy internt og i samarbeid med andre myndigheter.

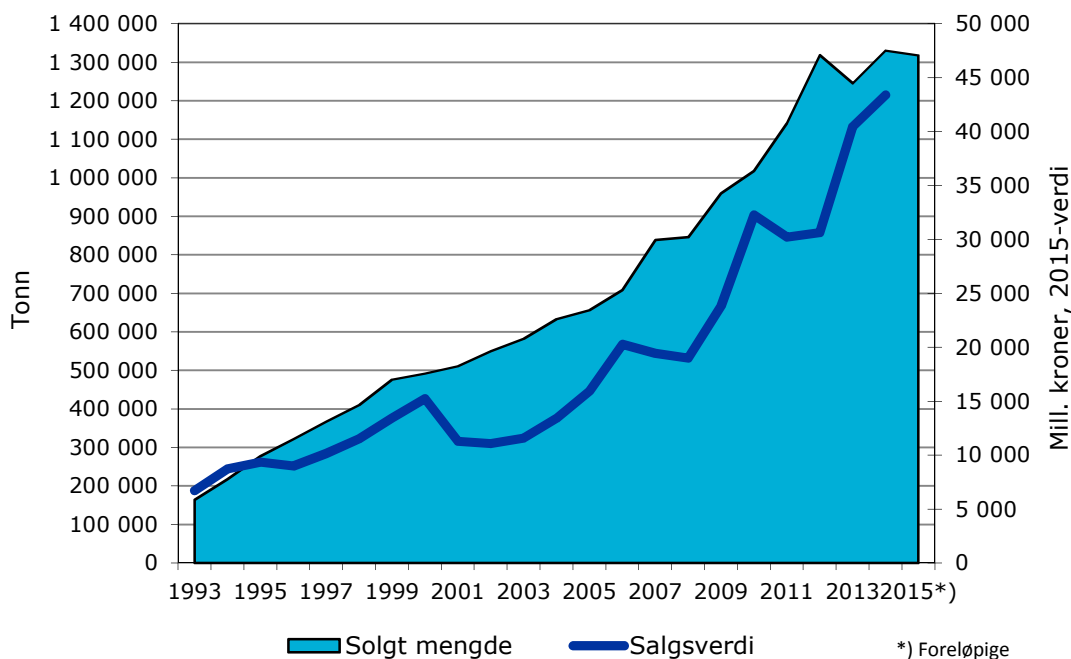
Fiskeridirektoratet har fortsatt det tette samarbeidet med andre myndigheter, særlig Kystvakten, Mattilsynet og toll- og skattemyndighetene. Vi har også deltatt aktivt i internasjonale kontrollfora, som International Monitoring, Control and Surveillance Network (IMCS Network) og Interpol.

Virksomhetsområde 2: Havbruksforvaltning

Fiskeridirektoratet har følgende delmål innenfor havbruksforvaltningen:

- **Delmål 1:** Kunnskapsbasert regelverk som er forutberegnelig og enhetlig for næringsutøverne.
- **Delmål 2:** Risikobasert tilsyn som fremmer en lønnsom og bærekraftig havbruksnæring.

I takt med omstillingene i oljesektoren og behovet for et grønt skifte, har akvakulturnæringen fått økt oppmerksomhet og betydning. Det er forventninger i samfunnet til at næringen i økende grad skal bidra med vekst, verdiskaping og arbeidsplasser, men samtidig stilles det krav til at veksten skal være miljømessig bærekraftig. Næringen viser en økende vilje og evne til utvikling og innovasjon for å innfri forventninger og krav. Dette stiller igjen store krav til forvaltningen når det gjelder å være på høyde kunnskapsmessig, for å kunne legge til rette for videre utvikling og vekst og samtidig kunne føre et effektivt tilsyn.

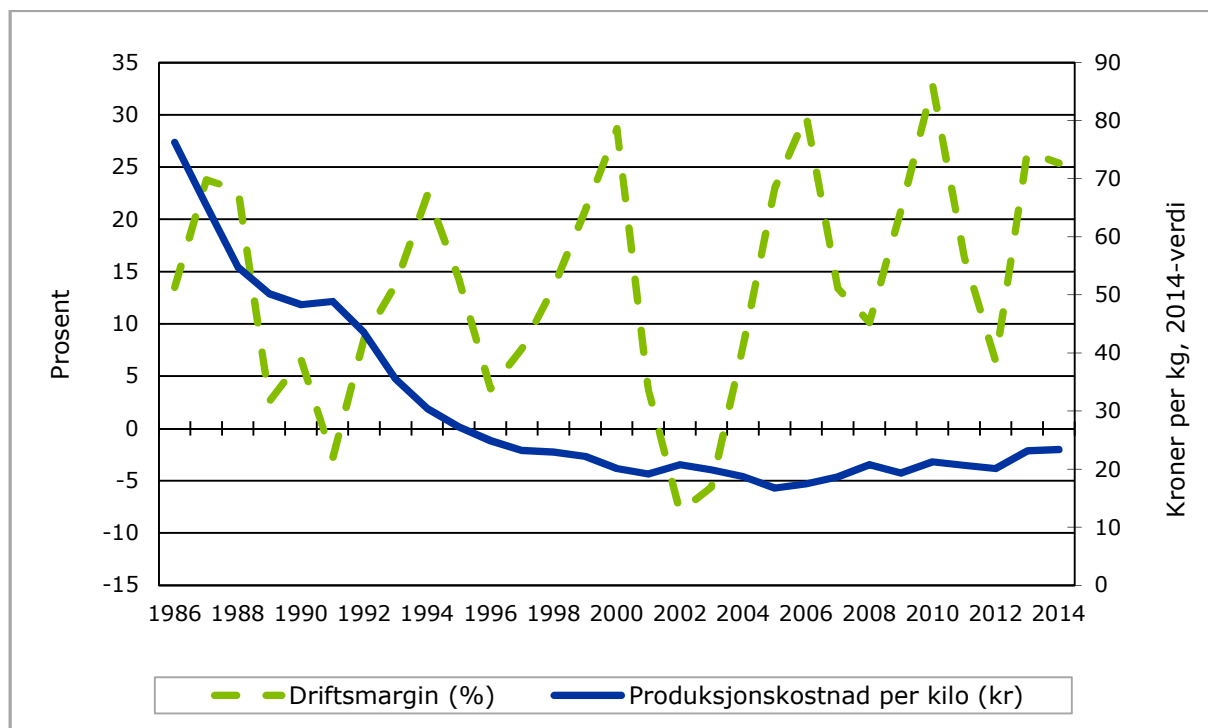

Figur 12: Totalt solgt mengde og førstehåndsverdi av fisk i havbruksnæringen 1992-2015

Kvantumsutviklingen i akvakulturnæringen har over tid vært jevnt stigende. I 2014 ble det solgt 1 172 000 tonn atlantisk laks, som var en økning på 9 prosent fra 2013, og 69 000 tonn regnbueørret, som var en reduksjon fra 71 000 tonn i 2013. Gjennomsnittsprisen på laks var så å si uendret fra 2013 til 2014, mens gjennomsnittsprisen for regnbueørret økte noe. Foreløpige tall for 2015 viser en nedgang i solgt mengde av laks. Prisen for laks og regnbueørret var imidlertid enda høyere i 2015 enn i 2014 og samlet salgsverdi vil dermed stige.

Salg av torsk er redusert til 1 386 tonn i 2014. I 2013 utgjorde salget av torsk 3 770 tonn. Kvantum av torsk er mye redusert siden «toppårene» 2009 og 2010 hvor salget var rundt

21 000 tonn. Beholdningstallene ved utgangen av 2014 viser at det for 2015 var svært lite torsk som ble gjort tilgjengelig for salg.

Figur 13: Gjennomsnittlig driftsmargin og gjennomsnittlig produksjonskostnad per kilo. (Laks og regnbueørret 1986-2014).

Utviklingen i gjennomsnittlig driftsmargin er svært markedsavhengig og viser store variasjoner fra år til år. I 2014 var lakseprisen høy, og gjennomsnittlig driftsmargin var 25,4 prosent.

Gjennomsnittlig produksjonskostnad per kg har gått kraftig ned siden 1986. Siden 2000 har det imidlertid vært en utflating, men med en økning fra 2012 til 2014. Gjennomsnittlig produksjonskostnad i nominell verdi økte fra kr 19,31 i 2012 til kr 23,38 per kg i 2014. Fôrkostnader utgjør mer enn halvparten av produksjonskostnadene per kilo produsert fisk. Endringer i denne kostnadsposten har derfor stor betydning for de totale produksjonskostnadene per kg.

Lønnsomhetsundersøkelsen for 2015 er ikke ferdig før til høsten. Lakseprisen har vært høy også i 2015. En kan derfor også forvente en rimelig god driftsmargin i 2015.

Delmål 1: Kunnskapsbasert regelverk som er forutberegnelig og enhetlig for næringsutøverne

Det er behov for å utvikle dagens akvakulturregelverk til et mer dynamisk regelverk, som tar høyde for innovasjon og dimensjoneringen av næringen. Regelutviklingen som har vært gjort bærer preg av mindre justeringer og tillegg, som gjerne kommer i etterkant av utviklingen i næringen.

Regelutvikling krever et godt nok kunnskapsgrunnlag, og direktoratets kilder til kunnskap er forsknings- og utdanningsinstitusjoner, dialog og samhandling med næringsutøvere, samarbeid med andre forvaltingsorgan og intern kunnskapsdeling. På alle disse feltene har direktoratet økt innsatsen i 2015. I tillegg arbeider vi mer strategisk med rekruttering, der vi nå ansetter medarbeidere med høyere utdanning både på tradisjonelle og nye kunnskapsområder.

Direktoratet har i 2015 levert forslag i flere prosesser knyttet til regelendringer og utvikling av nye regler. Noen eksempler er Fiskeridirektoratets og Mattilsynets forslag til regelendringer for å realisere Meld. St. 16, regler for økologisk drift, forskriftsforslag til opsjonen om 5 prosents vekst og forslaget til landbasert oppdrett som åpner for større settefisk. I tillegg kommer leveranser i arbeidet med standarder (herunder revisjon av NS 9410 om miljøovervåking og forskriftsfesting av plikter i NS 9416 om teknisk standard for hovedkomponenter i landbasert produksjon) og økt oppmerksomhet om anvendelsen av dispensasjoner.

Oppdrag: Meld. St. 16, handlingsregler

Fiskeridirektoratet ledet arbeidet med å levere forslag til nødvendige regelendringer med videre, for å implementere det nye systemet for kapasitetsjusteringer. Vi foreslo (sammen med Mattilsynet) hvordan systemet for handlingsregler i produksjonsområder bør utformes og iverksettes, blant annet gjennom en egen forskrift for å opprette produksjonsområdene. Vi foreslo videre at regler for å fastsette og justere produksjonskapasiteten i produksjonsområdene, miljøindikatorer, flytting med mer, blir satt inn i akvakulturdriftsforskriften.

Tildeling og lokalitetsklarering

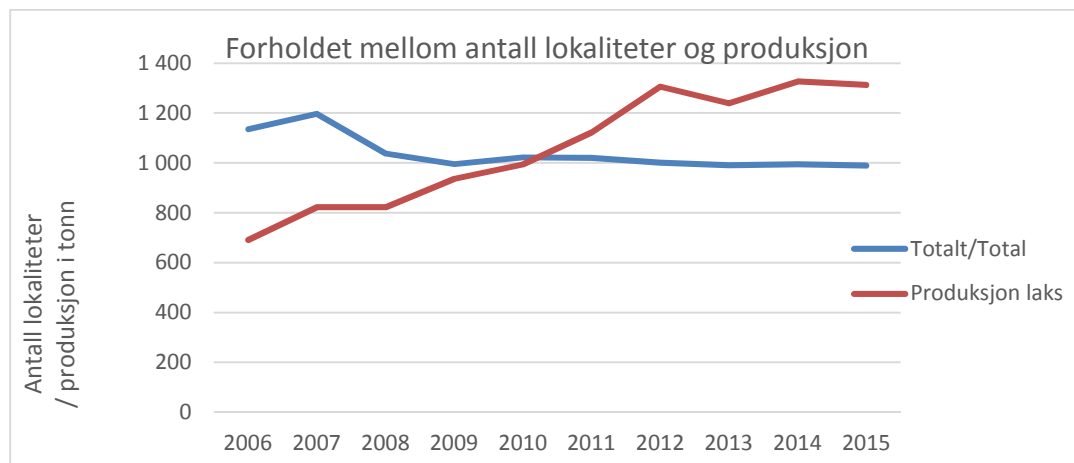
Målet om kunnskapsbasert, rasjonell og enhetlig forvaltning gjelder for alle tildelinger av tillatelser og klareringer av nye, samt utvidelse av eksisterende, lokaliteter. Oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjø er biologisk og industrielt preget produksjon med en forholdvis lang omløpstid. Tilstrekkelig tilgang på tillatelser og oppdrettsvolum, egnet areal og best mulig utnyttelse av de riktige lokalitetene er svært viktig for næringen, og en av de sentrale utfordringene videre med tanke på vekst.

Fiskeridirektoratet er den nasjonale tildelingsmyndigheten for tillatelser til akvakulturvirksomhet og ivaretar ansvaret gjennom egne tildelingsprosesser, oppfølging av fylkeskommunenes arbeid med tildeling- og lokalitetsklarering, behandling av klager i andreinstans og data- og registereierskap. Det er et viktig mål for direktoratet at saksbehandlingen skal være mest mulig brukerrettet, rasjonell og effektiv.

Et viktig milepæl i 2015 var første versjon av elektronisk søknadsskjema for akvakultur, der næringsutøvere fra og med september kunne søke digitalt. Det er planlagt to leveranser til, der den første skal gjøre saksbehandlingen i tildelingsfasen digital og mer effektiv og den andre skal gjøre data fra tildelingsfasen tilgjengelig i andre prosesser i direktoratet (jamfør Saga). Forventet effekt av et elektronisk søknadsskjema er at søknadsbehandlingen blir mer effektiv, både i fylkeskommunene, hos sektormyndighetene og internt i Fiskeridirektoratet. Gjenbruk av opplysninger og raskere digitale prosesser er nøkkelord i denne sammenhengen.

Status på tildelte lokaliteter og tillatelser

Antall lokaliteter i Norge har vært stabilt de siste årene, noe som indikerer at veksten i næringen skyldes andre faktorer, som for eksempel høyere produktivitet og økte priser.

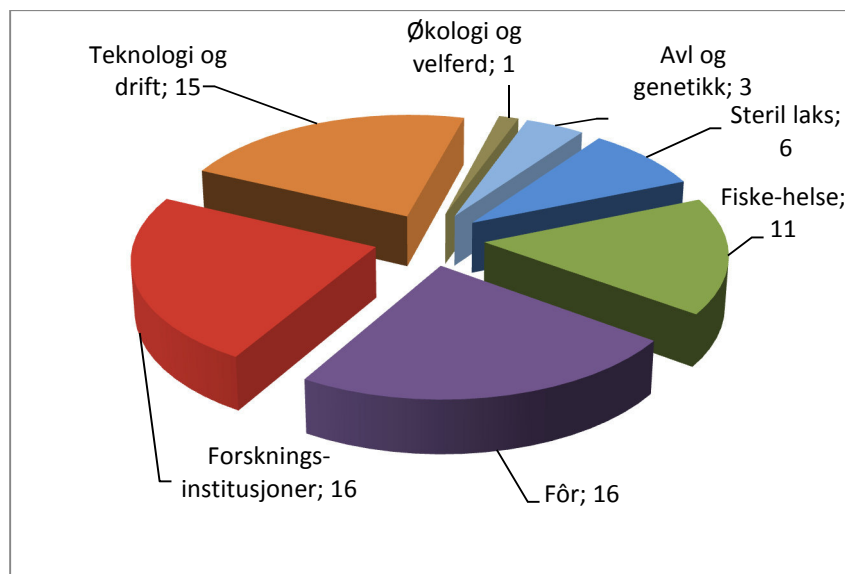
Figur 14: Forholdet mellom antall lokaliteter og produksjonsvolum

Egen tildeling i førsteinstans: Tillatelser til særlige formål

Direktoratet har ansvaret for tildeling av flere typer tillatelser til særlige formål. Behandlingen av søknader er kunnskapsintensiv og direktoratet bruker både intern og ekstern fagkompetanse i saksbehandlingen.

Forskningstillatelser

Formålet med forskningstillatelsene er å fremme viktige forskningsprosjekter som kan bringe norsk oppdrettsnæring fremover. I 2015 ble det tildelt 15 nye tillatelser, og ved utgangen av året var det 66 aktive forskningstillatelser for laks, ørret og regnbueørret, med en samlet kapasitet på 45 773 tonn MTB. Sentrale forskningsinstitusjoner, som NIVA, Havforskningen, Nofima, SINTEF, UiB, NTNU og Havbruksstasjonen i Tromsø innehar 16 tillatelser. De øvrige er gitt til private aktører som driver forskning innenfor fiskehelse, utvikling av fôr, avl, steril laks, teknologi og drift samt økologi og velferd.

Figur 15: Tematisk fordeling av forskningstillatelser

I forskningstillatelsene blir nye fôrtyper, fôrblandinger og ingredienser til fôr testet og utprøvd av fôrfirmaene. Det blir spesielt forsket på å finne ingredienser til erstatning for marine råstoffer som det er begrenset tilgang på. Fiskehelseforetakene tester ut nye vaksiner og behandlingsformer, fiskehelse relaterte produkter og legemidler mot sykdommer og parasitter i tillatelsene. I flere tilfeller blir det forsket på effekter av biologisk avlusing og ikke-medikamentelle behandlingsformer mot lakselus. Det foregår også en utstrakt testing av ulike typer lukkede merdsystemer, blant annet med sikte på å forebygge tap og miljøpåvirkning fra lakselus og rømming og for produksjon av stor settefisk (postsmolt) i sjø.

Det er utstedt forskningstillatelser for utprøving av triploid laks i storskala for industriell produksjon. Prosjektet har bidratt til å fylle ut eksisterende forsknings- og erfaringsbasert kunnskap om produksjon av steril laks. Dette har gitt ny kunnskap om vekst i ulike livsfaser, om miljøpreferanser, velferdsutfordringer og krav til fôrsammensetning under produksjonen. Rogn av steril laks er allerede tilgjengelig i markedet, og det forventes at denne laksen vil kunne bli et realistisk alternativ i områder med moderate sommertemperaturer i vannet.

Stamfiskstillatelser

Formålet med tillatelsene er å sikre tilstrekkelig tilgang på rognkorn og melke med høy avlsverdi. Ordningen ble evaluert i 2014, og Fiskeridirektoratet har i 2015 satt i gang tiltak for å følge opp anbefalingene i evalueringsrapporten fra Nofima. Ved utgangen av 2015 var det 35 stamfiskstillatelser av laks og regnbueørret i drift, og det ble gitt tilsagn om fire nye tillatelser i 2015. Det er en betydelig overkapasitet i tildelte stamfiskstillatelser i forhold til markedets behov. Tildelte tillatelser representerer en produksjonskapasitet på minimum 1,2 mrd. rognkorn årlig (settefiskanleggenes etterspørsel av rogn i 2013 var 664 mill. rognkorn²). Direktoratet er særlig opptatt av at avlsmålene blir nådd og av risikoen for at tillatelsene ikke brukes til formålet. Derfor startet vi en større tilsynsoffensiv i 2015.

² Forvaltningssystemet for stamfiskstillatelser – Evaluering av ordningen, Nofima, juli 2014.

Visningstillatelser

Denne typen tillatelser skal bidra til å styrke kunnskapen om akvakultur, og siden 2004 er det innvilget 20 søknader om visningstillatelser, herav fem i 2015. Det er visningsanlegg i alle relevante fylker med unntak av Agder, Rogaland og Finnmark, og den samlede kapasiteten ved utgangen av 2015 var på 13 360 tonn MTB.

Fiskeridirektoratet opplever stor oppmerksomhet rundt visningstillatelsene, i form av søknader, men også andre henvendelser. Samtidig mener vi at søknadene stadig får høyere kvalitet og at søkerne legger betydelige ressurser i utformingen av søknadene og i pedagogisk gode visningsopplegg. Innehaverne av tillatelsene forteller at de opplever stadig mer interesse for og besøk ved visningsanleggene. Gjennom Nettverket for Visningsanlegg driver de også mer aktiv markedsføring og formidling av informasjon om visningsanleggene enn tidligere. Vi vurderer måloppnåelsen i henhold til regelverket som meget god.

Over tid ser vi denne utviklingen i lokaliteter knyttet til kommersielle (og stamfisk-) tillatelser fordelt på fylker.

	2006	2007	2008	2009 ¹⁾	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fylke	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall
Finnmark	88	83	74	62	62	67	69	67	72	72
Troms	106	123	103	107	110	116	117	111	109	106
Nordland	198	236	192	197	196	203	206	205	211	214
Nord-Trøndelag	85	78	76	71	69	69	66	63	60	60
Sør-Trøndelag	110	94	91	80	94	97	91	93	92	96
Møre og Romsdal	126	142	110	105	107	100	90	88	87	86
Sogn og Fjordane	115	116	106	99	96	81	82	86	87	88
Hordaland	230	240	211	197	203	200	196	191	188	186
Rogaland	66	74	63	64	73	74	71	73	74	70
Vest-Agder	9	9	9	11	11	11	11	12	12	10
Aust-Agder	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Øvrige fylker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	1 136	1 198	1 038	996	1 023	1020	1001	991	994	990

1) Tall per 27. januar 2010

Tabell 4: Lokaliteter til kommersielle matfiskstillatelser og stamfiskstillatelser pr 28.01.2016

Utviklingstillatelser

Fiskeridirektoratet skal tildele utviklingstillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret³. Utviklingstillatelser har som formål å bidra til å utvikle teknologi som

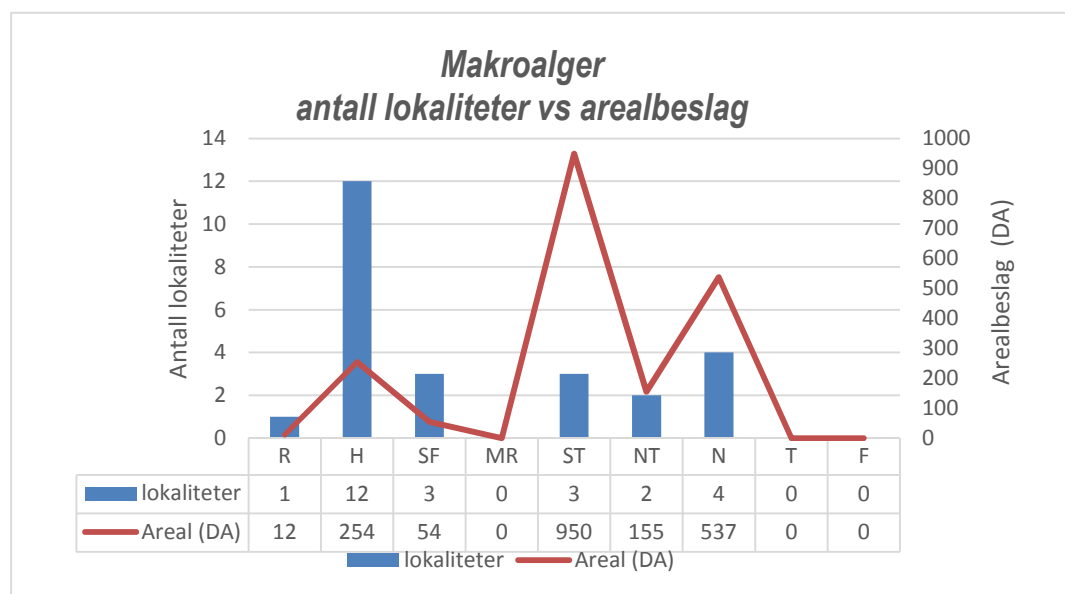
³ Endring av laksetildelingsforskriften 19.11.2015

kommer akvakulturnæringen til gode og kan kun tildeles prosjekter som innebærer «betydelig innovasjon» og «betydelige investeringer»⁴. I 2015 kom det inn fire søknader. Et eksempel, som vi vurderer ligger innenfor ordningen, er søknaden om åtte utviklingstillatelser for å realisere Ocean Farmings «Havmerd», som er basert på offshoreteknologi og som er planlagt gjennomført som et fullskala pilotprosjekt. Den videre behandlingen av søknader vil kreve vesentlig ressursbruk og stille store kompetansekrav.

Tillatelser til andre arter

Vi har sett at antall søknader for nye eller andre arter (inkludert tare- og algedyrking) øker. NFD hadde per 31.12.2015 tildelt 155 tillatelser til dyrking av ulike arter makroalger på i alt 25 ulike lokaliteter i sjø langs kysten fra Rogaland til Nordland. Samlet arealbeslag er beregnet til 1962 da – et areal som tilsvarer om lag 200 fotballbaner.

Nesten halvparten av de godkjente lokalitetene for algedyrking ligger i Hordaland. Areal de beslaglegger i dette fylket, utgjør om lag 13 prosent av det totalt arealet som er gitt for algedyrking i sjø. Sør-Trøndelag har bare tre lokaliteter godkjent for algeproduksjon, men de beslaglegger nesten halvparten av arealet som er tildelt for dette formålet nasjonalt.

Figur 16: Makroalger

Vi får også et økende antall henvendelser og saker om tillatelser eller dispensasjoner for andre fremmede arter. Fra et faglig ståsted ser vi behov for utredning av eventuelle områder for denne typen oppdrett, både ut fra hensynet til arealbruk og for senere å unngå behov for inndragning på grunn av passivitet.

⁴ jamfør laksetildelingsforskriften § 22, andre ledd, og § 23b, første ledd.

Tildelingsrunden «Grønne tillatelser»

De 45 nye tillatelsene var fordelt på tre ulike grupper (gruppe A, B og C). Fiskeridirektoratet har i 2015 betalt ut over 10 millioner kroner til kommunene, som er deres andel av vederlaget for tildeling av grønne tillatelser i gruppe B. Vederlagene ble fordelt med lik andel på hver av de kommunene som de grønne tillatelsene i henhold til akvakulturregisteret var lokalisert i per 1. november 2014.

Det er forholdsvis få innehavere av tilsagn i gruppe A og C som har fått tilknyttet lokalitet, noe som er avgjørende for videre utbetalinger til kommunene.

Åpning for 5 prosent vekst 2015

Sommeren 2015 ble det åpnet for 5 prosent vekst for alle kommersielle tillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret mot et vederlag på 1 million kroner per tillatelse⁵.

Vederlagsmidlene skal fordeles 50/50 mellom kommunene og staten. Av 966 tillatelser som var omfattet av ordningen, valgte 851 å søke om 5 prosent vekst (88 prosent). Hittil har 15 tillatelser i Vest-Agder og fire tillatelser i Nordland betalt inn vederlaget og fått utstedt nye tillatelsesdokument.

Tillatelser til fangstbasert akvakultur

Forskrift om fangstbasert akvakultur⁶ trådte i kraft 01.01.2015. Dersom den villfangede fisken holdes i merd og føres ut over 12 uker, er virksomheten å regne som fangstbasert akvakultur og er en virksomhet som krever tillatelse etter akvakulturloven. Fiskeridirektoratet har opprettet egne informasjonssider om både levendelagring og fangstbasert akvakultur på fiskeridir.no. Bare noen få aktører har i 2015 valgt å søke om tillatelse til fangstbasert akvakultur, primært i Troms og Finnmark.

Oppfølging av fylkeskommunene

Fiskeridirektoratet har både løpende dialog og veiledning og årlige samlinger med saksbehandlere og ledere i fylkeskommunene. I tillegg gjennomfører vi et prosjekt med formål å kartlegge fylkeskommunenes vedtaksproduksjon, primært med tanke på kvalitet og oppfølgingsbehov (i Vedtaks-prosjektet). Her kartlegger vi innholdet i fylkeskommunale vedtak og ser dette i sammenheng med behandlingen av klager, resultater fra konkrete henvendelser og annen dialog. Ut fra resultatene så langt som gir indikasjoner på omfang og kvalitet, og vi har konkludert med at vi må intensivere systematisk innsamling og analyse av kvalitetssikrede data fra førsteinstansbehandlingen.

De fleste fylkeskommunene produserer mellom 18 og 50 vedtak i året (til og med 2014). Kun Hordaland og Nordland fylkeskommune produserer jevnt mer enn 50 vedtak per år. I gjennomsnitt produserer hver fylkeskommune 37 vedtak per år. Antall søknader til fylkeskommunene er omtrent på samme nivå i 2015 som i 2014. Søknadene blir for en stor del blir innvilget, det vil si at andelen avslag er lav. I snitt har 92,9 prosent av alle søknader om klarering⁷ av lokalitet blitt innvilget (2010-2014) og den vedvarende tendensen til høy innvilgelsesprosent holder frem i 2015.

⁵ Forskrift 17. juni 2015 nr. 817

⁶ Forskrift 15.12.2014 nr. 1831, jamfør utøvelsesforskriften som er hjemlet i havressursloven

⁷ etter laksetildelingsforskriften § 30

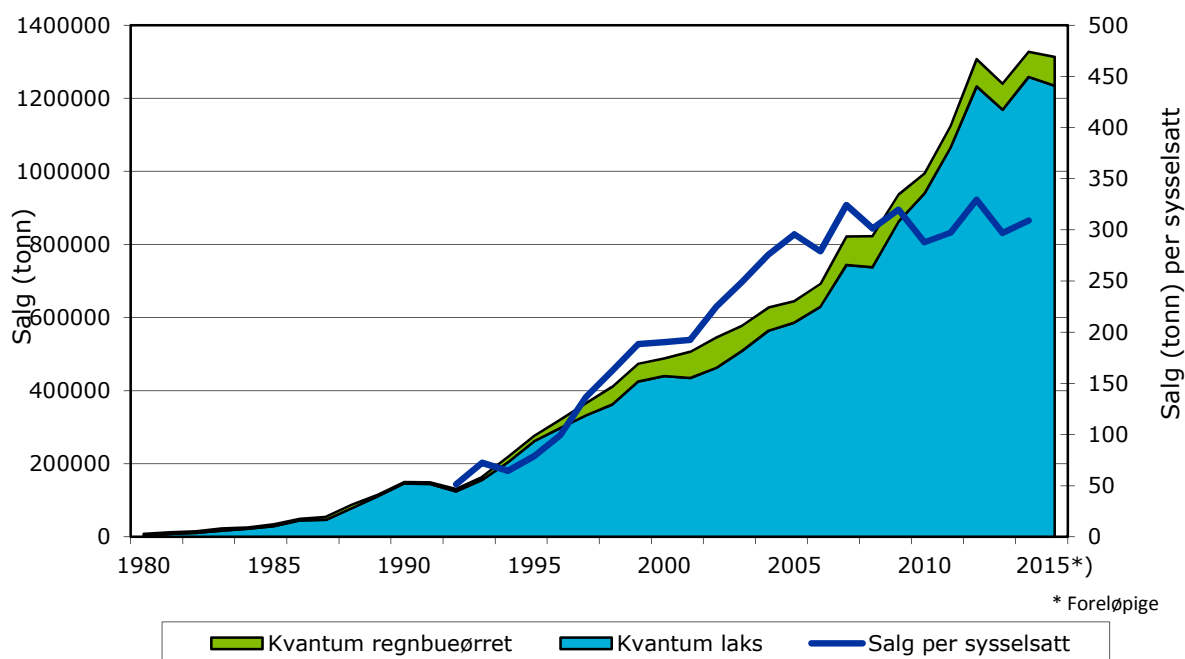
Vi arbeider forebyggende gjennom å fokusere på kunnskap i kontakten med fylkeskommunene, og å arbeide med innholdet i vedtakene og tydeligere informere om roller og ansvar i tildelingsprosessen.

Klagebehandling

Antall klager på førsteinstansvedtak fra fylkeskommunene er omtrent på samme nivå i 2015 som i 2014, noe som likevel er færre enn i 2012/13 og tidligere år. Samlet er andelen klagesaker lav sett i forhold til total søknadsmengde, jamfør fylkeskommunenes innvilgelsesprosent.

Akvakulturrinnehavernes klager er en sjelden gang knyttet til konkurranse om samme lokalitet, og i de fleste tilfellene er klagen fra innehavere utløst av sektorforvaltners vedtak mer enn vurderingene etter akvakulturregelverket. Det er imidlertid en klar tendens at et økende antall klager kommer fra grupper som påberoper seg å ha rettslig klageinteresse, det vil si representanter for ulike særinteresser i kystsonen slik som naboer, hytteeiere, grendelag, fritidsfiskere og naturvernere. Klagesakene bekrefter at det i visse områder er et visst konfliktnivå og at tilgang til egnede arealer, planlagt og avsatt til akvakultur, er et knapt gode.

Delmål 2: Risikobasert tilsyn som fremmer en lønnsom og bærekraftig havbruksnæring

Figur 17: Salg av laks og regnbueørret totalt og salg per sysselsatt. 1980-2015

I figur 17 sammenstilles opplysninger om utvikling i solgt mengde laks og regnbueørret med salg per sysselsatt. Det var en økning i solgt kvantum av laks og regnbueørret med salg per sysselsatt. Det var en økning i solgt kvantum av laks og regnbueørret fra 2013 til 2014. I 2014 ble det solgt 1 272 000 tonn atlantisk laks og 69 000 tonn regnbueørret.

Tilsvarende tall for 2013 var 1 168 000 tonn atlantisk laks og 71 000 tonn regnbueørret. Foreløpige tall for 2015 viser en nedgang i kvantum av laks.

I 2014 var 6 300 personer direkte sysselsatt i havbruksnæringen. Av disse var 4 300 sysselsatt innenfor matfiskproduksjon av laks og regnbueørret. Produksjonen av laks og regnbueørret har blitt mer effektiv i løpet av årene, slik at produksjon per sysselsatt har økt. I 1998 ble det solgt 162 tonn laks og regnbueørret per sysselsatt, mens det i 2014 ble solgt 309 tonn per sysselsatt. De siste årene har antall sysselsatte innen akvakulturnæringen vært stigende. Tall for sysselsetting i 2015 er ikke tilgjengelig på nåværende tidspunkt.

Fiskeridirektoratet har prioritert tilsyn med havbruksnæringen ytterligere i 2015. I tillegg til økt innsats på spesifikke tilsynsområder, har vi også gjort mer gjennomgripende endringer. De viktigste er at vi 1) har styrket bemanningen med teknisk kompetanse, 2) er godt i gang med å utvikle et nytt og heldekkende kontroll- og tilsynssystem for akvakulturtilsyn og ressurskontroll (Saga) og 3) har styrket arbeidet med erfaringsformidlingen overfor akvakulturnæringen.

Utviklingen av Saga er i rute, selv om dette har krevd betydelige ressurser både internt og eksternt. Vi ser allerede positive effekter av arbeidet både knyttet til bevissthet rundt arbeidsprosesser, systematisering av data og samhandling mellom fagmiljøer.

Kunnskapsbygging og –deling har vært et viktig satsingsområde i året som gikk. Blant annet har vi vektlagt dialog og kunnskapsdeling med næringen for å avdekke og lære av hendelser, avvik og nesten-hendelser. Et viktig verktøy vi har styrket i 2015 er å utvikle erfaringsbasen (fiskeridir.no) etter hvert som nye farer for rømming blir avdekket. Fiskeridirektoratet har videreutviklet verktøy for å innhente og formidle kunnskap og erfaringer som havbruksnæringen kan legge til grunn i sitt internkontrollsystem. I samarbeid med næringsaktør, Havforskningsinstituttet (forvaltningsstøtte) og Sintef (kjøp) er det laget og lagt ut rapporter med ny kunnskap som beskriver årsaker til rømmingshendelser. Vi forventer at dette reduserer risikoen for tilsvarende hendelser.

Oppdrag: Samordnet tilsyn

Fiskeridirektoratet har, sammen med Mattilsynet og Miljødirektoratet, levert en rapport med forslag til tiltak for bedre samordning av akvakulturtilsynet. Vi har ikke fått noen konkrete bestillinger knyttet til oppfølgingen av rapporten, men vi har nært samarbeid med Mattilsynet på flere områder. I tillegg har vi arbeidet med en samarbeidsavtale med Miljødirektoratet. Samarbeidet blir ivaretatt gjennom årlige toppledermøter.

Generelle trender og funn i tilsynsarbeidet

Fiskeridirektoratet har i 2015 prioritert tilsyn med rømming, mangelfull etterlevelse av vilkår i tillatelser, biomasseoverskridelser, mangelfunn rapportering og uakseptabel miljøtilstand. Tilsynsaktiviteten har vært fordelt på denne måten, med en måloppnåelse på 91 prosent.

Tabell 5: Gjennomførte akvakulturtilsyn i 2015

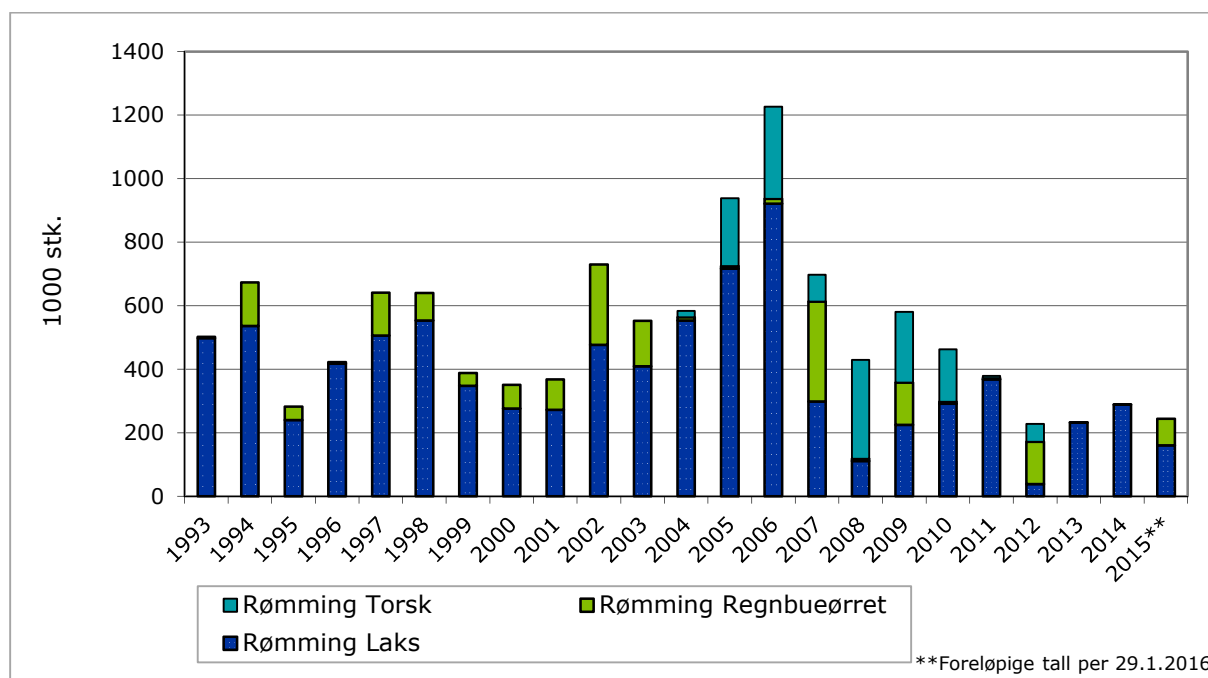
Gjennomført tilsyn	Type lokaliteter	Type tilsyn			Andel tilsyn i forhold til planlagt kontrollkapasitet	Andelen aktive lokaliteter som er kontrollert	
		Totale antall lokaliteter med tilsyn	Antall IK-revisjoner	Antall inspeksjoner, inklusiv etterkontroller			Antall rømmingsmeldinger registrert i regionene
	Settefisk laksefisk	72	27	38	7	101 %	39 %
	Settefisk andre arter	6	1	3	2	200 %	12 %
	Mat- og stamfisk laksefisk	263	80	88	95	87 %	27 %
	Mat- og stamfisk andre arter	10	1	5	4	143 %	12 %
	Slakteri/slaktemerd	3	2		1	14 %	6 %
	Brønnbåt	2			2		
	Blåskjell	25		25		125 %	22 %
	Andre bløtdyr, krepsdyr, pigghuder	1		1		100 %	1 %
	Innlandslokaliteter (500 serien)	23		23		128 %	77 %
	Alle lokaliteter	405	111	183	111		26 %
	Andel tilsyn i forhold til forventet		60 %	97 %	152 %	91 %	

I tillegg til denne aktiviteten har direktoratet en pågående stamfiskoffensiv, der vi har ført tilsyn hos to stamfiskaktører i 2015. Offensiven vil fortsette, og det er planlagt å gjennomføre flere tilsyn i 2016.

Ut over det operative tilsynet, har Fiskeridirektoratet behandlet et vesentlig antall dispensasjonssøknader knyttet til drift. En sentral avveining i sakene er lønnsomhet versus miljø og rømmingsrisiko, og det stilles store krav til kunnskap for å gjøre de rette valgene og sikre likebehandling.

Rømmingshåndtering og overvåking av rømt fisk

Fiskeridirektoratet har særlig vektlagt to risikoområder knyttet til rømming. Det ene er rømming ved avlusning og annen behandling av fisk, og det andre er drypprømming fra settefiskanlegg.

Figur 18: Rømming av laks, regnbueørret og torsk 1993-2015

I Fiskeridirektoratets statistikk over innmeldte rømmingshendelser i 2015 var det på landsbasis rapportert om totalt 160 000 rømte oppdrettslaks og 84 000 rømte regnbueørret ved årsskiftet. Om lag en tredel av den rømte laksen var steril. Statistikken er preget av flere store hendelser knyttet til uværet på Vestlandet i januar. Det rømte da rundt 140 000 fisk fra fem ulike anlegg i Hordaland. Flere av disse hadde svikt i fortøyning som utløsende faktor. Statistikken for regnbueørret er dominert av en av hendelsene i januar da det rømte 69 000 fisk fra et anlegg i Hordaland. Fiskeridirektoratet ga pålegg om utvidet gjenfangst og så mye som 90 prosent av fisken ble gjenfanget etter hendelsen.

Fiskeridirektoratet mottar også meldinger om hendelser som ikke fører til rømming, men som er viktig for det forebyggende arbeidet. I 2015 ble det meldt inn totalt 109 hendelser, hvorav det rømte fisk i en tredel av disse.

Av hendelser som er kategorisert etter årsak, finner vi at flest er knyttet til drift (operasjonell årsak). Eksempler er håndtering av lodd og montering av ekstrautstyr. Deretter kommer hendelser knyttet til svikt ved utstyr eller kontakt mellom komponenter (strukturell årsak). Av disse er det svikt i fortøyning som har forårsaket høyest rømmingstall og disse hendelsene er i hovedsak knyttet til uværet «Nina». Fiskeridirektoratet har laget en rapport, der årsakene til hendelsene under/etter orkanene har blitt vurdert. Med utgangspunkt i rapporten, har direktoratet hatt møter med representanter for næringen og kommet frem til forslag til tiltak som kan gjennomføres i 2016. Tiltakene vil blant annet føre til omfattende gjennomgang av fortøyninger, og effekten av tiltakene forventes først på slutten av 2016. Generelt er det også rapportert om mange tilfeller der hull i not er forårsaket av dødfisksystem og at få hendelser skyldes eksterne årsaker.

For å minske skadepotensialet har Fiskeridirektoratet etter flere av rømmingene i 2015 gitt selskap pålegg om overvåking og uttak av rømt fisk i aktuelle vassdrag. Det er også ved flere anledninger gitt pålegg om utvidet gjenfangst i sjø.

Ukjent kilde

Fiskeridirektoratet har ansvaret for å håndtere akutte situasjoner med rømt fisk dersom kilden er ukjent, og sommeren 2015 var det en situasjon med mye stor, rømt oppdrettslaks i Hardanger og Sunnhordland. På bakgrunn av at mye av fisken var kjønnsmoden og at omfanget av rømmingen var uvisst, valgte vi å sette i gang overvåking av om den rømte fisken gikk opp i vassdrag i området samt uttak av rømt fisk fra disse. Et kvalifisert selskap ble engasjert for å utføre oppdraget.

Fiskeridirektoratet har ved flere anledninger fått meldinger om forekomster av rømt oppdrettsfisk som ikke kan tilbakeføres til innrapporterte hendelser. Saker med ukjent rømmingskilde og omfang er ofte krevende å følge opp. DNA-sporing er et verktøy direktoratet har forbedret i 2015 og vi har fått gjennomført tre sporinger i 2015, alle i Møre og Romsdal. Analysene er utført av Havforskningsinstituttet.

Nasjonalt uttak av rømt fisk

En ny forskrift ble vedtatt i februar 2015⁸ der innehavere av oppdrettstillatelser er pålagt å danne en sammenslutning som skal planlegge og dekke utgifter for gjennomføring av tiltak for å redusere forekomsten av rømt oppdrettsfisk. Næringens miljøfond, som tidligere har vært en av finansieringskildene til uttak av rømt fisk i vassdrag, ble samtidig lagt ned. Fordi sammenslutningen ikke ville komme i gang med tiltak i 2015, satte vi i verk uttak av rømt oppdrettsfisk i en rekke vassdrag høsten 2015. Tre områder ble prioritert: Tre områder ble prioritert: Hardanger / Sunnhordland, Sunnfjord / Nordfjord og Nordland / Troms.

El-fiske ved settefiskanlegg

Flere rapporter og vitenskapelige artikler indikerer at det forekommer drypprømming av settefisk eller smolt, og at disse bidrar betydelig til den rømte oppdrettsfisken som gjenfanges i vassdrag. Fiskeridirektoratet gjennomførte derfor en undersøkelse for å kartlegge forekomsten av rømt oppdrettsfisk i elver nær settefiskanlegg på Vestlandet. Det var Rådgivende Biologer, som sammen med ansatte fra Fiskeridirektoratet, utførte fiske med elektrisk fiskeapparat ved settefiskanlegg i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane. Resultatene viste funn av rømt oppdrettsfisk ved seks av 25 undersøkte lokaliteter. Et av funnene gjaldt regnbueørret og de fem andre gjaldt laks. I tre av vassdragene omfattet funnene fisk i ulike størrelser, noe som indikerer at det ikke var snakk om enkeltstående hendelser ved disse anleggene. Undersøkelsen ga verdifull erfaring med metodikken for overvåking og uttak av rømt settefisk i vassdrag. I tillegg viste resultatene at det fremdeles kan forekomme drypprømming fra settefiskanlegg, og at det er grunn til å fokusere på dette fremover.

Overvåking

Det nye nasjonale overvåkingsprogrammet for rømt laks i vassdragene har økt overvåkingen fra om lag 30 til 140 vassdrag. I 2015 mottok Fiskeridirektoratet den første årsrapporten med samlede vurderinger av tilstanden på både lokalt og nasjonalt nivå. Til sammen 85 elver ble vurdert til å ha lavt til moderat innslag av rømt oppdrettslaks (<10 prosent), 30 ble vurdert til

⁸ Forskrift om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk

å ha høyt innslag (>10 prosent), og for de resterende 25 kunne vi ikke si om innslaget var over eller under 10 prosent. For å sikre en god kvalitativ utvikling av overvåkingsprogrammet, er det i oppfølgingen av den første årsrapporten lagt særlig vekt på videreutvikling og evaluering av de forskjellige overvåkingsmetodene. Det er også ventet at antall vassdrag som inngår i programmet vil øke i 2015, som følge av bedre samordning og utvikling av rutiner.

I overvåkingsprogrammet brukes en rekke metoder som gir en samlet oppstilling av tilstand gjennom sesongen, fra sportsfiske til gytasesong. Dette er dermed blitt et viktig verktøy, både med tanke på bestandsforvaltningen og i arbeidet med å vurdere tilstanden etter rømmingsepisoder. Gjennom økt overvåking har vi fått vesentlig bedre muligheter til å evaluere effekten av både forebyggende og avbøtende tiltak, på lokalt og regionalt nivå.

I forhold til villaksnormen har vi nå fått en omfattende oversikt over vassdrag som kan ha spesielle utfordringer knyttet til genetisk integritet. Med bakgrunn i dette la overvåkingsrapporten grunnlaget for at Fiskeridirektoratet kunne gjennomføre utfiskingstiltak i en rekke vassdrag fra Hordaland til Finnmark. Overvåkingsprogrammet danner også grunnlaget for de utfiskingstiltak som skal gjennomføres av Oppdrettsnæringens sammenslutning for utfisking av rømt oppdrettsfisk (OURO) gjennom utfiskingsforskriften.

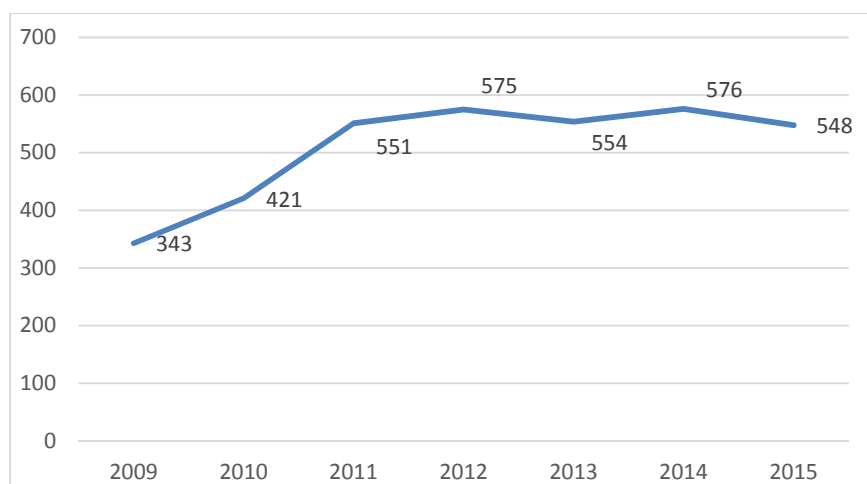
Oppfølgingen av vilkår i de grønne tillatelsene

Mattilsynet og Fiskeridirektoratet har utarbeidet en felles veileder for tilsyn med grønne tillatelser i B-runden. Innehaver av tillatelsen skal ved oppstart sende inn dokumentasjon til Fiskerirektoratet om vilkårene i tillatelsen er oppfylt. Regionene skal følge opp at vilkårene i tilsagn og tillatelse er oppfylt og at løsninger, bruk og rutiner for drift er dokumentert. Det skal foreligge godkjent driftsplan før man kan starte driften av grønne tillatelser, jf. laksetildelingsforskriften § 37 og akvakulturdriftsforskriften § 40. Vi er kjent med at flere av oppdretterne har problemer med å oppfylle vilkårene som er satt for de grønne tillatelsene og avventer derfor lokalitetsklarering. Arbeidet med oppfølging av vilkårene vil bli videreført i 2016.

Miljøovervåking - lokal påvirkning (miljøstatus i produksjonssonen)

En gjennomgang av innrapporterte B-undersøkelser i 2015 viser gode til meget gode miljøforhold på bunnen under marine akvakulturanlegg og uendrede forhold sammenlignet med 2014.

Figur 19 viser at antall innrapporterte B-undersøkelser har vært stabilt siden 2011. Siden 2009 har Fiskeridirektoratet lagt til rette for at næringsutøvere kan rapportere B-undersøkelser elektronisk via Altinn, og siden 2012 ble det et krav om at all innrapportering skulle skje via denne portalen. Den svingningen en kan observere på rapporteringen, henger trolig sammen med at lokaliteter med lokalitetstilstand 1 – meget god, har en syklus på to år før ny prøvetaking.

Figur 19: Antall innrapporterte B-undersøkelser fra 2009 til og med 2015

Tabellen viser at bunnforholdene i anleggenes nærsone synes å være gode, hvor over 90 prosent av lokalitetene viser gode eller meget gode miljøforhold siden 2011 og frem til og med 2015. Undersøkelsene viser en stabil og uendret fordeling mellom lokalitetstilstand i nærsonen de siste årene. Dette skyldes trolig en uendret drift, uten videre økning av produksjon eller biomasse på lokalitetene nasjonalt sett.

Tabell 6: Viser tilstanden ved marine akvakulturanlegg basert på innrapporterte B-undersøkelser, vist i prosentvis fordeling mellom lokalitetstilstand per år fra 2011 til 2015.

Lokalitetstilstand	2011	2012	2013	2014	2015
1 – meget god	70.3%	72.0%	70.7%	74.7%	73.9%
2 – god	19.8%	19.7%	22.2%	19.7%	18.4%
3 – dårlig	8.8%	7.0%	6.3%	6.0%	6.8%
4 – meget dårlig	1.1%	1.3%	0.9%	0.6%	0.9%

Regionalt er det ingen tydelige forskjeller mellom lokalitetstilstand.

Av undersøkelser som viste uakseptabel miljøtilstand, lokalitetstilstand 4 – meget dårlig, utgjorde dette totalt åtte lokaliteter på landsbasis i 2015. Disse lokalitetene blir fulgt opp med tiltak som eksempelvis forlenget brakkelegging, eller en relokalisering av anlegget for å oppnå en bedre spredning av det organiske materiale.

Gjennomgang av miljøundersøkelser utført i anleggets overgang og fjernsone viser i stor grad samme bilde som ved anleggets nærsone, at dagens produksjon ikke medfører risiko for lokal eller regional overbelastning som følge av utslipp av organiske partikler eller næringssalter fra matfiskanlegg.

I løpet av 2016 vil miljøovervåking av bunnen ved marine akvakulturanlegg følge en ny revidert standard for miljøovervåking (NS-9410:2016).

Tilsyn med biomasse

Fiskeridirektoratet har økt kapasitet og kompetanse på tilsyn med biomasse, og har fokusert særlig på to områder i 2015; kvalitetssikring av data og dispensasjoner. I tillegg overvåker vi nøye biomassesituasjonen i Hardanger.

Kvalitetssikring av data

Et viktig verktøy som ble utviklet i 2015 var en 15-punkts sjekkliste for kontroll av biomasserapporter. Sjekklisten var laget som et forbedringstiltak for å følge opp innrapporterte data via månedsrapporten, og punktene har et spenn fra enkle sjekkpunkt som at rapporten er levert innen fristen, til mer kompliserte utregninger som estimering av fôrfaktor. Avvik fører til at direktoratet tar kontakt med oppdretteren. Dette har hatt en preventiv effekt og enkelte «feil» i rapportene er blitt mer sjeldne etter hvert. Resultatet er at kvaliteten på dataene har blitt bedre i løpet av året.

Tilpassing av biomasseregelverket

Fiskeridirektoratet har i løpet av 2015 fattet ni vedtak om dispensasjon fra enten lokalitets- eller selskapskapasitet (MTB) for å kunne håndtere akutte fiskehelsesituasjoner. Alle sakene er behandlet i samarbeid med Mattilsynet og næringsaktørene. Våre vedtak har bidratt til en mer effektiv bekjempelse av ILA, PD og lus.

Biomasse i Hardangerfjorden og Langenuen

Hardangerfjorden er landets tettste oppdrettsområde og har spesielle utfordringer, blant annet knyttet til sykdoms- og helsesituasjonen, til tilstanden i de villlevende bestandene av laks og sjørøtt samt til næringens langsiktige utviklingsmuligheter. I henhold til tildelingsforskriften har Fiskeridirektoratet pålagt næringen særskilte tiltak innenfor et nærmere definert område, og overvåker utviklingen av biomasse i Hardangerfjorden og Langenuen på bakgrunn av biomasserapportering fra oppdrettsbedriftene.

Biomasse i anleggene i Hardangerfjorden og Langenuen har i 2015 i gjennomsnitt vært omlag 46 000 tonn, og dette tilsvarer en utnyttelse av tillatelsenes MTB på 52 prosent. Biomassen har i 2015 fulgt samme utvikling som i 2013.

Virksomhetsområde 3: Marin arealforvaltning

Fiskeridirektoratet har følgende delmål innenfor marin arealforvaltning:

- En balansert og bærekraftig utnyttelse av kystsonen, med utviklingsmuligheter for marine næringer.

For å nå dette målet er det viktig at vi klarer å bidra til at kunnskap om økosystemene og de marine næringene er tilgjengelig i plan- og arealprosesser, samtidig som det legges til rette for sameksistens mellom sjømatproduksjonen og annen næringsvirksomhet i kyst- og havområdene.

Tilstrekkelig areal er en nøkkelfaktor for videre vekst i de marine næringene og derfor er det viktig for direktoratet å være en pådriver for kommunenes planlegging i de nære sjøområdene og ivareta vårt sektoransvar for fiskeri og havbruk i arbeidet med vannforskriften,

Fiskeridirektoratet har, siden starten i 2009, deltatt i det tverretatlige prosjektet «Barentswatch». Direktoratet har i denne sammenhengen deltatt i styringsgruppen og i flere underliggende grupper. Prosjektet har utviklet en portal for kartbasert fremstilling av data og Fiskeridirektoratet har levert data til denne, se www.barentswatch.no. Fiskeridirektoratet har også bidratt i en juridisk gruppe og i redaksjonsgruppen til Barentswatch.

Sikre tilstrekkelig og egnet areal i areal- og verneplanprosesser

Våre sentrale virkemidler i arbeidet med marin arealforvaltning er informasjon og dialog, muligheten til å gi faglige innspill og uttalelser og muligheten til å fremme innsigelser.

Informasjon og dialog med kommunene og fylkeskommunene

Direktoratet har årlig kommunikasjon med kommunene for å få oversikt over planstatus i sjø. Ved inngangen av året var det fem av 270 kystkommuner som manglet en kystsonoplan.

I tillegg er det viktig for oss å videreutvikle og markedsføre våre karttjenester som et verktøy for kommunal planlegging. Dataene fra kartleggingsprogrammet er etterspurte og brukes av ulike etater og kommunene i forvaltningen av kystområdene.

Faglige innspill og råd

Arealbruk i kystsonen vil ofte innebære en avveining mellom ulike interesser.

Vi vil trekke frem to saker som illustrerer dette: Fiskeridirektoratet har i høringsuttalelser til forslag om nasjonalparker (Jomfruland og Raet) gitt merknader knyttet til restriksjoner i referanseområder, tilrettelegging for at tradisjonelle fiskerier kan fortsette og at det kan utvikles nye, manøvrering av fiskefartøy der det foregår tråling nær grensene til nasjonalparkene samt restriksjoner mot bunntåling, akvakultur og taretråling.

Fiskeridirektoratet deltar i fylkesmennenes oppdrag med å starte opp igjen arbeidet med marint vern i Nordland, Troms og Finnmark. Her krever vi blant annet at det må inn en spesifisert dispensasjonsbestemmelse om etablering og utvidelse av akvakultur i alle de marine verneområdene og at begrepet «akvakultur som ikke er i strid med verneformålet» blir nærmere definert og operasjonalisert. Det bør også komme en presisering av at dette også gjelder fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk. Når det gjelder fiske, mener

vi en ensartet tilnærming til forbudet mot fiske på og ved koraller er formålstjenlig samt at det bør vurderes å tillate tarehøsting og skjellskraping i utvalgte områder (haneskjellfelt i Troms). Vi tilrår også avgrensninger i verneområdene, inkludert referanseområder.

Innsigelser

Fiskeridirektoratet har i 2015 vært involvert i en rekke kystzoneplaner der vi har ivarett marine interesser, så som viktige låssettingsplasser for fiske, rekestrålfelt, gyte- og oppvekstområder, akvakulturområder, mottaksanlegg og fiskerihavner. Fiskeridirektoratet har fremmet innsigelse i de planene der kommunene etter vår oppfatning ikke har klart å ivareta nasjonale interesser på en formålstjenlig måte.

Etter forvaltningsreformen i 2010, er det fylkeskommunene som har myndighet til å fremme innsigelser etter akvakulturloven. Fiskeridirektoratets regioner har ved flere anledninger tatt kontakt med fylkeskommunene og gjort dem oppmerksomme på interessekonflikter der innsigelse kunne vært aktuelt. Ved utgangen av 2015 har fylkeskommunene ikke fremmet en eneste innsigelse.

Fiskeridirektoratet deltar i forsøksprosjektet med samordning av innsigelser. Fylkesmannen er gitt myndighet til å kunne avskjære innsigelser fra statlige sektororganer. I 2015 har det ikke blitt avskåret noen innsigelser fra Fiskeridirektoratet.

Interne prosesser for å bedre direktoratets evne til å nå mål

Fiskeridirektoratet har opprettet en nasjonal plangruppe med fagpersoner fra regionene. Formålet med gruppen er å styrke samordning, dialog og erfaringsutveksling, og effekten er likebehandling og høyere kvalitet innen marin arealforvaltning i Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratets planforum ble gjennomført også i 2015. Dette er en årlig konferanse der vi fokuserer på marin arealforvaltning med deltakere fra direktoratet og inviterte gjester fra departementer og næringsorganisasjoner. Målet med planforum er erfarings- og kunnskapsdeling.

Kartverktøy og kartfestede data

Arbeidet med å utvikle og tilrettelegge stedfestede data i kartverktøyet til bruk for egen saksbehandling, og å gjøre kartfestede data tilgjengelige for offentlige og private brukere har høy prioritet i direktoratet, og vi har styrket kapasiteten og kompetansen på området i 2015. Arbeidet gir positive effekter der vi blant annet stadig ser en økning i bruken av våre kartløsninger. I 2015 hadde vi 171 517 kartoppslag på fiskeridir.no, noe som er en økning på 13,4 prosent fra året før. I tillegg produserer vi tilpassede kart for en rekke brukere.

Kartverktøyet er i utvikling

Fiskeridirektoratet har gjennomført en rekke tiltak for å forbedre kartverktøyet og utnytte det geografiske informasjonssystemet (GIS) bedre. Vi har arbeidet med standardisering av geodata i henhold til geodataforskriften. Videre ble en ny versjon av kartløsningen for geodata (Adaptive 3) nesten ferdigstilt i 2015 (sluttføres i 2016). Dette vil gi kommuner, etater og andre brukere enklere tilgang til Fiskeridirektoratets geodata i ulike kartformat, og tilgjengeliggjøre kunnskap om maritime miljøer på en intuitiv, enkel og brukervennlig måte. Det ble også laget verktøy for kartfesting av reguleringer/j-meldinger, med vekt på åpning og stengning av fiskefelt.

Bedre datakvalitet og tilrettelegging av nye data

Direktoratet har jobbet videre med å tilrettelegge data for publisering i kart, herunder prosjekt «Kartlegging av biologisk mangfold – kyst», hvor data fra prosjektet er publisert i Miljødirektoratets naturdatabase og Fiskeridirektoratets kartløsning. Resultatene fra prosjektet er viktige for andre pågående forsknings- og forvaltningsprosjekter. Et annet prosjekt er «Mareanos geodatagruppe» som har vurdert bedre samordning av marine data i Norge Digitalt. Et tredje prosjekt er Fiskeridirektoratets kartlegging av arter og bestander, hvor innsamlet kunnskap er viktig med tanke på best mulig forvaltning av kystområdene.

Nye og bedre tjenester

Fiskeridirektoratet har oppgradert den tekniske plattformen for kartløsninger, som gjør at vi nå kan tilby nye og bedre tjenester både internt og eksternt. Et eksempel er justerte kartfiler for «tarehøstefelt», som forventes å gi økt nytteverdi for næringen, samtidig som det blir lettere å overholde regelverket. Et annet eksempel er dynamiske kart etablert på sammenstilte datakilder: satellittsporingsdata, elektronisk fangstdagbok og sluttsedler. Vi forventer at dynamiske kart vil kunne fungere som nyttige verktøy innen både kontroll og forvaltning. Et tredje eksempel som har betydning for tilsynsarbeidet, er kart over faktisk plassering av akvakulturanlegg og hovedkomponenter.

Støtte: Fornyning og brukerroetting

Fiskeridirektoratet har følgende delmål innenfor fornying og brukerroetting:

- Delmål 1: En brukerrottet, rasjonell og effektiv saksbehandling.
- Delmål 2: Effektive og rasjonelle IKT-løsninger.

Fiskeridirektoratet har utviklet en digitaliseringsstrategi for perioden 2015-2020.

Delmål 1: Brukerrettet, rasjonell og effektiv saksbehandling

Fiskeridirektoratets ansatte har god kompetanse både når det gjelder veiledning og saksbehandling. Hovedtyngden av sakene behandles innenfor serviceerklærings rammer. Hovedkontoret driver fortløpende opplæring internt, gjennom daglig veiledning og kursing sentralt og regionalt. Vi jobber med å tilrettelegge for et sentralt instruks- og vedtaksarkiv.

I 2015 prioriterte vi arbeidet med videreutvikling og modernisering av interne registre, særlig registre knyttet til havressursforvaltning. Det er utviklet en rekke tjenester opp mot akvakulturregisteret slik at registeret vises i samlet form for våre saksbehandlere for å medvirke til mer likebehandling, bedre effektivitet og bedre kvalitet i saksbehandlingen.

Fiskeridirektoratet har i 2015 videreført arbeidet med å gjøre digitale skjema tilgjengelige på fiskeridir.no. Vi har opplevd noen utfordringer ved bruk av skjemaløsninger mot Altinn-portalen og har derfor valgt å gjøre Acos Skjema (3dje parts løsning) tilgjengelig gjennom Altinn-portalen med pålogging via ID-porten.

Delmål 2: Effektive og rasjonelle IKT-løsninger

Fiskeridirektoratet har blitt stadig bedre til å gjøre våre data og informasjonen bak prosessene mer tilgjengelige for interne og eksterne brukere. Arbeidet har en langsiktig karakter.

Vi har prioritert tiltak som legger til rette for rasjonell IKT-anvendelse. Det er blant annet gjennomført oppgradering av IKT-infrastruktur.

I 2015 har vi gjennomført en anskaffelsesprosess tilknyttet prosjektet med Saga. Første leveranse av systemet kommer på akvakulturområdet i februar 2016.

Fiskeridirektoratet har gjort det enklere å benytte videokonferanse både internt og eksternt, og forbedret tilgjengelig teknologi for deling og samarbeid mellom lyd, bilde og dokumenter.

Vi har i 2015 gjort tilgjengelig en mobil løsning for digital innmelding av fangst, fra kystflåten – «Kystfiskeappen».

Arbeidet med modernisere kvoteavregningssystemet for å øke datakvaliteten knyttet til fartøy-, fangst- og restkvoter har vært prioritert i 2015 og arbeidet blir videreført i 2016.

Det er gjennomført en rekke forbedringer knyttet til informasjonssikkerhet i løpet av 2015, inklusiv retningslinjer og rutiner for håndtering av avvik. Videre er det gjennomført en modernisering av vår arkitektur innenfor databaser, nettverk, servere og lagring.

I løpet av 2015 har vi fornyet og standardisert våre pc-er for å bli mer rasjonelle og effektive i den daglige driften. Som en konsekvens av dette opplever vi redusert behov for brukerstøtte på disse områdene. Vi har opplevd økte utfordringer med tilgjengelighet på våre fagsystemer for våre medarbeidere i feltet. Det jobbes med å forbedre dette i 2016.

Utvikling og drift av virksomheten

Difi leverte sin evalueringsrapport 31.01.15. Både evalueringsprosessen, vurderingene og anbefalingene fra Difi oppleves som svært nyttige i arbeidet med å utvikle direktoratet videre.

Hovedanbefalingene i rapporten:

- Balansere og tydeliggjøre direktoratets roller på de ulike fagområdene
- Utvikle en tydeligere etatsledelse og mer helhetlig styring av regionene
- Videreutvikle tilsynstilmærkingen/-rollen både på fiskeri- og havbruksområdet
- Avklare roller og ansvar mellom departementet og direktoratet
- Endre organiseringen – redusere antall regioner
- Legge til rette for en mer fleksibel og utviklingsorientert organisasjon

I ettertid har vi vedtatt endringer i organisasjonsstruktur både i regionene og ved hovedkontoret. Vi har videre arbeidet med oppgavefordeling mellom hovedkontoret og regionene, både for å tydeliggjøre roller og for å sikre at hovedkontoret får frigjort kapasitet til å jobbe mer strategisk og utviklingsorientert. Det er satt i gang et arbeid for å avklare roller mellom departementet og direktoratet. Vi har fastsatt en digitaliseringsstrategi som skal bidra til å forenkle interne prosesser, bedre samhandlingen eksternt og øke kvaliteten på våre data.

Arbeidet med å følge opp anbefalingene vil fortsette i 2016.

Annen rapportering

Brukerrettede tidstyver

Fiskeridirektoratet har meldt inn to brukerrettede tidstyver i 2015: Tildeling av akvakulturtillatelse/ koordinering av ansvar mellom offentlige etater og informasjon om regelverket for fiske i andre lands soner.

Beredskapsarbeid 2015

Fiskeridirektoratet har i 2015 innført pliktig bruk av synlig legitimasjon for alle ansatte når de oppholder seg i direktoratets lokaler. Plikten omfatter også ansatte ved Havforskningen og NIFES og gjester utstyres med gjestekort.

Øvelse FDIR15 ble avholdt fredag 11.12.2015. Hensikten var å øve på innkallingsrutinene og meldingsrutinene i forbindelse med en tenkt hendelse i tilknytning til sivilt beredskapssystem (SBS).

Under øvelsen ble det sendt innkalling til kriseledelsen eller vararepresentanter for disse og krisestaben ble satt i Fiskeridirektoratet sentralt. Melding om hendelsen ble gitt kriseledelsen og sendt regiondirektørene. Kriseledelsen og regionene skulle finne fram til ett bestemt tiltak og rapportere tilbake at meldingen var mottatt og forstått.

Evalueringen av øvelsen synliggjorde noen forbedringspunkter både ved hovedkontoret og i regionene, og tiltak for å forbedre punktene vil bli iverksatt.

Språk og kommunikasjon

Kommunikasjonsarbeidet skal gi offentligheten riktig og balansert kunnskap om forvaltningen av fiskeri og havbruk og problemstillinger knyttet til marint areal. Det er også viktig at næringsutøverne får rett informasjon til rett tid.

Utover kontinuerlige oppgaver som nettutvikling og intern og ekstern kommunikasjon, har vi i 2015 fortsatt arbeidet med språk under vignetten «klart språk i staten».

Fiskeridirektoratets nye internettsider ble lansert i 2015. Fiskeridir.no er blitt til etter en grundig prosess og med brukermedvirkning som en viktig premis.

Fiskeridirektoratets fagdag ble arrangert i Oslo 29.09.2015 og om lag 80 personer fra ulike miljø deltok. Fagdagen er et ledd i å delta aktivt i samfunnsdebatten og å gjøre sentrale tema fra sjømatsektoren kjent for miljøer utover fiskeri- og havbruksnæringen.

Kommunikasjonsstaben har deltatt på de ukentlige telefonmøtene med NFD og andre underliggende etater, i redaksjonsgruppene til miljøstatus.no og portalen Barentswatch og studentkonferanser som Håp i havet i Tromsø og Karrieredagen i Bergen.

Del IV: Styring og kontroll i virksomheten

Fiskeridirektoratet benytter mål- og resultatstyring som sitt grunnleggende styringsprinsipp.

Fiskeridirektoratet har i 2015 fulgt opp merknader fra Riksrevisjonens dokument no. 1 om bemerkninger knyttet til brudd på anskaffelsesregelverket. Virksomheten har gjennomgått internkontrollen på området og iverksatt nødvendige tiltak for å ta ned risiko.

Fiskeridirektoratet har i 2015 gjennomført planen for å styrke informasjonssikkerheten basert på ISO27001. Det er som en del av prosjektet satt i verk tiltak for å styrke rutinene for håndtering av børssensitiv informasjon, bevisstgjøring av ansattes ansvar og plikter når det gjelder eierskap av aksjer og/eller roller i næringen og innført et meldesystem hvor ansatte selv kan melde mulige habilitetskonflikter. Dokumentet «retningslinjer for informasjonssikkerhet» og de nye rutinebeskrivelsene er lett tilgjengelige for alle ansatte på Fiskeridirektoratets intranett.

Del V: Vurdering av framtidsutsikter

Fiskeridirektoratet har en sentral rolle som rådgivende og iverksettende forvaltningsorgan innen marin sektor. Sjømatnæringene er viktige for Norge, både i kraft av at de produserer sunn mat, genererer store eksportinntekter og gir grunnlag for lønnsomme bedrifter og arbeidsplasser langs hele kysten.

Det synes å være bred enighet om at det er et potensiale for økt produksjon og høsting basert på de levende ressursene i havet. For å utløse dette potensialet er det behov for dyktige næringsaktører, satsing på forskning og utvikling (FoU) i både privat og offentlig regi og en kompetent og innovativ forvaltning. Godt samarbeid både nasjonalt og internasjonalt vil også bli viktig.

Stortinget vedtok i 2015 en ny forvaltningsmodell for havbruk. Fiskeridirektoratet ønsker å bidra til å legge til rette for vekst i næringen innenfor et akseptabelt miljøavtrykk. Dersom intensjonene i stortingsmeldingen skal kunne realiseres, vil det kreve mer kunnskap om faktiske miljøeffekter og at den samlede forvaltningen må organiseres på en mer rasjonell måte enn i dag.

Vi ser at det er mulig å forbedre kvaliteten på vårt arbeid og samhandlingen med næringsaktørene gjennom ulike digitaliseringsprosjekt. Mindre utviklingsprosjekt vil vi prioritere innenfor eksisterende budsjett, mens mer omfattende arbeid vil være avhengig av nye bevilgninger.

Vi legger stor vekt på at vårt arbeid skal være kunnskapsbasert. Det være seg ekstern forskningsbasert rådgivning og overvåkning, innrapporterte og egen genererte data og registre eller direktoratets strukturelle og individuelle kompetanse, inkludert vår evne til å anvende og formidle kunnskap. Det er krevende å utvikle et tilstrekkelig og trygt kunnskapsgrunnlag ettersom vi arbeider med naturbaserte ressurser, samtidig som næringene er svært dynamiske. Ved systematisk arbeid, IKT-utvikling og utstrakt samarbeid med forskningsmiljøer, andre offentlige etater og næringsaktører har vi tro på at forvaltningen i årene framover vil være en aktiv medspiller for utviklingen av de marine næringene.

Del VI: Årsregnskap

Rapporten er lagt ved som vedlegg-1 (skannet versjon)

Følgende vedlegg er lagt ved som separate dokumenter.

Vedlegg 1: Årsregnskap del VI

Vedlegg 2: Tilstandsrapport kjønn

Vedlegg 3: Likestilling og mangfold

Vedlegg 4: Indikatorer og effektmål for 2015

DEL VI - ÅRSREGNSKAP

6.1 ÅRSREGNSKAPET - LEDELSESKOMMENTAR

Virksomhetens formål

Fiskeridirektoratet ble etablert i Bergen i 1900 og er myndighetenes rådgivende og utøvende organ innen fiskeri- og akvakulturforvaltning i Norge. Fiskeridirektoratet skal bidra til å oppfylle Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål og vårt samfunnsoppdrag er formulert som følger; «Fiskeridirektoratet skal fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.»

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra eget departement.

Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Fiskeridirektoratet har i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet vedtatt at Fiskeridirektoratet skal føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap iht. de anbefalte statlige regnkapsstandardene.

Årsregnskapet vurderes å gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk og virksomhetens eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

Driftsresultatet for 2015 viser et underskudd på om lag 290 000 kroner. Dette indikerer en ressursbruk i 2015 som ligger tett på det som det på sikt vil være budsjettmessig dekning for. Virksomhetens kontantutbetalinger er litt i underkant av årets bevilgning med en økning i overført beløp på i overkant av 4 millioner kroner. Her tas det imidlertid ikke ikke hensyn til forpliktelser i 2016 knyttet til forbruk i 2015.

Driftsinntektene er uforandret fra 2014.

Totale personalkostnader er på samme nivå som i 2014. Her bemerkes at redusert bemanning har gitt reduserte lønnskostnader men at kostnad knyttet til førstegangsavsetning for forpliktelse ved overførte feriedager med om lag 8 millioner kroner utlignet dette.

Andre driftskostnader og avskrivninger er redusert med om lag 5 % sammenlignet med 2014. Størst reduksjon finner vi på postene reisekostnader og leie av maskiner(fartøyleie).

Av nøkkeltallsoversikt fremgår at antall årsverk (snitt gjennom året) ble redusert med om lag 20 fra 2014 til 2015. Lønnskostnader som andel av totale driftskostnader gikk litt opp i 2015 sammenlignet med 2014 og andelen andre driftskostnader ble redusert tilsvarende. Også endringen her kan tilskrives overnevnte kostnadsføring av forpliktelse knyttet til ubenyttede overførte feriedager. Det er ellers ingen andre vesentlige endringer i driften eller nøkkeltall i 2015 i forhold til tidligere år.

Revisjonsordning

Fiskeridirektoratets regnskap revideres av Riksrevisjonen. Revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2016.

Fiskeridirektoratet, 24. februar 2016

Liv Holmefjord
Fiskeridirektør

6.2 ÅRSREGNSKAPET – PRINSIPPER FOR OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING OG ARTSKONTORRAPPORTERING

Årsregnskap for Fiskeridirektoratet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement. Det er utarbeidet en egen prinsippnote for virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Fiskeridirektoratet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Fiskeridirektoratet har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Fiskeridirektoratet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Fiskeridirektoratet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen. Det følger av de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet at tildelingene ikke skal inntektsføres eller vises som en inntekt i oppstillingen av artskontorrapporteringen. I virksomhetsregnskapet vises tildelingen som en inntekt. Se egen prinsippnote for virksomhetsregnskapet. Fiskeridirektoratet utarbeider ikke noter til denne oppstillingen fordi det er utarbeidet et virksomhetsregnskap etter SRS med tilhørende noter.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2015

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
917	Fiskeridirektoratet	.01	Fiskeridirektoratet, driftsutgifter	A	376 937 000	360 731 633	16 205 367
917	Fiskeridirektoratet	21	Fiskeridirektoratet, spesielle drift: A		6 992 000	8 658 459	-1 666 459
919	Diverse fiskeriformål	60	Tilskudd til kommuner		475 712 000	0	
919	Diverse fiskeriformål	71	Sosiale tiltak		2 100 000	2 100 000	
919	Diverse fiskeriformål	72	Tilskudd til sikkerhetstiltak for fis		3 000 000	1 858 700	
919	Diverse fiskeriformål	74	Erstatninger		8 575 000	8 903 815	
919	Diverse fiskeriformål	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeri		52 740 000	28 624 339	
928	Marin forskning og utvikling	21	Marin FOU, spesielle driftsutgifter		65 000 000	42 605 053	
928	Marin forskning og utvikling	74	Marin FOU, tilskudd til marin bioteknologi		6 845 000	6 127 184	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			20 046 570	
<i>Sum utgiftsført</i>					997 901 000	479 655 753	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)	
3917	Fiskeridirektoratet	.01	Refusjoner og diverse inntekter	100 000	556 711	456 711	
3917	Fiskeridirektoratet	.05	Saksbehandlingsgebyr	14 683 000	15 691 505	1 008 505	
3917	Fiskeridirektoratet	.06	Forvaltningssanksjoner	3 000 000	3 151 681	151 681	
3917	Fiskeridirektoratet	13	Inntekt vederlag oppdrettskonsesjoner	480 000 000	309 000 000	-171 000 000	
3917	Fiskeridirektoratet	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 192 000	5 858 459	1 666 459	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	559 583		
5574	Sektoravgifter under NFD	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	27 655 000	27 059 000	-596 000	
5574	Sektoravgifter under NFD	73	Årsavgift merkeregisteret	8 550 000	8 437 899	-112 101	
5574	Sektoravgifter under NFD	74	Fiskeriforskningsavgift	180 000 000	200 834 293	20 834 293	
5605	Renter statskassens beholdninger	83	Renter statskassens beholdninger		38 005		
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		27 120 067		
<i>Sum inntektsført</i>					0	598 307 202	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

-118 651 449

Kapitalkontoer

60090001	Norges Bank KK /innbetalinger				593 211 994	
60090002	Norges Bank KK/utbetalinger				-473 056 611	
710700	Endring i mellomværende med statskassen				-1 503 935	
<i>Sum rapportert</i>						0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2015	2014	Endring
xxxxxx	[Aksjer]			0
71070060	Mellomværende med statskassen	11 364 374	9 860 438,75	1 503 935

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
91 701	12 568 000	364 369 000	376 937 000
91 721	0	6 992 000	6 992 000
	12 568 000	371 361 000	383 929 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
917.01/3917.01		16 205 367	-300 000	15 905 367	1 033 961			16 939 328	18 218 450	16 939 328
917.21/3917.22		-1 666 459		-1 666 459	1 666 459			0	349 600	0

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**Mottatte belastningsfullmakter**

I tillegg til tildelt driftsbevilgning på kapittel 917 har Fiskeridirektoratet etter fullmakt belastet følgende kapitler/poster:

Kap 919 Diverse fiskeriformål, post 71 Sosiale tiltak

Kap 919 Diverse fiskeriformål, post 72 Tilskudd til sikkerhetstiltak for fiskere

Kap 919 Diverse fiskeriformål, Post 74 Erstatninger

Kap 919 Diverse fiskeriformål, post 75 Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene

Kap 928 Marin forskning og utvikling, post 21 Marin FOU, spesielle driftsutgifter

Kap 928 Marin forskning og utvikling, post 74 Marin FOU, tilskudd til marin bioteknologi

Regnskapsført beløp på de ulike postene fremkommer av bevilgningsrapporteringen og for mer detaljert omtale av formål og forbruk for de ulike postene vises det til forklaringene til statsregnskapet 2015 fra Fiskeridirektoratet.

Stikkordet «kan overføres»

Ikke aktuelt.

Stikkordet «kan benyttes under»

Ikke aktuelt.

Stikkordet «overslagsbevilgning»

Ikke aktuelt.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Kap. 0917 post 01, avgitt belastningsfullmakt til DFØ på 300.000 kroner hvorpå de har utgiftsført samme beløp på posten.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

1) Merinntekter over kap. 3917 post 01 Refusjoner og diverse inntekter, til sammen 1.033.961 kroner er nyttet under kap. 917 post 01 Fiskeridirektoratet driftsutgifter.

2) Kap. 917 post 21 er overskredet mot tilsvarende merinntekter på kap 3917 post 22 med til sammen 1.666.459 kroner.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Ikke aktuelt.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Ikke aktuelt.

Innsparing i regnskapsåret som følge av bruk av fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Ikke aktuelt.

Romertallsvedtak

Ikke aktuelt.

Mulig overførbart beløp

Mulig overførbart beløp på kap. 917 post 01 vil bli søkt overført med til sammen 16.939.328 kroner.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2015

	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer		
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Salgs- og leieinnbetalinger		
Andre innbetalinger	5 858 459	10 830 347
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	5 858 459	10 830 347
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	257 520 352	259 474 359
Andre utbetalinger til drift	147 061 468	148 387 414
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	404 581 820	407 861 773
Netto rapporterte driftsutgifter	398 723 361	397 031 426
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	38 005	14 932
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	38 005	14 932
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	2 943 829	4 377 294
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Utbetaling av finansutgifter	48 930	64 578
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	2 992 759	4 441 872
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	2 954 755	4 426 939
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	564 731 088	1 099 197 320
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	564 731 088	1 099 197 320
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	52 034 603	752 454 157
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	52 034 603	752 454 157
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	559 583	608 275
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	27 120 067	28 472 588
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	20 046 570	
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-7 633 080	-29 080 864
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	-118 651 449	25 634 338
Oversikt over mellomværende med statskassen **		
Eiendeler og gjeld	2015	2014
Fordringer	185 441	1 370 103
Kasse	34 916	34 916
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0
Skyldig skattetrekk	-11 422 095	-11 760 975
Skyldige offentlige avgifter	-187 472	811 367
Annen gjeld	24 836	-315 849
Sum mellomværende med statskassen	-11 364 374	-9 860 439

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

6.3 ÅRSREGNSKAPET - RINSIPPER FOR OPPSTILLING AV VIRKSOMHETSREGNSKAP

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2009 (og SRS 1 av desember 2013)

Åpningsbalanse

Fiskeridirektoratet utarbeidet åpningsbalanse pr. 01.01.2005, og pr. utgangen av 2015 er samtlige eiendeler ferdig avskrevet. (Fiskeridirektoratet har ingen finansielle eiendeler).

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekter resultatføres når de er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgningsfinansierte aktiviteter

Bevilgninger inntektsføres i den periode da aktiviteten som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper. Ved avleggelse av årsregnskapet er årets endelige bevilgning til drift inntektsført. Endelig bevilgning til drift tilsvarer årets bevilgninger og eventuelle belastningsfullmakter på post 01–29. Ubenyttet bevilgning som ikke kan overføres til neste regnskapsår, er ikke inntektsført.

Fiskeridirektoratet har ikke lenger egen investeringsbevilgning.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader som finansieres ved bevilgning, regnskapsføres i den periode aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere, er utført.

Pensjoner

SRS 25 legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Premie til SPK dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet, og ved beregning av virksomhetens pensjonspremie legges det til grunn en prosentsats beregnet av SPK. Denne baserer seg på beste estimat for virksomheten. Se også note 2 for en mer detaljert beskrivelse av sats og beregning.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktige forpliktelser. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved eventuell bruksendring.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er balanseført (program-lisenser og lignende).

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført og avskrives over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Finansiering av periodiserte poster

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld

For en bruttobudsjettet virksomhet som Fiskeridirektoratet, har nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, motpost i *Avregning med statskassen*. Avregningen gir således et uttrykk for statens eierkapital når det gjelder kortsiktige poster.

Anleggsmidler

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen *ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*. Dette representerer finansieringen av disse anleggsmidlene. Ved tilgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler balanseføres anskaffelseskostnaden. Samtidig går anskaffelseskostnaden til reduksjon av resultatposten *inntekt fra bevilgninger* og til økning av balanseposten *ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*.

Avskrivning av anleggsmidler kostnadsføres. I takt med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under *inntekt fra bevilgning*. Dette gjennomføres ved at finansieringsposten *ikke inntektsført bevilgning*

knyttet til anleggsmidler oppløses i takt med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten. Konsekvensen av dette er at avskrivningene har en resultatnøytral effekt.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidlet på realisasjonstidspunktet, inntektsføres.

Investeringer i aksjer og andeler

Fiskeridirektoratet har ingen investeringer i aksjer og andeler.

Varebeholdninger

Fiskeridirektoratet har ingen produksjon av varer, og dermed ingen varebeholdninger.

Fordringer

De tap som har vært konstatert og bokført har i hovedsak vært knyttet til gebyr-innkrevning og er derfor blitt debitert på gebyrinntekts-konti i kontogruppe 84 der inntektene er ført. Det er gjort en konkret vurdering av utestående fordringer. En gjennomgang av utestående ved årsskiftet resulterte i at til sammen 370 000,- kr. vurderes som utsatt og avsettes/kostnadsføres som «tap på fordringer» (konto 1580/7840). Videre frem vil tilsvarende gjennomgang og vurdering bli gjort ved del- og helårsrapporteringene samtidig som avsetning pr. forrige avslutning reverseres.

Valuta

Fiskeridirektoratet har ingen pengeposter i utenlandsk valuta ved regnskapsårets slutt.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Som bruttobudsjettert virksomhet, tilføres Fiskeridirektoratet ikke likvider gjennom året. Virksomheten har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i *Avregning med statskassen*. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. Ved overføring til nytt regnskapsår nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2015	31.12.2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	460 101 772	461 117 591
Inntekt fra gebyrer	1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1		
Salgs- og leieinntekter	1		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	1		
Andre driftsinntekter	1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		460 101 772	461 117 591
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	307 001 209	307 107 028
Varekostnader			
Andre driftskostnader	3	146 559 522	156 781 219
Avskrivninger	4,5	6 831 461	4 622 369
Nedskrivninger	4,5		
<i>Sum driftskostnader</i>		460 392 192	468 510 616
Driftsresultat		-290 421	-7 393 025
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	40 415	14 932
Finanskostnader	6	51 341	64 578
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-10 926	-49 646
Inntekter fra eierandeler i selskaper mv.			
Utbytte fra selskaper mv.	6		
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper mv.</i>		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		-301 346	-7 442 670
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	301 346	7 442 670
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)			
<i>Sum avregninger</i>		301 346	7 442 670
Periodens resultat (til virksomhetskapital)		0	0
<i>Disponeringer</i>		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	564 229 303	1 099 527 639
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	8	564 229 303	1 099 527 639
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre	9	52 034 603	746 677 228
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	9	52 034 603	746 677 228
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Balanse

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4		
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	1 026 700	1 583 904
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		1 026 700	1 583 904
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5		
Maskiner og transportmidler	5	1 022 738	1 189 769
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	11 429 042	14 592 439
Anlegg under utførelse	5		
Beredskapsanskaffelser	5		
<i>Sum varige driftsmidler</i>		12 451 780	15 782 208
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper			
Investeringer i tilknyttet selskap			
Investeringer i aksjer og andeler			
Obligasjoner og andre fordringer			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		13 478 480	17 366 112
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger			
Forskuddsbetalinger til leverandører			
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	10	1 239 839	1 181 795
Andre fordringer	11	11 113 166	11 563 010
Opptjente, ikke fakturerte inntekter			
<i>Sum fordringer</i>		12 353 005	12 744 805
III Kasse og bank			
Bankinnskudd	12		
Andre kontanter og kontantekvivalenter	12	34 916	34 916
<i>Sum kasse og bank</i>		34 916	34 916
Sum omløpsmidler		12 387 921	12 779 721
Sum eiendeler		25 866 401	30 145 833

Balanse

	Note	31.12.2015	31.12.2014
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital			
<i>Sum innskutt virksomhetskapital</i>		0	0
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital			
<i>Sum opptjent virksomhetskapital</i>		0	0
Sum virksomhetskapital		0	0
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	13 478 475	17 366 108
Andre avsetninger for forpliktelser			
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		13 478 475	17 366 108
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-35 487	-78 300
Skyldig skattetrekk		11 422 086	11 760 966
Skyldige offentlige avgifter		3 187 141	2 153 738
Avsatte feriepenger		26 085 529	26 549 348
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter			
Annen kortsiktig gjeld	13	17 431 570	9 791 703
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		58 090 839	50 177 455
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-45 702 913	-37 397 730
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)			
Ikke inntektsført bevilgning (nettobudsjetterte)			
<i>Sum avregning med statskassen</i>		-45 702 913	-37 397 730
Sum gjeld		25 866 401	30 145 833
Sum virksomhetskapital og gjeld		25 866 401	30 145 833

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2015	31.12.2014
Inntekt fra bevilgninger		
Årets bevilgning fra overordnet departement*, kap 917 post 01	366 753 000	404 810 852
Årets bevilgning fra overordnet departement, kap 917 post 21	2 800 000	
Årets bevilgning fra overordnet departement, kap 928 post 21	38 184 488	
Inntekt "ordningen", post 21	5 858 459	10 830 347
Årets bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt*	0	0
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler av årets bevilg	-2 943 828	-2 941 826
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (post 30-49)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	6 831 461	4 622 369
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (bokført verdi avhendede anleggsmidler)	0	0
+ inntekt til pensjoner**	42 618 192	43 795 849
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger	460 101 772	461 117 591
<i>*Vesentlige tildelinger skal spesifiseres per post på egne linjer.</i>		
<i>** Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via sentral bevilgning til SPK.</i>		
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer 1	0	0
Gebyrer 2	0	0
Gebyrer 3...	0	0
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>		
Tilskudd/overføring 1	0	0
Tilskudd/overføring 2	0	0
Tilskudd/overføring 3...	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre</i>		
Tilskudd/overføring 1	0	0
Tilskudd/overføring 2	0	0
Tilskudd/overføring 3...	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	0	0
Salgs- og leieinntekter		
Salgs- og leieinntekter 1	0	0
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Salgs- og leieinntekter 3...	0	0
Sum salgs- og leieinntekter	0	0
Gevinst ved avgang av anleggsmidler*		
Salg av eiendom	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv.	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	0
<i>*Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres, og det skal angis eventuell oremerking av midlene.</i>		
<i>Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, ref. note 4 og 5.</i>		
Andre driftsinntekter		
Andre inntekter 1	0	0
Andre inntekter 2	0	0
Andre inntekter 3...	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	460 101 772	461 117 591

Beregning av årets netto tilgang for bruttobudsjetterte virksomheter med inntektsbevilgninger

Kapittel og post	Utgiftsbevilgning	Inntektsbevilgning	Netto tilgang
917.01/3917.01	364 369 000	100 000	364 269 000
917.21/3917.22	6 992 000	4 192 000	2 800 000
928.21	49 000 000		49 000 000

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Lønninger 3)	223 507 200	221 021 604
Feriepenger	26 772 105	26 984 214
Arbeidsgiveravgift	31 020 436	32 590 855
Pensjonskostnader 1)	34 302 600	35 286 199
Sykepenger og andre refusjoner	-10 324 971	-10 381 191
Andre ytelser	1 723 838	1 605 347
Sum lønn og sosiale kostnader	307 001 209	307 107 028

Antall årsverk: 2) **417** **441**

(1) Nærmere om pensjonskostnader

Virksomheter som ikke betaler pensjonspremie selv:

Fiskeridirektoratet betaler ikke selv pensjonspremie til SPK, og kostnad til premie er heller ikke dekket av virksomhetens bevilgning. Premie dekkes ihht sentral ordning i staten.

Pensjonen (arb.givers tilskudd SPK) beregnes automatisk i Agresso lønn og kostnadsføres fortløpende, ut fra innlagt sats: Basert på SPK's beregning ifm. 2014-regnskapet, ble satsen (ekskl. 2%-medlemsandel) fom. jan15 i lønssystemet satt til 15,55% (15,85% i 2014), hvorefter det totalt ble kostnadsført 38,5 mill.kr. i regnskapet i 2015.

Her ble som tidligere ny, revidet SPK-sats innhentet pr 31.12.2015, som viste en "beregnet premie" for 2014 på 38,7 mill.kr. Ut fra dette valgte vi å kostnadsføre ytterligere 0,2 mill. kr. i regnskapet for 2015.

Det vises for øvrig til note 1 vedrørende resultatføring av kalkulatoriske inntekter til pensjoner.

(2) Dette er antall årsverk pr. utgangen av rapporteringsperioden (31.12.). Her vil imidlertid tallet *gjennomsnittlig* antall årsverk pr. utgangen av hver måned gjennom året kunne gi bedre informasjon om utviklingen i lønnskostnader, særlig hvis det i løpet av året har vært en større endring i antall ansatte. Gjennomsnitt av antall årsverk pr. hver måneds utløp viser følgende tall:

<u>427</u>	<u>446</u>
------------	------------

(3) Saldo av opparbeidet fleksitid, reisetid, overførte feriedager det avsettes for i forbindelse med periodeavslutningene. Størrelsen av denne avsetningen var pr. 31.12.15 på **17,0 mill.kr.**, mot tilsvarende 9,7 mill.kr. pr. 31.12.14, dvs. en kostnadsøkning i 2014-regnskapet på 7.3 mill.kr. Her bemerkes at det for 2015 er første gang det gjøres avsetning for overførte feriedager, saldo pr 31.12.2015 var 8,6 mill.kr.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Husleie	31 081 528	29 886 392
Vedlikehold egne bygg og anlegg	-	-
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	846 317	1 057 831
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	7 160 556	8 239 304
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	5 558 409	8 874 676
Mindre utstyrsanskaffelser	2 256 996	2 636 859
Leie av maskiner, inventar og lignende	35 063 065	41 820 719
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	18 106 950	12 080 598
Kontorkostnader, trykksaker, samlinger, m.m.	20 674 377	18 485 783
Telefon, porto og lignende	4 423 325	5 893 832
Reiser og diett	18 519 948	23 314 601
Øvrige driftskostnader (*)	2 868 051	4 490 624
Sum andre driftskostnader	146 559 522	156 781 219

**Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige beløp som bør fremgå av regnskapet.*

Note 4 Immaterielle eiendeler

	FoU	Rettigheter mv.	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	0	12 318 158	0	12 318 158
Tilgang i 2015	0	0	0	0
Avgang anskaffelseskost i 2015 (1)	0	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost 31.12.2015</i>	0	12 318 158	0	12 318 158
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	0	10 734 254	0	10 734 254
Ordinære avskrivninger i 2015	0	557 204	0	557 204
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (1)	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2015	0	1 026 700	0	1 026 700

Avskrivningssatser (levetider)	Virksomhets- spesifikt	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
--------------------------------	---------------------------	----------------	----------------------	--

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Beredskaps- anskaffelser	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	0	0	0	3 431 227	85 144 302	0	0	88 575 529
Tilgang i 2015	0	0	0	0	2 943 828	0	0	2 943 828
Avgang anskaffelseskost i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	3 431 227	88 088 130	0	0	91 519 357
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	0	0	0	2 241 457	70 551 867	0	0	72 793 324
Ordinære avskrivninger i 2015 (1)	0	0	0	167 031	6 107 226	0	0	6 274 257
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2015	0	0	0	1 022 739	11 429 037	0	0	12 451 776

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	
<u>Avhendelse av varige driftsmidler i 2015:</u>								
Vederlag ved avhendelse av anleggsmidler								
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler								
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0

1) Årets avskrivning inkluderer en korreksjon for for lite avskrevet tidligere år med til sammen 1.723.984 kroner.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Finansinntekter		
Renteinntekter	38 005	14 932
Agiogevinst	2 411	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	40 415	14 932

Finanskostnader

Rentekostnad	34 388	13 840
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agiotap	16 953	50 738
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	51 341	64 578

Utbytte fra selskaper mv.

Mottatt utbytte fra selskap 1	0	0
Mottatt utbytte fra selskap 2	0	0
Mottatt utbytte fra selskap 3...	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital

	31.12.2015	31.12.2014	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	1 026 700	1 583 904	1 305 302
Balanseført verdi varige driftsmidler	12 451 780	15 782 208	14 116 994
Sum	13 478 480	17 366 112	15 422 296

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (Må fylles ut)

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2015:

15 422 296

Fastsatt rente for år 2015:

2,05 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital:***316 157**

*Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

**Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)**

A) Avregning med statskassen

	31.12.2015	31.12.2014	Endring
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	0	0
Kundefordringer	1 609 839	1 701 795	-91 956
Andre fordringer	10 743 166	11 043 010	-299 844
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Kasse og bank	34 916	34 916	0
<i>Sum</i>	12 387 921	12 779 721	-391 800
Annen langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	35 487	78 300	-42 813
Skyldig skattetrekk	-11 422 086	-11 760 966	338 880
Skyldige offentlige avgifter	-3 187 141	-2 153 738	-1 033 403
Avsatte feriepenger	-26 085 529	-26 549 348	463 819
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-17 431 570	-9 791 704	-7 639 866
<i>Sum</i>	-58 090 839	-50 177 455	-7 913 383
Avregning med statskassen*	-45 702 918	-37 397 734	-8 305 183

Nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld vil som hovedregel ha sin finansiering knyttet til regnskapslinjen *Avregning med statskassen*. Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler vil som hovedregel følge forpliktelsesmodellen, dvs. ha finansiering (motpost) klassifisert som avsetning for langsiktige forpliktelser på regnskapslinjen *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*.

Avstemming av periodens resultat mot endring i avregning med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-473 056 611
Konsernkonto innbetaling	593 211 994
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	120 155 384
Innbetaling innkrevingsvirksomhet	-564 229 303
Utbetaling tilskuddsforvaltning	52 034 603
Inntektsført fra bevilgning (kontogruppe 19)	407 737 488
Arbeidsgiveravgift/gruppeliv rapportert på kap. 5700/5309	-27 679 586
Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift rapportert på statskonto 1633.01	20 046 473
Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der forpliktelsen ikke er resultatført	0
Korrigerer av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	-61 222
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	8 003 837
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	301 346
Sum endring i avregning med statskassen *	8 305 183

*Sum endring i avregning med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

**Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)**

B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	0	0
Kundefordringer	1 609 839	0	1 609 839
Andre fordringer	10 743 166	712 295	10 030 871
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Kasse og bank	34 916	34 916	0
<i>Sum</i>	12 387 921	747 211	11 640 710
Annen langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	35 487	0	35 487
Skyldig skattetrekk	-11 422 086	-11 422 095	9
Skyldige offentlige avgifter	-3 187 141	-187 472	-2 999 669
Avsatte feriepenger	-26 085 529	0	-26 085 529
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-17 431 570	-502 018	-16 929 552
<i>Sum</i>	-58 090 839	-12 111 585	-45 979 254
Sum	-45 702 918	-11 364 374	-34 338 545

Mellomværende med statskassen består av tidsavgrensningsposter som er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregning med statskassen inneholder mellomværende med statskassen, men også flere tidsavgrensningsposter enn det som er rapportert til statsregnskapet.

Note 8 Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2015	31.12.2014
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen:		
8440 Gebyr kjøperregistrering 3917/05	-10 000	-275 000
8441 Gebyr havbruk 3917/05	-10 303 955	-8 259 000
8442 Innmeldingsgebyr merkeregisteret 3917/05	-2 413 000	-2 226 000
8421 Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur 5574/72	-26 477 197	-27 294 000
8423 Fiskeriforskningsavgift 5574/74	-200 834 293	-139 215 554
8443 Gebyr fiskeflåten 3917/05	-2 964 550	-2 673 250
8422 Årsavgift merkeregisteret 5574.73	-8 539 353	-8 126 521
8470 Forvaltningstransaksjoner havbruk 3917.06	-3 151 681	-1 392 171
8486 Refusjoner fra statlige virksomheter 3917/01	-506 316	-667 051
8489 Tilfeldige inntekter 5309/29	-2 092	-41 432
8481 Tilbakebetaling lån fra NOFIMA 3928/90	0	-4 284 200
8482 Oppdragsinntekter 3917/01	-280	-22 800
8483 Salg av registre, div. tjenester	-26 586	-34 536
8485 Vederlag opprettskonsesjoner 3917/13	-309 000 000	-904 155 000
8488 Renter NOFIMA 5650/82 1)	0	-861 124
Sum overføringer til statskassen	-564 229 303	-1 099 527 639

1) Kontoen er linket mot egen konto for "Renter NOFIMA" i statsregnskapet og innbetalingene videreformidles direkte til statskassen og kan ikke benyttes av virksomheten. Beløpet gjelder renter på et lån som FKD har gitt til NOFIMA.

Note 9 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsordning	31.12.2015	31.12.2014
90070 Tilskudd internasjonale organisasjoner	-	10 195 549
91960 Overføring til kommunene	-	149 842 001
91971 Sosiale tiltak	2 100 000	2 070 000
91972 Tilskudd til sikkerhetstiltak for fiskere	1 858 700	2 246 123
91974 Erstatninger	8 903 815	2 065 332
91975 Tilskudd til diverse fiskeriformål	28 624 339	44 943 912
91979 Informasjon ressursforvaltning	-	837 734
92051 Tilskudd marin forskning	-	238 450 000
92052 Basisbevilgn. primærnæringsinstitutter	-	126 890 000
92821 Marin forskning og utvikling - spesielle driftsutgifter	4 420 565	493 824
92850 Tilskudd Veterinærinstituttet	-	47 130 000
92870 Tilskudd sjømat- og rekrutteringstiltak	-	5 361 992
92871 Tilskudd utviklingstiltak	-	5 280 761
92872 Tilskudd til NOFIMA	-	85 590 000
92874 Tilskudd marin bioteknologi m.m.	6 127 184	25 280 000
Sum utbetalinger av tilskudd til andre	52 034 603	746 677 228

Note 10 Kundefordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Kundefordringer til pålydende	1 609 839	1 181 795
Avsatt til forventet tap (-)	-370 000	-520 000
Sum kundefordringer	1 239 839	661 795

De tap som har vært konstatert og bokført har i hovedsak vært knyttet til gebyr-innkrevning og er derfor blitt debitert på gebyrinntektskonti i kontogruppe 84 der inntektene er ført. På grunn av at en hel del av gebyrene faktureres tidligere i året vil det ved årsslutt være de mest usikre fordringene som fortsatt står ubetalt, og av disse vil en relativt stor andel være i en innkrevings-/inkassoprosess.

En konkret gjennomgang av fordringsmassen utført 03.02.15 resulterte i at totalt 370.000 kr. vurderes som utsatt, og dermed settes av som "tap på fordringer" (konto 7840).

Note 11 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Forskuddsbetalt lønn	0	-
Reiseforskudd	14 358	1 141
Personallån	45 785	45 239
Andre fordringer på ansatte	0	-
Forskuddsbetalte kostnader	11 592 000	10 524 429
Andre fordringer*	-538 977	992 201
Fordring på datterselskap mv.	0	-
Sum andre kortsiktige fordringer	11 113 166	11 563 010

*Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige beløp som bør fremgå av regnskapet.

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2015	31.12.2014
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	0	0
Øvrige bankkontoer	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	34 916	34 916
Sum bankinnskudd og kontanter	34 916	34 916

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2015	31.12.2014
Skyldig lønn	0	0
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	725 000	44 417
Annen kortsiktig gjeld(1)	16 706 570	9 747 286
Gjeld til datterselskap mv.	0	0
Sum annen kortsiktig gjeld	17 431 570	9 791 703

(1) Saldo av opparbeidet fleksitid, reisetid og overført ferie hos våre ansatte er etter vurdering gjort avsetning for i forbindelse med periodavslutningene. Avsatt beløp pr. 31.12.15 var 17 mill.kr. mot 9,7 mill.kr. pr. 31.12.14. Økningen skyldes i hovedsak at det pr. 31.12.2015 også er satt av for overførte feriedager, noe som ikke ble gjort pr. 31.12.2014.

Årsverk-kostnader Fiskeridirektoratet totalt

Antall årsverk 1)	451,8	454,4	454,4	445,4	446,1	427,4						
	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Sum kostn.	Kostn. pr. årsv.	Sum kostn.	Kostn. pr. årsv.	Sum kostn.	Kostn. pr. årsv.	Sum kostn.	Kostn. pr. årsv.	Sum kostn.	Kostn. pr. årsv.	Sum kostn.	Kostn. pr. årsv.
Tall i 1000 kr. Driftskostnader totalt 3)	382 434	846	394 099	867	394 360	868	419 067	941	468 511	1 050	460 392	1 077

o Lønn og sos. kostn. 2)	257 760	571	267 776	589	283 383	624	291 612	655	307 107	688	307 001	718
o Andre driftskostn. 3)	117 094	259	119 036	262	104 090	229	121 531	273	156 781	351	146 560	343
oo herav husleie	26 092	58	27 684	61	29 486	65	28 875	65	29 886	67	31 082	73
oo herav reiser, diett	26 594	59	26 690	59	19 157	42	22 951	52	23 315	52	18 520	43
o Avskrivninger	7 580	17	7 287	16	6 887	15	5 924	13	4 622	10	6 831	16

1) Gjennomsnitt av antall årsverk ved hver måneds utløp delt på 12.

2) For 2015 inkl. 8,6 mill.kr. i overført ferie (tatt inn i regnskapet fom. 2015).

3) For 2014 inkl. 36 mill.kr. i utgifter til bl.a. overvåkningstjenesten, etter omlegning av finansiering av aktiviteter tidligere finansiert av forskningsfangst.

Kostnadsandeler i % av driftskostnader totalt

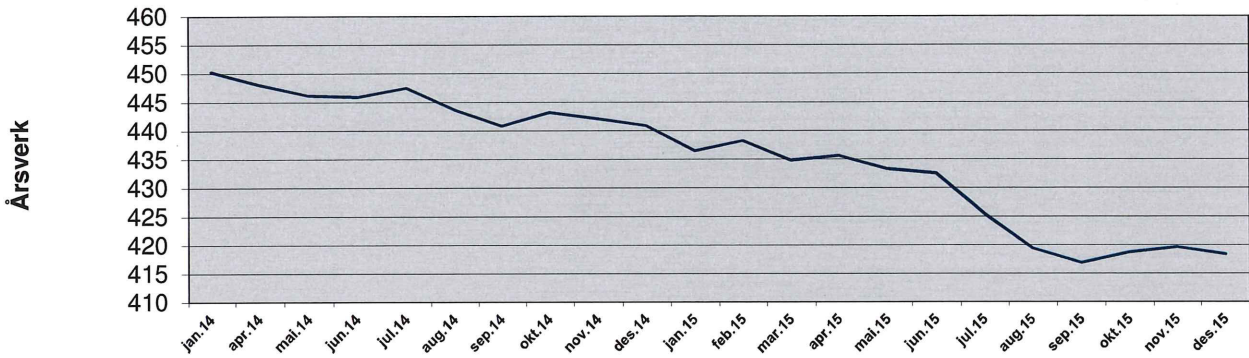
o Lønn og sos. kostn.	67,4 %	67,9 %	71,9 %	69,6 %	65,5 %	66,7 %
o Andre driftskostn.	30,6 %	30,2 %	26,4 %	29,0 %	33,5 %	31,8 %
oo Husleie	6,8 %	7,0 %	7,5 %	6,9 %	6,4 %	6,8 %
oo Reiser og diett	7,0 %	6,8 %	4,9 %	5,5 %	5,0 %	4,0 %
o Avskrivn.	2,0 %	1,8 %	1,7 %	1,4 %	1,0 %	1,5 %

Utvikling i årsverk i Fiskeridirektoratet - totalt

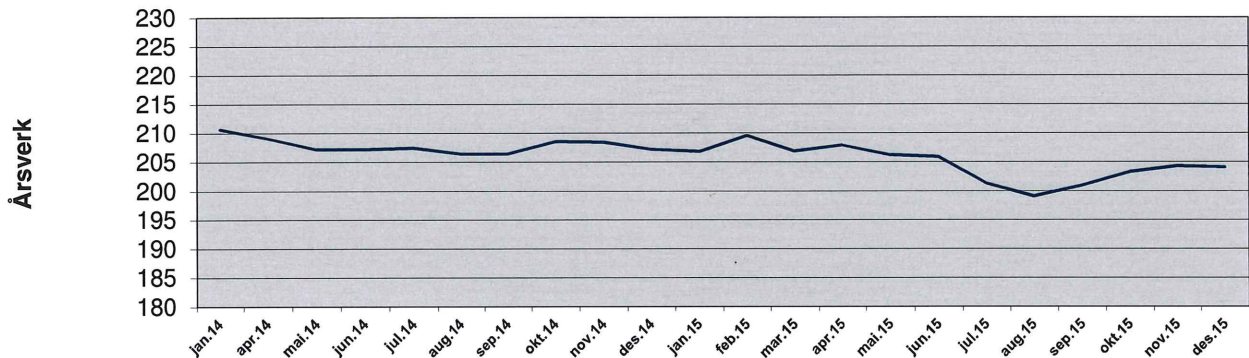
Avdeling/Region	jan.14	apr.14	mai.14	jun.14	jul.14	aug.14	sep.14	okt.14	nov.14	des.14	jan.15	feb.15	mar.15	apr.15	mai.15	jun.15	jul.15	aug.15	sep.15	okt.15	nov.15	des.15
Fiskeridirektorat + stab	9,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	10,00	10,00	10,00	10,00	16,20	16,20	15,20	15,20	15,20	16,20	16,20	15,80
Administrasjonsavdelingen (**)	60,27	57,27	56,37	57,17	56,17	56,77	56,77	56,77	56,63	56,43	57,43	58,13	57,13	56,13	49,83	49,33	47,33	45,13	45,13	45,13	45,13	45,13
IT-avdelingen	20,60	20,60	20,60	20,60	20,80	21,10	21,10	22,10	22,10	22,10	23,50	23,60	23,35	23,35	23,35	23,55	23,35	23,35	23,45	23,65	24,65	24,65
Ressursavdelingen	59,95	59,40	59,40	58,40	58,40	58,40	58,40	58,40	58,40	58,40	57,40	59,40	58,40	59,40	59,40	60,40	60,40	60,40	62,74	62,40	61,40	61,40
Statistikkavdelingen	28,30	28,30	28,30	27,50	26,60	26,60	26,60	26,60	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	25,50	25,50	25,70
Kyst- og havbruksavdelingen	32,53	32,53	31,53	32,53	33,53	32,53	32,53	34,27	34,27	33,27	32,47	32,47	31,97	32,97	31,36	30,37	28,96	28,96	28,36	30,36	31,36	31,36
Sum sentralt	210,65	209,10	207,20	207,20	207,40	206,40	206,40	208,53	208,40	207,20	206,80	209,60	206,85	207,85	206,14	205,85	201,24	199,04	200,88	203,24	204,24	204,04
Region Finnmark	31,16	31,26	31,26	31,26	31,26	31,26	31,26	31,26	31,26	31,26	30,26	30,26	30,26	30,26	30,26	30,26	30,26	29,26	28,26	28,26	28,26	28,26
Region Troms	50,68	50,88	50,68	50,68	51,08	51,28	51,11	51,11	51,11	51,11	50,41	50,41	49,41	49,21	49,41	47,91	48,11	47,11	47,11	46,11	46,11	46,11
Region Nordland	39,02	39,02	39,22	39,22	39,22	39,22	39,22	39,22	39,22	39,22	38,22	38,22	38,22	38,22	38,22	38,22	37,62	36,62	35,62	35,62	35,62	35,12
Region Trøndelag	15,10	15,10	15,10	15,10	16,10	16,10	16,10	16,10	16,10	16,10	16,10	16,10	15,90	15,90	15,10	16,10	16,10	15,20	15,20	15,20	14,40	14,40
Region Møre og Romsdal	34,30	33,30	33,30	32,80	32,80	31,80	31,10	31,35	30,55	30,55	30,55	30,55	31,05	31,05	31,05	31,05	30,05	30,55	29,55	30,05	30,05	29,25
Region Vest	34,18	34,18	34,18	34,18	34,18	34,18	33,18	33,18	32,98	32,98	32,68	32,28	32,28	32,28	32,28	32,28	32,15	31,78	31,78	31,78	31,78	31,78
Region Sør	35,21	35,21	35,21	35,41	35,41	32,41	32,41	32,41	32,41	32,41	31,41	30,81	30,81	30,81	30,81	30,81	29,81	29,81	28,41	28,41	29,11	29,41
Sum regioner	239,64	238,95	238,95	238,65	240,05	237,25	234,38	234,63	233,63	233,63	229,63	228,63	227,93	227,73	227,13	226,63	224,10	220,33	215,93	215,43	215,33	214,33
Sum Fiskeridirektoratet	450,29	448,05	446,15	445,85	447,45	443,65	440,78	443,16	442,03	440,83	436,43	438,23	434,78	435,58	433,27	432,48	425,34	419,37	416,81	418,67	419,57	418,37

(**) Herunder biblioteket.

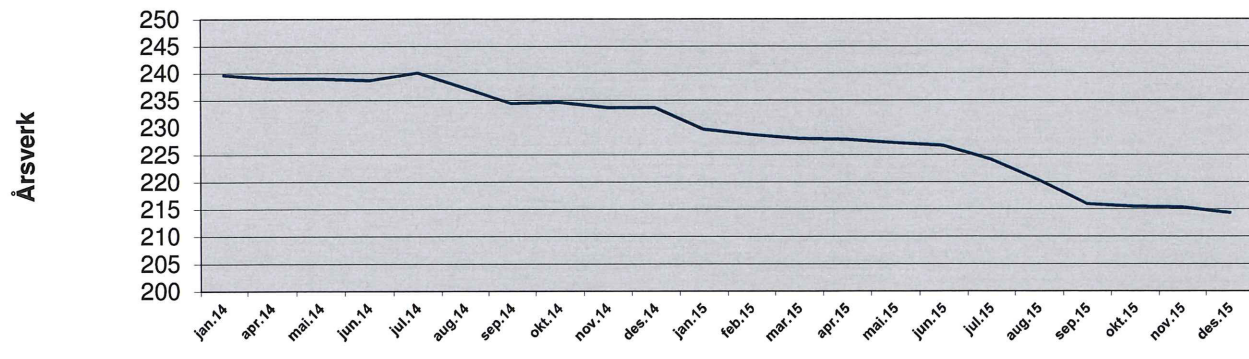
Sum Fiskeridirektoratet

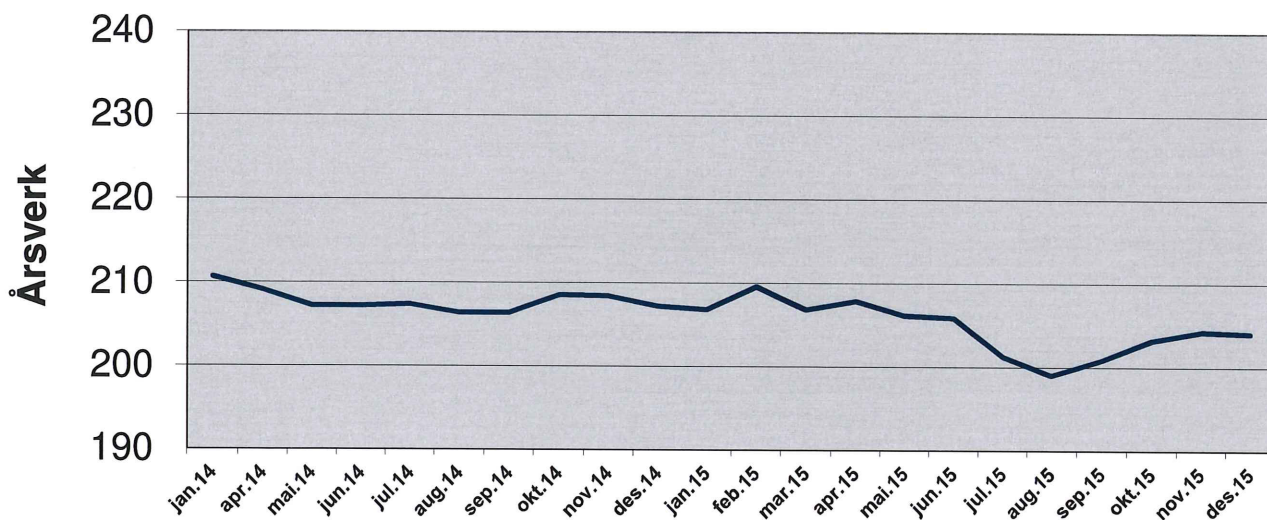
Sum sentralt

Sum regioner

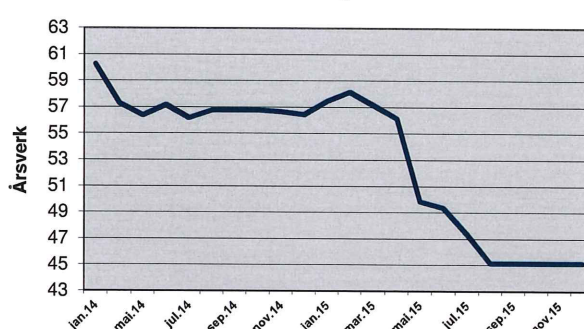
Sum sentral

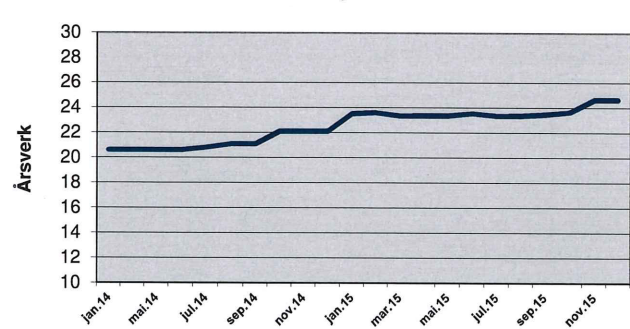
Fiskeridirektør + stab

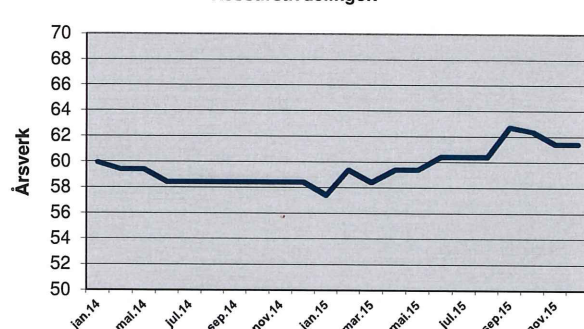
Adm.avdelingen

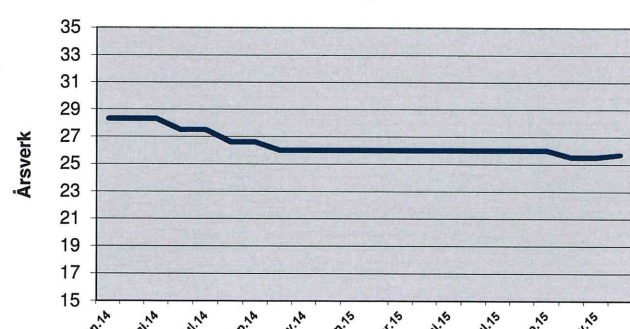
IT-avdelingen

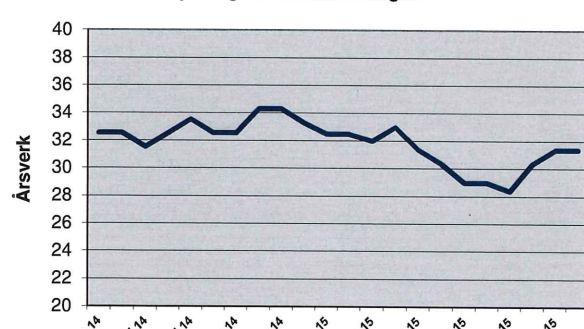
Ressursavdelingen

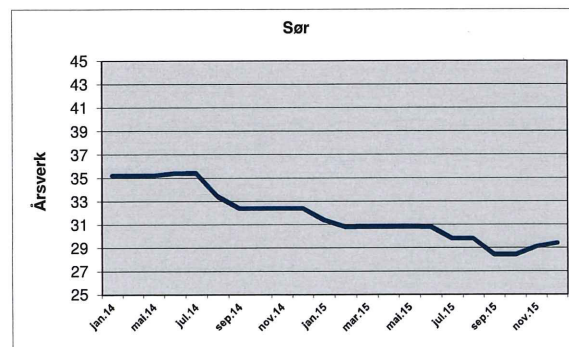
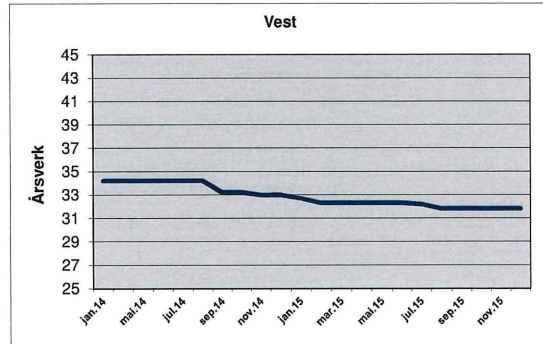
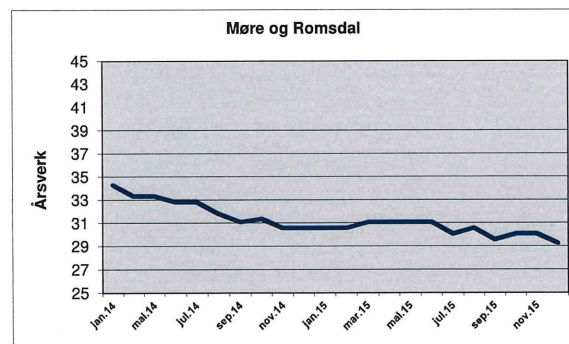
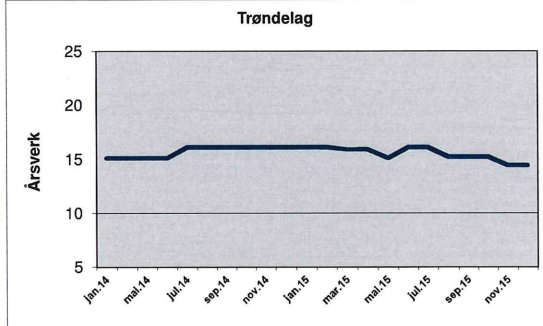
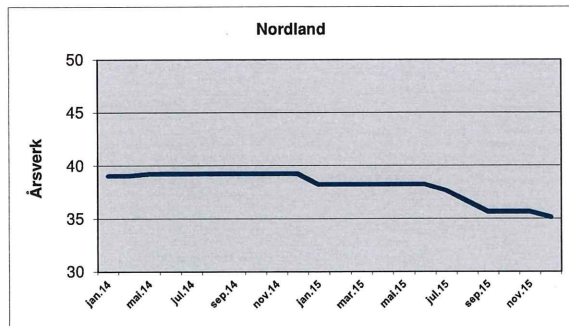
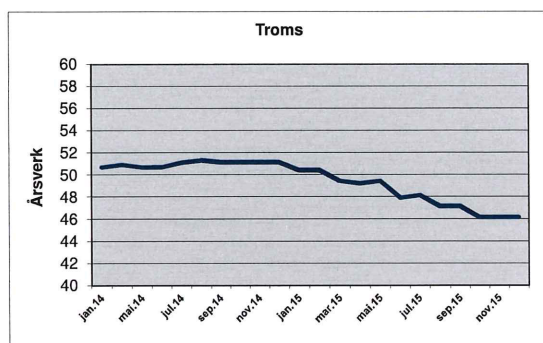
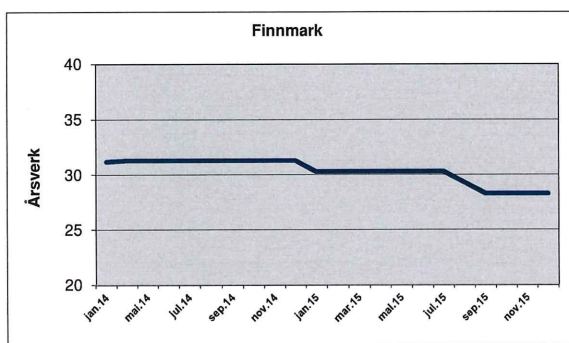
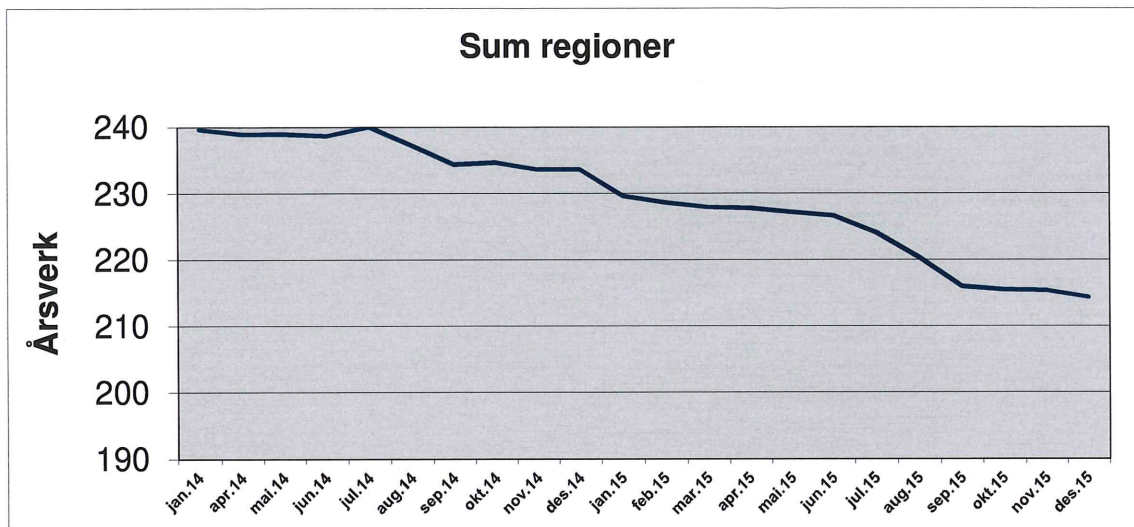

Statistikkavdelingen

Kyst- og havbruksavdelingen

Vedlegg 2: Tilstandsrapport – kjønn

		Kjønnsbalanse			Månedslønn	
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn kroner	Kvinner Kroner
Total i virksomhet	2015	54	46	460	41754	37290
	2014	55	45	467	43783	40687
Toppleidelse (fiskeridirektør)	2015		100	1		104250
	2014		100	1		104249
Mellomledelse (direktør for avdeling, regiondirektør)	2015	77	23	13	68604	65676
	2014	79	21	14	67699	64289
Seksjonssjef	2015	67	33	30	52985	53351
	2014	71	29	34	53060	53120
Seniorrådgiver	2015	60	40	126	47143	46256
	2014	61	39	127	47170	46103
Rådgiver	2015	49	51	120	41109	40484
	2014	50	50	123	40845	40523
Førstekonsulent	2015	14	86	14	34494	35631
	2014	14	86	22	34495	35551
Konsulent	2015	14	86	14	33583	34186
	2014	13	87	15	33583	34140

		Antall tilsatte	Deltid	Midlertidig ansettelse	Foreldre- permisjon	Legemeldt sykefravær
		Total (N)	M% K%	M% K%	M% K%	M% K%
Fiskeridirektoratet	2015	460	4% M 8% K	2% M 0,4% K	0,6 % M 0,8 % K	4,2 % M 7,5 % K
	2014	467	5,5%M 11,4%K	1,3%M 3,3%K	1,32% M 1,76% K	3,6 % M 6,2 % K

Vedlegg 2: Tilstandsrapport – kjønn

Arbeidsmiljø

Fortsatt jobbes det med arbeidsmiljøet i lys av resultatet av medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i 2014 i Fiskeridirektoratet.

Organisasjonsstruktur

I 2015 har Fiskeridirektoratet gjennomgått en større omorganisering, både i Bergen og i regionene.

Personalseksjonen ble skilt ut fra Administrasjonsavdelingen og lagt som stab under Fiskeridirektøren med nytt navn: Personal- og organisasjonsutviklingsstaben. Fiskeridirektørens stab ble nedlagt

Dokumentsenteret skilles ut fra administrasjonsseksjonen som egen seksjon

Biblioteket legges under dokumentsenteret

Ved Statistikkavdelingen ble Fangstdataseksjonen og Nøkkeltallseksjonen slås sammen til en ny seksjon.

Kyst- og havbruksavdelingen satte i gang en prosess som blir ferdig i løpet av 2016.

Fra 01.01.16 går vi fra sju til fem regioner, henholdsvis region Nord (Finnmark og Troms), region Nordland, region Midt (Trøndelag og Møre og Romsdal), region Vest (Sogn og Fjordane og Hordaland) og region Sør (Rogaland til svenskegrensen).

I tillegg til dette ble det vedtatt å legge ned 8 fiskerikontor: Kristiansand, Fosnavåg, Frøya, Brønnøysund, Skjervøy, Havøysund, Kjøllefjord og Vardø. Disse skal være avviklet innen utgangen av 2016.

Lederopplæring

Avtalen med Varde-Hartmark vedrørende opplæring på direktørnivå som ble inngått i 2014 har fortsatt i 2015. Hensikten har vært å gi direktørene i Fiskeridirektoratet et tydeligere bilde av sin egen rolle samt innføring i en del teori knyttet mot det strategiske i lederfaget.

Kompetansestrategi

Fiskeridirektoratet har målsetting om å få utarbeidet en kompetanse strategi for etaten. Kompetansestrategien må ses i sammenheng med satsingsområde nr. tre i «Strategi 2015-2020».

IA-avtalen og sykefravær

Fiskeridirektoratets gjennomsnittlige legemeldte sykefravær for 2015 var 5,6%.

Fiskeridirektoratet har et særlig fokus på oppfølging av sykmeldte arbeidstakere. Dette både gjennom målrettet opplæring av ledere, men også et fokus på arbeidstakernes ansvar for at oppfølgingsarbeidet skal fungere.

Vedlegg 2: Tilstandsrapport – kjønn

Utviklingen i sykefravær:

Sykefravær	2014	2015
Fiskeridirektoratets eget system inkludert egenmelding	6,2 %	7,5 %
Legemeldte (Altinn)	4,8 %	5,6 %
Kvinner (Altinn)	6,2 %	7,5 %
Menn (Altinn)	3,6 %	4,2 %

Livsfaser

Aldersfordelingen ved årsslutt 2015 var som følger:

Aldersgruppe	Antall ansatte i gruppe	Prosentvis fordeling
Under 30	16	4 %
30-39	75	16 %
40-49	144	31 %
50-59	136	30 %
Over 60	89	19 %
totalt	460	100 %

I 2015 sluttet 15 personer for å gå over på pensjon. Av disse gikk 4 over på uførepensjon, mens de andre 11 gikk av med alderspensjon/AFP.

Vedlegg 3: Likestilling og mangfold

I handlingsplan for økt kvinneandel i marin sektor var det satt som mål at Fiskeridirektoratet skulle ha 40 prosent kvinnelige ledere innen 2015. I 2014 hadde vi 29% kvinnelige ledere og ved utgangen av 2015 var andelen kvinnelige ledere i Fiskeridirektoratet 32%.

Fiskeridirektoratet har til sammen tre lærlinger, to innen kontorfaget og en innen IKT.

Etnisitet

Det ble utlyst 15 stillinger i Fiskeridirektoratet totalt. Det ble tilsatt personer i samtlige av de utlyste stillingene. Totalt i de utlyste stillingene er det 30 personer som har krysset av for utenlandsk opprinnelse i vårt rekrutteringsverktøy. Det ble ikke tilsatt noen personer med innvandrerbakgrunn i Fiskeridirektoratet i 2015. I de stillinger der personer med innvandrerbakgrunn har søkt og som oppfyller våre krav i stillingsutlysningen, har de blitt innkalt til intervju.

Det blir i samtlige av våre utlysninger tatt med at personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke.

Det er også innført som et krav til lederne som skal intervju, at dersom det er kvalifiserte søkere med slik bakgrunn så skal minst en av dem innkalles til intervju. Leder må alltid redegjøre for hvor mange personer med innvandrerbakgrunn som har søkt på stillingen, hvor mange av dem som er innkalt til intervju og eventuelt om noen av dem er innstilt til stillingen.

Rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne

I våre utlysningstekster på stillinger som vi kan tilrettelegge arbeidsplassen, oppfordres personer med nedsatt funksjonsevne til å søke. I 2015 er det ingen personer som har oppgitt å ha nedsatt funksjonsevne i sin søknad.

Kjønn og lønn fordelt på stillingskategori

Lønnsforskjeller

Ved utlysning av lederstillinger og stillinger der kvinner er underrepresenterte, blir kvinner særlig oppfordret til å søke. Ettersom vi rekrutterer ledere fra et fagmiljø som er svært underrepresentert av kvinner er det ikke uvanlig at en mann vinner konkurransen. Vi ser og er bevisst på at rekrutteringen av kvinner til fagmiljøet er svært god og at dette på sikt vil øke kvinneandelen i lederstillinger.

Stillingsprosent

Vi hadde totalt pr 31.12.15 56 personer med stillingsprosent lavere enn 100 prosent. Av disse er 8 % kvinner og 4 % menn.

Vi ser at det er ulike behov ved uttak av deltid. Menn i denne gruppen har deltid på grunn av sykdom/delvis uførepensjon og uttak av AFP, mens kvinnene i denne gruppen stort sett velger deltid på grunn av omsorg for små barn, men også på grunn av uttak av delvis AFP.

Indikatorer

VO1. HAVRESSURSFORVALTNING

M1: En kunnskapsbasert havressursforvaltning

Indikator 1: Årlige brukerundersøkelser rettet mot brukerne av registrene (M1/D3)

[En slik undersøkelse er ikke foretatt.](#)

Indikator 2: Publisering av nøkkeltall / rapporter om fangst og lønnsomhet (M1/D4)

[Det vises til følgende publikasjoner:](#)

- *Fiskefartøy og fiskarar, konsesjonar og årlege deltakeradgangar*
- *Økonomisk og biologiske nøkkeltall frå dei norske fiskeria*
- *Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten*

[Videre blir det gjort tilgjengelig informasjon i statistikkbanken, bl.a. over fangst.](#)

www.fiskeridir.no/statistikk/statistikkbank

M2: Et regelverk og reguleringsmodeller som sikrer ei bærekraftig forvaltning og lønnsomhet i fiskeriene som samtidig ivaretar samfunns- og miljøhensyn

Indikator 3: Utvikling i fiskebestandene, lønnsomhet i fiskeriene, under forutsetning om oppfylling av andre fiskeripolitiske målsettinger

[Se indikator 2.](#)

Indikator 4: Implementering av forvaltningsverktøy / iverksatte tiltak innen de enkelte fiskeriene (M2/D2)

[Foreslås slettet:](#) Indikatoren tar utgangspunkt i samme tabellgrunnlag som effektmål 8.

Indikator 5: Stenging og åpning av fiskefelt (M2/D3)

[Antall stenginger 2015: 29, Antall åpninger 2015: 21](#)

M3: Sikre ressursuttak i overensstemmelse med fastsatte nasjonale og internasjonale reguleringsbestemmelser

Indikator 6: Antall inspektører (fordelt på FDIR, Kystvakten og salgslagene)

[Oversendes NFD 01.07 iht. vedlegg 2 i tildelingsbrevet.](#)

Indikator 7: Kontrollfrekvens (fullkontroller, dokumentkontroller, elektronisk kontroll)

[Oversendes NFD 01.07 iht. vedlegg 2 i tildelingsbrevet.](#)

Indikator 8: Antall kontroller av norske fartøy.

[Oversendes NFD 01.07 iht. vedlegg 2 i tildelingsbrevet.](#)

Indikator 9: Antall kontroller av utenlandske fartøyer (fordelt på flaggstat).

[Oversendes NFD 01.07 iht. vedlegg 2 i tildelingsbrevet.](#)

Indikator 10: Antall avvik/overtridelser, fordelt på kategorier

[Oversendes NFD 01.07 iht. vedlegg 2 i tildelingsbrevet.](#)

Indikator 11: Antall reaksjoner, fordelt på kategorier

[Oversendes NFD 01.07 iht. vedlegg 2 i tildelingsbrevet.](#)

M4: Internasjonalt samarbeid om ressursforvaltning og -kontroll, som ivaretar Norges interesser som havnasjon

Indikator 12: Utvikling i internasjonale fiskerispørsmål der FDIR har et særlig ansvar

En viser tekst i årsrapporten, kapittel *Havressursforvaltning*, avsnitt *Internasjonalt arbeid*.

Indikator 13: Kontrollavtaler med andre land (M4/D1)

En viser tekst i årsrapporten, kapittel *Havressursforvaltning*, avsnitt *Internasjonalt arbeid*.

VO2. AKVAKULTURFORVALTNING

M1: En kunnskapsbasert akvakulturforvaltning

Indikator 14: Kritiske feil i akvakulturregisteret (der FDIR har registreringsansvar)

Måles gjennom manuell telling basert på kvalitetssjekkrapporter fra siste kvalitetskontroll før online-publisering av data i registeret. Resultat 2015: Det ble kontrollert 69 vedtak i Fiskeridirektoratet, uten noen kritiske feil (A-feil). Tilsvarende ble 284 vedtak i fylkeskommunene kontrollert der det ble avdekket 2 kritiske feil. Alle avvik ble lukket før publisering.

Indikator 15: Avvik fra FDIRs rutiner for bestillinger av forvaltningsrelevant forskning (M1/D1)

[Foreslås slettet](#). Vi har kontroll over bestillingene. Det er ikke behov for rutiner.

Indikator 16: Aksepterte leveranser (rettidige leveranser. M1/D2)

[Foreslås slettet](#). Vi har kontroll over leveransene i dag, og dette vil bli en ordinær del av planleggingen. Det er ikke behov for rutiner.

M2: Et akvakulturregelverk som fremmer en lønnsom og bærekraftig havbruksnæring samtidig som overordnede samfunns- og miljøhensyn ivaretas

Indikator 17: Brukerens oppfatning av regelverket (M2/D2)

Måles gjennom brukerundersøkelser. Resultat 2015: Ikke prioritert gjennomført. Det er behov for en total revisjon av regelverket (jamfør årsrapporten).

M3: Oppfølging og tilsyn som sikrer at akvakulturregelverket følges

Indikator 18: Publisering av regelverk og informasjon om god praksis på internett (M3/D1)

[Foreslås slettet](#). Direktoratet publiserer informasjon fortløpende, jamfør årsrapporten. Indikatoren er ikke relevant da det ikke gir mening å sette et måltall og kan fjernes.

Indikator 19: Grad av tilsyn av lokalitet/arbeidsoperasjoner med høy risiko (M3/D2)

Måles gjennom manuell telling. Resultat 2015: 91 %, jamfør rapportering i årsrapporten.

Indikator 20: Grad av henleggelse på grunn av mangler ved anmeldelse (M3/D3)

[Foreslås slettet](#). Vi har en løpende dialog med politiet, som etterspør den informasjonen de trenger underveis i etterforskningen.

VO3. MARIN AREALFORVALTNING

M1: En kunnskapsbasert marin arealforvaltning

Indikator 21: Årlig oppdatering av varslingsplan (M1/D3)

Måles gjennom manuell telling. Resultat 2015: Nei. Varslingsplanen som sist ble oppdatert 2014 er under revisjon

Indikator 22:

1) Brukere av FDIRs kartløsning

Måles gjennom spøringsverktøy: Resultat 2015: Det er en økning på antall oppslag med 13,4 %, jmfør årsrapporten.

2) Grad av brukertilfredshet når det gjelder geodata innenfor FDIRs ansvarsområde. (M1/D5)

Måles gjennom brukerundersøkelser: Resultat 2015: Ikke gjennomført.

M2: En balansert og bærekraftig utnyttelse av arealer, med utviklings-muligheter for fiskeri- og havbruksnæringen

Indikator 23:

1) *Antall meldinger om seismiske undersøkelser og antall høringsuttalelser fra FDIR som ikke er tatt til følge, Det ble i 2015 behandlet 131 meldinger om seismisk aktivitet. I en undersøkelse ble ikke våre råd fulgt, og det førte til konflikt mellom fiskefartøy og seismikkfartøy. Seks undersøkelser ble frarådet gjennomført, men ble allikevel gjennomført som følge av at seismikkselskapene opprettet tett dialog med Fiskeridirektoratet. Det er gjennomført en konsekvensutredning for utbygging av rørtraseer.*

2) *antall konsekvensutredninger for feltutbygging og rørledningstrase.*

Det er besvart 1 konsekvensutredninger for feltutbygging og rørledningstrase i 2015.

Indikator 24: Kvalitet på innsigelser (M2/D2)

Foreslås endret til; *Antall innsigelser Fiskeridirektoratet har fremmet. Måles gjennom manuell telling: Resultat 2015: Fiskeridirektoratet gav syv innsigelser etter Havressursloven, og fylkeskommunene gav ingen innsigelser etter Akvakulturloven, jmfør årsrapporten.*

Indikator 25: Antall verneplansprosesser og kommunale arealprosesser direktoratet har deltatt i

Foreslås slettet; *Fiskeridirektoratet deltar ikke direkte i prosessene, og det vil kreve mye arbeid å holde oversikt over hvor vi eventuelt har vært involvert. Nytteverdien av å få et tall på dette er marginal opp mot effekt. Egnet kun for statistikkformål.*

4. STØTTE(VO4)

M1: En rasjonell forvaltning av FDIRs ressurser i overensstemmelse med nasjonale retningslinjer

Indikator 26:

1) Turnover

Turnover i 2015 har vært på 17, noe som må anses som svært lite.

2) Kompetansehull (M1/D1)

Det er ikke problemer med å rekruttere ansatte/kompetanse.

Indikator 27:

Vedlegg 4: Indikatorer og effektmål (2015)

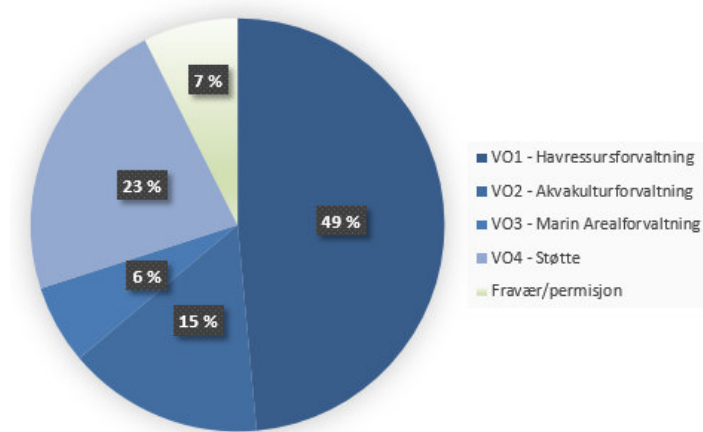
1) Status for virksomhetsplan,

En har i 2015 startet arbeidet med å endre strukturen i direktoratets virksomhetsplan i henhold til overordnede mål i tildelingsbrevet. Det legges blant annet opp til tertialvis intern rapportering gjennom året, og alle endringer som gjøres i struktur for virksomhetsplan er tilpasset Reglement for økonomistyring i staten.

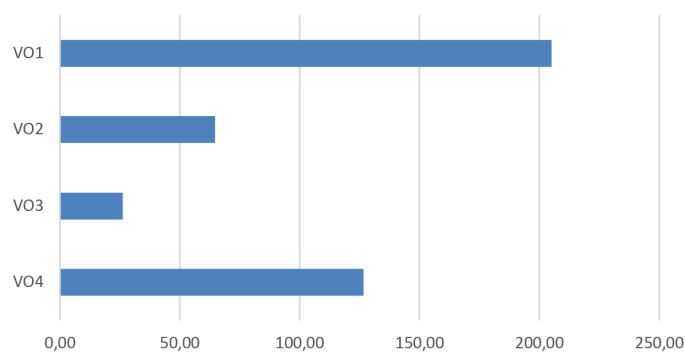
2) Fremdrift i forhold til realisering av milepæler i VP

En viser til Fiskeridirektørens lederkommentar, innledningsvis i denne årsrapporten.

Indikator 28: Ressursbruk 1 – Samlet tidsbruk per virksomhetsområde

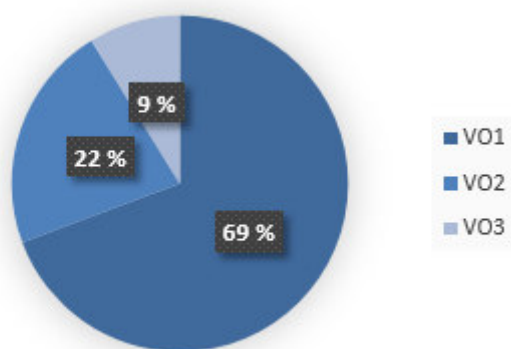
Figur 1: Prosentvis fordeling

Årsverk: Nominell

	Etat	Sentralt	Regionalt
VO1	205,12	75,98	129,14
VO2	64,68	28,82	35,85
VO3	26,13	8,12	18,01
VO4	126,68	90,91	35,77
Totalt	422,61	203,83	218,78

Figur 2: Nominell fordeling

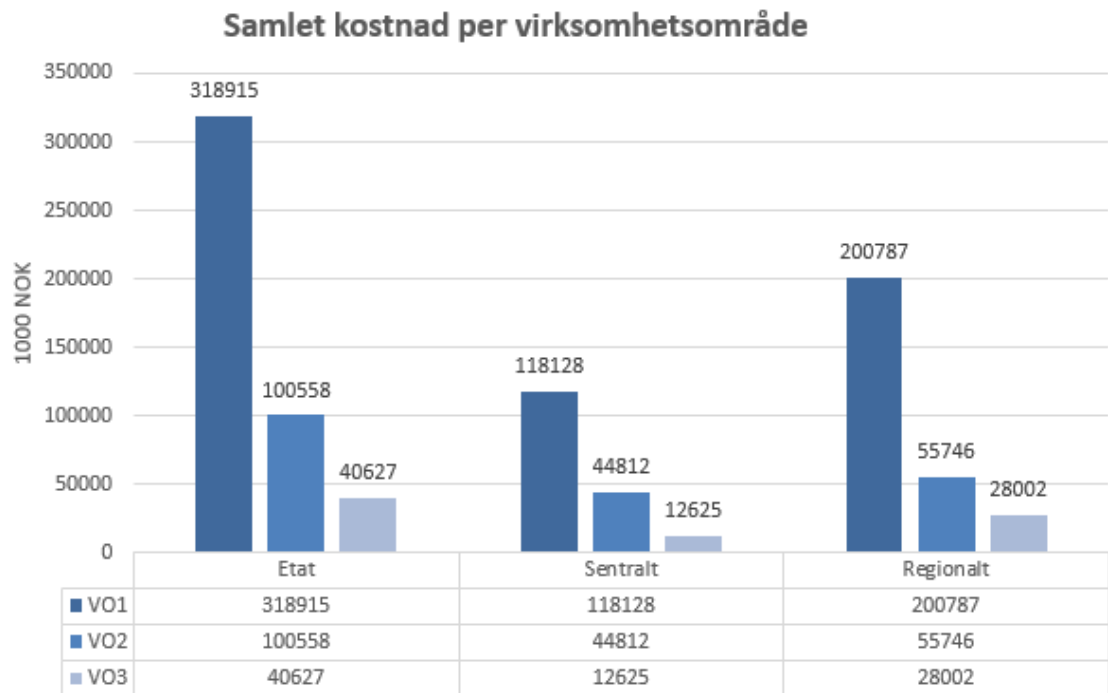
Årsverk: Prosent

	Etat	Sentralt	Regionalt
VO1	69,31	25,67	43,64
VO2	21,86	9,74	12,12
VO3	8,83	2,74	6,09
Totalt	100,00	38,16	61,84

Figur 3: Prosentvis fordeling, forutsatt fordeling av virksomhetens støttefunksjon

Figur 1: Prosentvis fordeling av 422,61 årsverk over virksomhetsområdene (VO1: Havressurs, VO2: Akvakultur og VO3: Marin arealforvaltning). **Figur 2:** Fremstilling av nøkkeltall fra årsverkskartlegging. **Figur 3:** Prosentvis fordeling av årsverk, Område 4: Støtte, er overveltet virksomhetsområdene.

Indikator 29: Ressursbruk 2 – Samlet kostnad per virksomhetsområde

Virksomhetsområdene omfatter: **VO1:** Havressurs, **VO2:** Akvakultur og **VO3:** Marin arealforvaltning. **Område 4: Støtte** er overvettet virksomhetsområdene, ut fra virksomhetsområdets prosentvise/relative størrelse. Oversikten gir en grov fremstilling av kostnadene fordelt per virksomhetsområde, samt fordeling regionalt og sentralt. (Totale kostnader 2015: 460.1 MNO, fordelt på 422.61 årsverk).

Indikator 30: Personalstatistikk: Antall årsverk/ansatte, totalt og fordelt på regioner. Prosent sykefravær, gjennomsnittlig avgangsalder, antall søkere/ansatte med innvandrerbakgrunn, antall søkere/ansatte med redusert funksjonsevne.

Rapporterte årsverk: Årsverkkartlegging 2015

Sentralt		Regionalt	
Fiskeridirektør	1	Region Finnmark	29,50
P.O. Stab	5,47	Region Troms	47,65
DIS (avviklet 2015)	0,90	Region Nordland	36,90
Kommunikasjonsstab	7	Region Trøndelag	15,13
Ressursavdeling	59,14	Region Møre og Romsdal	29,93
Kyst og havbruksavdeling	31,40	Region Vest	29,36
Statistikkavdeling	25,65	Region Sør	30,31
IT-avdeling	24,57		
Administrasjonsavdeling	48,70		
Totale årsverk	203,83		218,78

I 2015 var det totale sykefraværet i Fiskeridirektoratet 7,5%. 15 personer sluttet i 2015 for å gå over på pensjon. Av disse gikk 4 personer over på uførepensjon mens de andre 11 gikk av med alderspensjon/AFP. Gjennomsnitts pensjonsalder for ansatte som gikk over på alderspensjon var 66,7 år i 2015 mens gjennomsnitts pensjonsalder for ansatte som gikk over på uførepensjon var 63,3 år.

Det vises for øvrig til tekst i årsrapport for 2015.

M2: Overholdelse av lover og regler - brukerrettet og effektiv saksbehandling

Indikator 31: Antall møter og behandlede saker i arbeidsmiljøutvalget (M2/D1)

Sentralt ble det avholdt 4 møter og behandlet totalt 28 saker.

Regionalt ble det avholdt 19 møter og behandlet totalt 70 saker.

Indikator 32:

1) Klage i prosent av behandlede saker

Foreslås slettet. Det vil kreve my arbeid å regne ut dette og nytteverdien av å få et tall på dette er marginalt.

2) Restanser

Foreslås slettet: Rapporteringen opphørte da fag- og økonomirapporten ble avviklet. Det utarbeides månedlige restanserrapporter som gjøres tilgjengelig i Tableau for alle ledere i virksomheten.

Indikator 33: Internett – eksterne brukerundersøkelser (M2/D3)

Fiskeridirektoratet gjennomfører hvert år en nettbasert brukerundersøkelse. Denne er i hovedsak knyttet til hva brukerne synes om www.fiskeridir.no og om brukerne finner det de leter.

Brukerundersøkelsen for 2015 ble lagt ut på nettet i desember 2015 og avsluttet i januar 2016.

M3: Effektive og rasjonelle IKT-løsninger

Indikator 34: Investeringer og driftsomkostninger knyttet til infrastruktur per ansatt p.a. (M3/D1)

En viser til rapport årsregnskap etter periodiseringsprinsippet 2015, hvor det fremgår at årlig avskrivningsgrunnlag per ansatt er 16.000,-. Rapporten oversendes årlig til NFD.

Indikator 35: Oppetid på FDIRs kontorsteder (M3/D2)

For 2015 ser vi at det er noe nedetid på noen steder. Det har for det meste vært uvær som har forutsaket det, med unntak av Leknes og Tromsø der det var naturlig nedetid i anledning flytting av kontorene. Alle stedene hadde alternative metoder for å komme i kontakt med Fiskeridirektoratet ved lengre nedetid. 6 av Fiskeridirektoratets kontorer hadde oppetid på 99.99% eller bedre, 11 steder mellom 99.80% og 99.98%, 8 steder lavere enn 99,79%

M4: Pålitelig resultat-rapportering og økonomiforvaltning

Indikator 36: Produksjon av spesifisert virksomhetsregnskap (M4/D1)

En viser til rapport *årsregnskap etter periodiseringsprinsippet 2015*. Rapporten oversendes årlig til NFD.

Indikator 37: FDIRs økonomiske årsresultat skal styres innenfor gitte sikkerhetsmarginer (M4/D2)

Årlig budsjettanvendelse ligger innenfor en 5% sikkerhetsmargin. En viser til rapport *årsregnskap etter periodiseringsprinsippet 2015 og oversendte forklaringer til statsregnskapet for 2015*. En viser for øvrig til tabellen «Noen sentrale nøkkeltall» i årsrapporten.

Effektmål

Fiskerier

Verdiskapning

Effektmål 1: Utvikling i driftsmargin og total driftsinntekter for fiskeflåten (jf. Fig. 4.3)

Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i mai i et notat med forslag til figurer/tabeller.

Effektmål 2: Samlet landet kvantum og førstehåndsverdi norske fartøy (jf. Fig. 4.4)

Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i mai i et notat med forslag til figurer/tabeller.

Effektmål 3: Utvikling i fangst, antall fiskere og fangst per fisker (jf. Fig. 4.5)

Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i mai i et notat med forslag til figurer/tabeller.

Effektmål 4: Utvikling i totalt antall fartøy fordelt på over og under 28 meter

Denne ble ikke levert i 2015.

Effektmål 5: Oversikt over utvikling i antall tillatelser (aktive/passive), utvalgte grupper (jf. Tab. 4.2).

Ble oversendt NFD i mars 2015.

Bærekraft

Effektmål 7: Gytebestand for ulike arter (jf. Fig. 4.12-4.16)

Basert på opplysninger fra ICES's rådgivningskomité (ACOM). Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i mai i et notat med forslag til figurer/tabeller.

Effektmål 8: Status for bestander, klasse A, B, C (jf. Tab. 4.5)

Tab. 4.5 i Prop.1S, er utarbeidet med bakgrunn i *bestandstabellen* (Oversiktstabell over arter/bestander) og inngår i direktoratets årlige rapportering til NFD. Tabellen oversendes normalt til NFD i månedsskiftet juni/juli.

Effektmål 9: Indeks over utslipp / drivstofforbruk (jf. Innspill fra FDIR i aug-2010)

Effektmålet har ikke blitt etterspurt de siste år. Direktoratet vil, på basis av informasjon samlet inn i forbindelse med den årlige lønnsomhetsundersøkelsen, kunne fremstille en indeks som viser utviklingen i forbruk av drivstoff for den del av fiskeflåten som omfattes av lønnsomhetsundersøkelsen (fartøy som fisker mer en 90% av samlet mengde). Det ble ikke sendt data på drivstofforbruk til NFD i 2015.

Havbruk

Verdiskapning

Effektmål 10: Total produsert mengde og førstehåndsverdi av fisk i havbruksnæringa (jf. Fig. 4.6)

Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i et notat med forslag til figurer/tabeller. Oppdaterte tall for havbruk sendes i begynnelsen av juni.

Effektmål 11: Antall tillatelser med produksjon av laks, regnbueørret og ørret, fordelt på fylke/region (jf. Fig. 4.7)

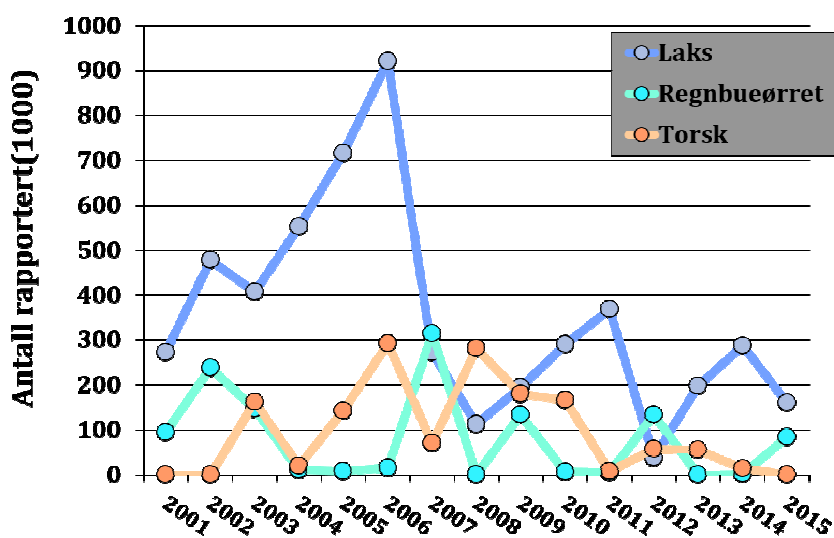
Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i et notat med forslag til figurer/tabeller. Oppdaterte tall for havbruk sendes i begynnelsen av juni.

Effektmål 12: Indikator som sier noe om driftsmargin og produksjonskostnad per kilo (jf. Fig. 4.8)
Effektmålet er en del av innspill til Prop.1S og oversendes til NFD i et notat med forslag til figurer/tabeller. Oppdaterte tall for havbruk sendes i begynnelsen av juni.

Bærekraft

Effektmål 13: Antall innrapporterte rømte oppdrettsfisk kategorisert på laksefisk og marin fisk (jf. Fig 4.18).

I Fiskeridirektoratets statistikk over innmeldte rømmingshendelser i 2015 var det på landsbasis rapportert om totalt 160 000 rømte oppdrettslaks og 84 000 rømte regnbueørret ved årsskiftet. Omlag en tredel av den rømte laksen var steril.

Effektmål 14: Innslag av rømt oppdrettsfisk på gyteplassene.

Det nye nasjonale overvåkingsprogrammet for rømt laks i vassdragene har økt overvåkingen fra om lag 30 til 140 vassdrag. I 2015 mottok Fiskeridirektoratet den første årsrapporten med samlede vurderinger av tilstanden på både lokalt og nasjonalt nivå. Til sammen 85 elver ble vurdert til å ha lavt til moderat innslag av rømt oppdrettslaks (<10 %), 30 ble vurdert til å ha høyt innslag (>10 %), og for de resterende 25 kunne vi ikke si om innslaget var over eller under 10 %. For å sikre en god kvalitativ utvikling av overvåkingsprogrammet, er det i oppfølgingen av den første årsrapporten lagt særlig vekt på videreutvikling og evaluering av de forskjellige overvåkingsmetodene. Det er også ventet at antall vassdrag som inngår i programmet vil øke i 2015, som følge av bedre samordning og utvikling av rutiner.

Effektmål 15: Andel oppdrettslokaliteter som ligger i områder med god vannkvalitet

Det var ikke mulig å svare på denne indikatoren i 2015, da karakteriseringen ikke er ferdig.

Effektmål 16: Status/tilstand på oppdrettslokaliteter på innrapporterte MOM B- og MOM C-undersøkelser.

Tilstanden ved marine akvakulturanlegg basert på innrapporterte B-undersøkelser, vist i prosentvis fordeling mellom lokalitetstilstand per år fra 2011 til 2015.

Lokalitetstilstand	2011	2012	2013	2014	2015
1 – meget god	70 %	72 %	71 %	74 %	74 %
2 – god	20 %	20 %	22 %	20 %	18 %
3 – dårlig	9 %	7 %	6 %	6 %	7 %
4 – meget dårlig	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %

Tabellen viser at bunnforholdene i anleggenes nærsone synes til å være gode, hvor over 90 % av lokalitetene viser gode eller meget gode miljøforhold siden 2011 og frem til og med 2015. Undersøkelsene viser en stabil og uendret fordeling mellom lokalitetstilstand i nærsonen de siste årene. Dette skyldes trolig en uendret drift, uten videre økning av produksjon eller biomasse på lokalitetene nasjonalt sett.

C-undersøkelser: Status er ikke klar.

Effektmål 17: Andel av fiskebestander som brukes til forproduksjon som er gjenstand for nasjonale eller internasjonale reguleringer.

Indikatoren er på det nåværende tidspunkt ikke mulig å svare opp

Marin arealforvaltning

Verdiskapning

Effektmål 18: Andel tilgjengelig oppdaterte og kartfestede fiskeri- og akvakulturdata i kystsonen

Foreslås slettet: *Det vil kreve mye arbeid å regne ut dette og nytteverdien av å få et tall på dette er marginal. Egned kun for statistikkformål. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2012.*

Effektmål 19: Andel nyreviderte kommunale arealplaner i sjø/kystsoneplaner

Foreslås slettet: *Dette er en indikator som ikke sier noe om direktoratets virksomhet. Egned kun for statistikkformål. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2012.*

Effektmål 20: Samlet areal for akvakultur i kommuneplaner

Foreslås slettet: *Dette er en indikator som ikke sier noe om direktoratets virksomhet. Det vil kreve mye arbeid å regne ut dette og nytteverdien av å få et tall på dette er marginal. Egned kun for statistikkformål. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2012.*

Effektmål 21: Andel prioriterte beskyttede låssettingsplasser for fisk

Foreslås slettet: *Dette er en indikator som ikke sier noe om direktoratets virksomhet. Det vil kreve mye arbeid å regne ut dette og nytteverdien av å få et tall på dette er marginal. Egned kun for statistikkformål. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2012.*

Effektmål 22: Andel innsigelser som blir tatt til følge

Fiskeridirektoratet har fremmet innsigelse etter Havressursloven i de planene der kommunene etter vår oppfatning ikke har klart å ivareta nasjonale interesser på en formålstjenlig måte.

Resultat 2015: Ingen avgjørelser.

Bærekraft

Effektmål 23: Antall akvakulturtillatelser i verneområder

Foreslås slettet: *Dette er en indikator som i liten grad sier noe om direktoratets virksomhet. Det vil kreve mye arbeid å regne ut dette og nytteverdien av å få et tall på dette er marginal. Egned kun for statistikkformål. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2012.*

Effektmål 24: Andel prioriterte beskyttede gyte- og oppvekstområder for fisk

Foreslås slettet: *Dette er en indikator som ikke sier noe om direktoratets virksomhet. Det vil kreve mye arbeid å regne ut dette og nytteverdien av å få et tall på dette er marginal. Egned kun for statistikkformål. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2012.*

Effektmål 25: Antall konsekvensutredninger av akvakulturanlegg

Foreslås slettet: *Fylkeskommunene er tildelingsmyndighet og har dermed myndighet til å pålegge KU. KU brukes der det er påkrevd. Antallet er ikke relevant. Direktoratet rapporterer ikke resultater for 2015.*

Telefon: 03495

Faks: 55 23 80 90

Adresse: Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen

Besøksadresse: Strandgaten 229, Bergen

E-post: postmottak@fiskeridir.no

www.fiskeridir.no

Livet i havet – vårt felles ansvar